

העונות הגדולות

המשבר המפלג אומה:

צדה ל מחדש את

גדמביה

כיצד נתקלה ההחלטה?

*

מדוע פוצצה הידיעה?

*

מה דעת העם?

*

מי משקר?

בכרי צברנית!

ראשון למארכ, 1948, זכיתי, יחד עם כמה מאות צעירים, לחתימה גדולה. רבצנו מול גמל תלאביב. בחשיכה הובאו לנו ארגונים. מתוך הארגונים הוצאנו רובים חדשים, מכוסים בגרזי. לילה שלם ניקנו, ציחצחנו וליטפנו נשק זה — הנשק האישי הראשון שזכינו לו. בבוקר יצאנו למבצע נחשון. נקודת-הימפנה של מלחמת תש"ח. בדרך דרומה, באור השמש העולה, הסי תכלתי בעיון בכלי שהופקד בידי. לפתע נגעץ מבטי בסמל מוכר: צלב-הקרקס.

מנין בא צלב-הקרקס אל נשקו של חייל עברי? הרובים באו מצ'כיה, שם יוצרו בימי מלחמת-העולם על פי דגם גרמני. למען צבאו של היטלר. כאשר שלחוהו אלינו, לא טרחו היצרנים לטשטש את הסמל.

לא הרגשתי. כאותו יום מלא הוד, ערב הקרב הראשון שלנו, לא היה איכפת לנו מה הסמל שעל הרובת. היה איכפת לנו שזה רובה יעיל, שהוא נתון בידנו, שהוא ישר מש להגנה על העתיד העברי והי חיים העבריים.

★ ★ ★

די מושב, עלתה תמונה נשכחת זו שוב לנגד עיני, כאשר נודע, השבוע, על אספקת נשק ישראלי לצבא החדש של גרמניה המערבית. כמות גדולה מאוד של מרגמות ושלחח ל"בונדסמיר", הצבא הגרמני החדש. בטאון-צה"ל מתפאר בגלוי בשבחים שחילק עתון צבאי גרמני לתת-מקלע עווי. נשק ישראלי בידי חיילים גרמנים? כלי-הזין של צה"ל, בידי אחיהם הצעירים של חיילי היטלר — ובידי הקצינים והסמלים, אשר הספיקו לשרת בצבאו של היטלר?

יש משהו מוכעית בתמונה זו. אין ספק כי אלפים רבים מתושבי ישראל הרגישו כי לבם היהודי מתכווץ בקרבם.

במידה שהייתה זאת הרגשה כנה ואינס טינקטיבית, אין לחלוק עליה. הכבוד לבעליה. **אולם אין זו מדינה יהודית, ולא הלב היהודי יכול להכתיב את מדיניותה. זוהי מדינת ישראל. שלום המדינה, במחוננה ועתידה, חייבים להנחות את ממשלתה.**

למען המדינה נשאנו נשק, שהיה מסומן בצלב-הקרקס. למען המדינה רשאית ממשלת ישראל למכור נשק, מתוצרת ישראל, לכל המעוניין בו. ואין צורך להתחבא מאחורי תירוצים טפלים, כמו הצורך לממן קנית נשק לצה"ל, או להחזיק פועלים בתעשייה הצבאית. המכירה לגיטימית גם אילו לא היתה לה כל תכלית, אלא להגדיל את הייצוא, ולהכניס דולארים.

כי על כן, מדינה הננו, ובכל מקרה של תורה בין הלב היהודי לבין האינטרס הישראלי — האיני טרם של ישראל יכריע!

★ ★ ★

אשר וצריך להשתתף בערם הן כן הוואבים את כאב הזכרון היהודי במקרה זה. אבל אי-אפשר אסור לסבול בשקט את הצביעות המבחילה של הדמגוגים, שעטו על ההזדמנות כציפורי-טרף על פצוע שמתדום.

הללו ריחחו את הדם. אינו הודמנות נהדרת להטביע את הציפורניים בפצעים שלא הגלדו! אינו הודמנות לנאום בשם המיליונים הטבוטים, להציג לב יהודי וועם! למען טובותיו אושתיו, הצבע בעד — .

ואפשר רק להשוב: האין לכם כל בושה?

אתם חברי הקואליציה, שידעתם על עיס-קה זו מזה שמונה חודשים, הסכמתם לה והמשכתם ושבתי ליד האבוס הממשלתי — הלא תבושו לצאת למלחמת-קודש בענין זה? אתם מנהיגי האופוזיציה, שידעתם אף אתם מזה זמן רב על העיסקה ושחתקם —

למה חיתכים עד שעתון גרמני דחקא העלה את העיסקה לכותרות העתונים בישראל, ערב בחירות?

ואתם, כתכנים ודברנים למיני כם, האוכלים מזה שנים את כספי השילומים, שהשמנתם והתעשרי תם על כסף זה של "עם המרצ חים" — מה לכם עתה ליד מפל-מים זה של דמועות מזויפות?

★ ★ ★

יש קאריקטורה צרפתית ידועה, ה מראה נער ונערה שוכבים יחד ערומים במיטה, חבוקים חיבוק-אהבה. "אהובתי" שואל הנער, "הסבורה את שהוריי ירשו לך לצאת עמי לקולנוע?" בעיית היחסים בין המדינה הגרמנית לבין המדינה הישראלית, הוכרעה בשעה שנחתם

ביותר של השנאה. אילו דמה "הזקן" בגרוריון ל"זקן" אדנאר, יתכן והיתה ישראל מספקת כיום תת-מקלעי "עווי" לצבא מצריים.

★ ★ ★

ל גבי האדם הישראלי, יש בכל ה עיסקה הזאת גם משהו מצחוק הגורל. מזה מאתיים שנה היו הגרמנים העם הצבאי בהא-הידיעה. ואילו היהודים היו העדה הפחות צבאית בעולם. מה היו אומ-רים פרידריך הגדול או ביסמארק איש-הברזל, אילו נאמר להם כי יבוא יום ובתי-חרושת עבריים יספקו נשק לחיילים פרוסיים?

עתה אני מצפה לצעד הבא: שהממשלה הגרמנית תבקש לשלוח לה כמה אלופים ישראליים,

זכרונות מן הדרך

כדי להעמיד, מופיסוף, את הצבא הגרמני הכושל על הרגליים.

הנכונות הנפשית בדואי ישנה. הזכרת, בשבוע שעבר, את ביקורי במיתקני הצבא הגרמני. במשרדי המטכ"ל בכון, בחדר-האוכל של בית-הספר לקצינים בהאנובר ובמחנות הצבא בשאר המקומות, נדהמתי נוכח גל ההערצה לצה"ל שפעמה בלב קצי-נים פרוסיים אלה. כמה פעמים אמרו: "אתם הפרוסיים של המזרח התיכון!"

לפחות במקרה אחד, אילץ אותי גנרל גרמני להרצות לפני קציניו על הנסיון של שועלי שמשון ועל היחסים בין הצבא וה-עם בישראל.

אם יחליט משה רייך, ברגע האחי רון, לוותר על קאריירה מפלגתית מפוקפקת, יכולני להבטיח לו כי הצבא הגרמני יקבל אותו בזרר עות פתוחות כמדריך מללי.

★ ★ ★

מבחינה מופרית, בדואי טוב יותר לספק נשק לצבא הגרמני, מאשר לרו-דנים באמריקה הלאטינית. המשתמשים בו

ליכוי שאיפת-החרות של נתיניהם. **אולם לעיסקת-הנשק הגרמנית יש צד אחר. אין הוא מופרי, אלא פוליטי. אין הוא נוגע ללב היהודי, אלא לאינטרס הישראלי. וצד זה מחייב אותנו להתנגד.**

נשק אינו סחורה רגילה. מסבכו הוא סחורה פוליטית.

כאשר סיפקו הרוסים נשק לעבד אל-נאצר, צעקה ממשלת ישראל המם: נשק זה מכוון נגד ישראל! מה תהיה הגבת הרוסים על אספי-קת נשק ישראלי לגרמניה?

גרמניה של אדנאר היא אחת המעצמות האנטי-סובייטיות ביותר בעולם. היא חלק מלתי-נפרד ממערך נאט"ו. אין זה ענין מופשט: בהרצאות המורכבים בבית-הספר לקצינים בהאנובר, אותן שמעתי כמו אזוני, נאמר בפירוט כי ישנו רק אייב פוטנצי-יאלי אחד: גרמניה המזרחית וברית-המועצות. אספקת נשק לצבא הגרמני, פירושה אספקת נשק נגד ברית-המועצות.

משום מה מוזר דחקא תנועת-חרות ושותפיה, הדוגלים בהשתלבות מוחלטת של ישראל במערך הצרפתי, מתנגדים לאספקת נשק ישראלי לגרמניה. בתבריתם הראשית של הצרפתים כיום, גיאק סוסטל, בעל-החסות הצרפתי של תנועת-חרות, הוא ראש הדוב-רים למען שותפות צרפתית-גרמנית.

לכן צדק בגרוריון כאשר העלה השבוע על נס את הקשר בין צר-פת וגרמניה. המציע יד לצרפת, מציע יד לגרמניה. כל השאר הוא צביעות. עיסקת-הנשק אינה אלא צעד קטן נוסף בדרך להפיכת ישר-אל לזנב צבאי ופוליטי של המערב.

★ ★ ★

נה כי כן, במקום זה נפגש הלב היהודי והאינטרס הישראלי: אנו רוצים בעליה המונית מברית-המועצות. היא אינה יכולה לבוא נגד רצון הסובייטים. האם סבור משהו, כי אספקת נשק ל-צבאות אנטי-סובייטיים, תקרב את לב שליטי ברית-המועצות לרציון העליו?

האם סבור משהו, כי הרוסים יתלהבו לשלוח פועלים מקצועיים למדינה המייצרת נשק נגד רוסיה? נשק יעיל הוא דבר משכנע מאוד. אפשר לשכנע בעזרתו הרבה אנשים, ביוחד כשהם עומדים בצד הלא-נכון של הקנה. אך למ חוששני כי כלי-נשק לא יעזרו לנו ל-שכנע את הרוסים בנקודה ששמה עליה, ביוחד כשימצא בידיים הלא-נכונות.

כמה פעמים עוד צריכים לחזור על אמרי-תה פשוטה זו, שהיתה צריכה להיות מובנת מאליה לכל לוד? יתכן כי מנהיגי ברית-המועצות יהיו מעוניינים פעם, מסיבותיהם שלהם, לתת להמונים יהודיים להגר מארצם. אולם הם לא יכולים להיות מעוניינים בכך, אם מחזו חפצם של יהודים אלה היא מדינה עוינת, הקשורה במערך הצבאי של המערב, והמסוכסכת עם העולם הערבי.

עליה מברית-המועצות, כיום מן הימים, פירושה: מדיניות של ניט-ראליות פעיל. פירושה: שלום עם הערבים. פלעי שני אלה, לא תבוא עליה המונית מן הגוש הסובייטי.

★ ★ ★

אם אומר דויד בגוריון כי האינטרס של ישראל קודם לזכרונות מימי ה-שואה — הצדק עמו. כל הכבוד לאומן לבו. אדם עברי בעל-הכרה יתמודד בעמותו. אולם אם דויד בגוריון אומר, כי מתן תעסוקה לכמה מאות פועלים בתעשייה צבאית חשוב יותר מן השיקול המדיני העליון ומסוכי העליה מברית-המועצות — הרי הוא מחזיק לכת מן הכעני הקי-צוני ביותר.

כאן יאמר לו, בפשטות: לא!

מאוצר הציטאמות

ונשק זה אמצעי להרוג אנשים, פשוטו כמשמעו. אין לנשק שום תפקיד אחר... אוי ואבוי לאנושות הצריכה לייצר כלי משחית כאלה.

האיש שהגדיר בצורה כה קולעת את ייחודו של הנשק כסחורה אנושית, היה דויד בן-גוריון, כפי שצוטט עליידי הבירגראף הרשמי שלו (ראה ספרים). הוא אמר את הדברים אחרי פרשת אלטלינה, כנגד אנשי חרות. השבוע, בויכוח אחר עם חרות, נאלץ דויד בן-גוריון להגיד דברים שונים לגמרי. "אנחנו קונים מן הגרמנים ואנו מוכרים לגרמנים", אמר. הנשק הפך, אחרי הכל, לסחורה רגילה.

לא היתה זאת הציטטה היחידה שקיבלה השבוע משמעות חדשה. דוגמות אחרות, שניסרו השבוע בחלל המדיני:

● שר החוץ משה שרת בכנסת, ביום ה'9 בינואר, 1952. "הממשלה נשארה אירי תנה בהכרתה כי האחריות להשמדה של המוני ישראל באירופה חלה על כלל האומה הגרמנית... אין הממשלה רואה כל סימני גים משכנעים, כי שנתת ישראל נעקרה מה עם הגרמני..."

● ראש הממשלה ושר החוץ משה שרת בכנסת, ביום ה'16 בנובמבר, 1954: "העולם כולו חייב לזכור מה עוללה גרמניה מזויינת, ולא פעם אחת, לעולם בכלל, מה עוללה במלחמת העולם השנייה ליהודים בפרט... היתה לי הזדמנות להשמיע... אזהרה נגד מגמת זיון גרמניה מחדש."

● החלטת הכנסת באותו יום, לפי הצעת מפא"י: "הכנסת מביעה את חרתה העמוקה נוכח חידוש זיונה של גרמניה המערבית והמזרחית. הכנסת קוראת לאומות העולם לזכור ולא לשכוח את אשר עוללה גרמניה המזויינת לעולם, ובמיוחד לעם היהודי, ולמנוע את סכנת הישנותה של שואה זו. זה היה, כמוכן, לפני שהסתמנה האפשרות כי זיון גרמניה ייעשה, בין השאר, בנושק ישראלי."

משכר

המרגמות נאנחות

"כשנבוכים פיות הסטנים, המרגמות נאנחות... (משירי צה"ל). "אם שמעון פרס ימכור פעם את מדינת ישראל", התמרמר השבוע עסקן של אחדות העבודה, "הוא יודיע על כך אגב דיון על תקציב משרדו כפרט בחשבון ההכנסות!" אפשר היה להבין דעה זו, כי כאשר התי פוצצה השבוע פצצת המשלוח הנשק הישראלי "גרמניה", נסתבר כי הוחלט על עיסקה בעלת חשיבות לאומית עקרונית עליונה בדרג אגב, תוך העלמת הדבר מעיני הציבור. כמו בעבר, ניהלה למעשה הממשלה להחזיק נסיכולוגית נגד האורח, בהתעטפה באיטליה הבלווייה של סודיות בטווגנית.

מה היתה הסודיות שבועיסקה? היא לא היתה חשובה במיוחד, גוימנים. בגרמניה אין צנזורה בטחונות. השקיף הפוליטי — לא להרגיו את הערבים — לא היה מכריע. תרם הסודיות הוחתם על העיסקה עליונה ממשלת ישראל, כדי להעלים מעיני הציבור, שאלה, שהיתה עלולה ללגלג לשניים — רי אגבם עשתה זאת השבוע.

אילו היה ראש ממשלת ישראל נוהג באותו רחיו בכבוד, היה נוקט עוד לפני שמונה חודשים בדרך ההוגנת היחידה: מעמיד את הבעיה העקרונית בפני הציבור, מעורר ויכוח יסודי, מגיע להכרעה דמוקרטית.

המחליט: שמעון פרס. תחת לנהוג כך, פנה הוא לדרך הרגילה בישראל. הוא סמך על קנוניה של עסקי-מפלגות. גם כאן לא נהג בגילוי-לב רב. הענין הו' בא לידיעת הממשלה באופן שהיה מחושב מראש כדי להשיג אישור בהיסח הדעת. השם גרמניה הוכר בדרך אגב, בדצמבר האחרון, תוך דיון על כלל עיסקות הנשק. לפי כל הסימנים, לא שמו הענינים האחרים לב לי אופי העקרוני של הענין. אין זה משחרר אותם מן האחריות לכך שהסכימו להפקיד את כל עיסקות הנשק להכרעת משרד-הבטחון, "הבסמכת משרד-החוץ". במלים אחרות: להכרעתו הבלעדית של שמעון פרס, אדם שתוסר האחריות שלו בענינים ציבוריים ידוע.

גם לאחר מכן ציץ הענין כמה פעמים ביישיבות הממשלה עזרת החוץ והבטחון. יד' עו עליו אנשי מפ"ם ואחדות העבודה, ומאז' חר יותר גם אנשי האופוזיציה המינית. כל העסקנים, בקואליציה ובאופוזיציה,

DER SPIEGEL

GENERAL IM WIDERSTREIT. Oberster Soldat ohne Befehlsgewalt: Adolf Heusinger (Mitte, "Streitkräfte")

הלקוח *

סטוכן בין סטרוינשק

קיבלו את נימוק הסודיות הכוזבת, נמנעו מלפנות אל הציבור במישרין או בעקיפין. מדוע? טענה השבוע סברה אחת: המפלי גות המתנגדות שמרו את הענין עד לערב הבחירות, התכוונו לפוצצו או. לכן היה בינינו מעוניין לפוצץ את הענין מיד, לגמור את היכוח לפני התחלת מערכת הבחירות ה' פעילה. אך יתכן כי ההסבר הסביר ביותר הוא — כי איש לא היה מוכן לדחום, ובג'י. נהנה מן ההפקר של הפחדנות הכללית. כך בא הירסוס במקרה.

פנים הירשות ב"ראי". הפצצה באה בידעה של ידיעות אחרונות, מפי כתבו ב' גרמניה, שציטט כתבה שהופיעה בשבועון הגרמני החשוב דר שפיגל. פרט מאלף: ה' ציטוט היה בלתי-נכון, ויבר על מטילי ריומנים, עיוד שלמעשה דובר בכתבה על מרגמות. (בגרמנית צאיאת, מרגמה נקראת "זורקת פגזים" או "זורקת-ריומנים", דבר שלא היה כנראה ידוע לכתב הישראלי). ה' תוצאה: במשך שבוע שלם התהלכו בעיתור גות הישראלית רומי-ריומנים מיומנים, ה' עיוד שלמעשה היה המדובר בנושק הרבה יותר רציני — מרגמות כבדות ופצצות-ה' דר שפיגל ("הראי") הוא שבועון-חדשות תוקפני ומגלה-שחיתות, המנהל מלחמה נר' שנה נגד מנהלי משרד-הבטחון הגרמני, ונגד החייל מס' 1 של גרמניה החדשה, גנרל אדולף הויננר. ג' כל כתבה זו באה, בעיקר להטיל דופי בסדרי הרכש הגרמניים. תוכנה: ביולי אשתקד התכנסו כמה סטרוינשק מפוקקים בבית-מלון בבון לפגישה עם אלוף-משנה ממשרד-הבטחון הגרמני, דיברו על חימוש חיל-הרגלים הגרמני במרגמות כבדות. הם לא רצו לרכוש את הנשק מ' צרפת, מסיבות שונות. נודע להם כי לפיני יש מרגמות מתאימות. אך הפינים, שכני הרוסים, לא יכלו לחמש צבא אנטי-סובייטי, גם לא באמצעות חברת-בת בלוכסמבורג.

כאן הופיע יהודי בשם זבלודוביץ' מלודו, לשעבר עיזר במחנה-ריכוז גרמני. איש זה היה מנהל חברת סולתם בחיפה — בית-חרר' שח השייך חציו לחברת-הבת הלוכסמבורגית של המפעל הפיני, וחציו השני לטול-בונת. הצבא הגרמני הזמין איסוא את הנשק מ' לוכסמבורג, אך התוצרת היתה המוקדמת. כי התעוררה שאלה של מימון המקדמה, כי רגיל בהזדמנויות כאלה. חברות גרמניות לא קיבלו עליהן את הסיכון. הן חששו, כנראה, שהעיסקה לא תצא לטובל אחריו שתייחד לציבור הישראלי. לכן שיעדה ממשלת ידע ראל את כספר-חשילומים המגיעים לת פ'

גרמניה כערכות לביצוע העיסקה, ובכך נת' נה גושפנאק ממשלתית לעיסקה הפרטית. העיסקה נחתמה ב' במארס. מיד לאחר מכן פרצו סיכסוכים בין סטרוי-הנשק, ש' היו מעורבים בדבר, על אחווי-התייך. יתכן כי אחד מהם הביא את החומר לשיפגל. **האמלמ' בממשלה.** ברגע שהרשו ה' שלטונות את פרסום הידיעה של ידיעות אחרונות, אחרי עיכוב של יומיים, אי-אפשר היה להחזיק עוד את החתול הגרמני בשק. כל מי שהיה מעוניין בדחיה — אם מתוך פחדנות וחוסר-אחריות ואם מתוך שיקולי בחירות — נאלץ לצאת לרחוב, להכריז במ' פורש על עמדתו. כמעט כל המפלגות הו' פיעו באור מגוחך. בין השאר:

● מפא"י, מפ"ג ציונית מובהקת, נאל-צה להופיע בנוף כנעני קיצוני, המוכן לנתק את הקשר הרגשי בין ישראל ויהודי העולם (הממנים את שלטונה בישראל).

● אחדות העבודה נאלצה להעמיד פנים כאילו לא ידעה מאומה על כל הענין — בניגוד לפרוטוקול הממשלתי, ובניגוד לעוב' דה שציגה משתתפים בהנהלת מפעל סול' תם (מצד טול-בונת), וכי אונית אחד מ' קיבוציה הובילה, כנראה, את הנשק.

● מפ"ם, שלא עשתה בשעתו מאומה להביא את הדבר להכרעה ממשלתית, יצאה נגד ההסכם בהיפיות מאוחרת.

● חרות, שידעה על ההסכם במשך שלוי שנה שבועות, חיכתה להופעת הידיעה ה' גרמנית כדי לצאת למאבק.

● טכסיסה של חרות היו ברורים. היא זכ' תה בנושא טוב מלחמת-הבחירות. אך אח' דות-העבודה עמדה במצב קשה יותר. כמו האמלת המנות, לא ידעה אם להיות (במ' שלה) או לא. היא לא רצתה לפרוש, אך גם לא רצתה לחתר על מיסמת-בחירות טובה. דויד בן-גוריון, ששלט במצב לאורך כל החיות, כשהוא מצייד במרגמות-נייר של פרוטוקולים ממשלתיים וחליפת-מכתבים ש' הוכיחה כי מבחינה פורמלית הוא בסדר, הטיל את כל כובד כוחו נגד אחדות-העבודה, דחק אותה לקיר, העמיד אותה בפני דה, להיסוג ללא כבוד או לנטוש את הממשלה. אחדות-העבודה לא ידעה כיצד ל' צאת מן המיצר מבלי לאבד את הוורה שזכ' תה לו כמנצחת הבחירות ההסתדרותיות. **הפגז האחרון.** הנעלם הגדול היה ה' בוחה, שיירה את הפגז האחרון.

● הרמטכ"ל הגרמני אדולף הויננר, על סער השבועון דר שפיגל.

לפי כל הסימנים, מחולק הציבור כמעט שווה בשוה בין אומרי הן ואומרי לאה, עם יתרון קל, אולי, לשוללים. אולם רוב השוללים דוגלים בהשקפתם בלהט גדול יי תר מאשר המחייבים — דבר שיתן לתרות יתרון ניכר בבחירות, ואולי יתן לאחדות העבודה כמה אלפי קולות של אוהד-מפא"י, השונאים את גרמניה.

מדיניות

הנחש ובת-חווה

"ונצואלה, ונצואלה, ונצואלה, ונצואלה אין דומה לחו' שם נחשי האנקונדה, כשני-עשר וחצי מטר, עט שתי שיניים ארוכות. מתים מזה? תוך שתי דקות!"

השבוע, בבקרה בארץ האמריקאית האכ' זוטיה, פגשה שרת-החוץ הישראלית בנחש שנעץ את שתי שיניו הארוכות בבשרה הפור' ליטי. היא לא מתה מזה, אבל נפגעה קשה. מה גרם לכך ששר-המכרות והנפט של ונצואלה פגע בבתי-חווה, על אף האדיבות הגברית המסורתית של הגוע הלטיני? בני גוד לראנדו האגדתי בין חווה המקורית והנחש בן-עדן, באה הפעם הפרובוקציה מצד האשה.

השייך והשר. בארצות רבות, היהודים הם מדינה בתוך מדינה. שרי ישראל, הנר' אמים באסיפות-שנור, רגילים לדבר חופשית, גם נגד מדיניות הממשלה של הארץ המא' רחת. השר הנצואלי היה הראשון שהגיב בהריפות מובנת על נוהג מוזר זה.

גרמה לכך מסיבת-עיתונאים, בה מצאה גול' דה מאיר לנכון, משום-מה, לתקוף את ועי' דת-הנפט שהתקיימה לפני שבועות מספר בקאהיר. היתה זאת ועידה בעלת חשיבות היסטורית. כי בפעם הראשונה נעשה ניסיון לאגד יחד את כל יצרני הנפט בעולם, כדי להפעיל במשותף לחץ על חברות-הנפט הגדולות.

הכחנה היתה להעמיד קרטל של יצרנים וארצות-מעבר נגד הקרטל של החברות הגדול' לוח, הפועלות לרוב כגוש אחד וצוברות רוחתים אגדתיים על חשבון היצרנים והצר' כנים גם יחד.

גיבור ועידת-הנפט האקאהירית היה שר' הנפט הסעודי הצעיר והמבריק, שייך אל-טאריקי, איש-נפט חנוך-טכסס, אחת הדמויות החשובות ביותר במרחב. פגישתו של אל-טאריקי עם שר-הנפט של ונצואלה, אחת מארצות-הנפט הגדולות בעולם, הניחה את היסוד לשיתוף-פעולה העשוי לחולל מהפכה בשטח התמלוגים וחלוקת הרווחים.

בגלל סיכסוכה עם רע"ם, לא השתתפה עיראק בוועידה. היה זה פגם רציני, אך לא מכריע. שר-הנפט הנצואלי חזר הביתה כמ' נצח, קיווה כי הצלחתו תקדם גם את הקא' רציה הפוליטית שלו.

כנות בצבע שוק. גולדה מאיר, שאין לה מושג רב בשטח זה, החיננה לעתיד המרחב, החלה מדברת עליו בקלות-דעת הראויה יותר ל...בנות בצבע שוק, ותלבוש' תן קלפיות בונה, מפוזות במחול מניאנה, ב'וינגל בין עצי הקוקוס, כפי שהצטיירו בנות הנצואלה לפזמונאי בצל ירוק. כקעה היא, פסקינית: הוועידה היתה חסרת-ערך, בגלל אי-השתתפות עיראק. היא היתה מגוחכת מפני שהתקיימה במצרים, שאינה מעצמת נפט.

המסקנה המתבקשת: שר-הנפט של הנצור' אלה הוא לא-יצולא, דבריו על הישינו הם חסרי-שחר, גובלים עם הונאת הציבור החר' נצואלי. מפי אורחת זוה, היתה זאת פגיעה חמורה בטעם הדיפלומטי הטוב — כאילו בא, למשל, ש בורמאי לישראל ואמר במ' סיבת-עיתונאים כי מרדכי בנטוב טיפס.

פמפמנות כרונית. השר לא התממה. הוא כינס מיד את העיתונאים, יצא בהתקפה חסרת-תקדים על גולדה. עיקר דבריו: לגול' דה אין מושג על הדברים שהיא מדברת עליהם, אין לה טאקס דיפלומטי, אין לה כשרון מדיני. מוטב היה, רמו השר, אילו עסקה בארגון אמהות עובדות.

היתה זאת שערוריה בינלאומית. גולדה מיהרה לבראזיל, ממשלת ונצואלה סירסמה הודעה פושרת על הכבוד שהיא רותשת לישראל. אולם אין יועיל הדבר כדי לרפא את מנהיגי ישראל מפשטנותם הכרונית, וללמדם כי אומות אחרות אינן מתחסות לעולם הערבי ביולולל הנהוג במשרד-החוץ הירושלמי, יתכן כי נכישת הנחש הנצואלי תביא ברכה.

● אף שתפוקת הנפט הסצירת עולה בחת' מדה, עשויה להגיע בעתיד הלא-רחוק לסי' שוק חתצרות חטפיות.

המישל הצבאי והקומוניסטים - בחזית אחת נגד הכוח החדש נקיישה לילית בדלת

בבטחון. נדרשתי להתייצב במסמך כל בור קר בשעה 8, וכל ערב בשעה 6, ולגור בינתיים בבית-מלון קטן במקום.

הפגנה בחסות המשטרה

אם הפקודה לא פירטה כיצד פגעו כרדוש סרוגי וחבריו בבטחון המדינה, הרי אפשר היה לנחש את הדבר. הסיבה הפשוטה ביותר היתה, שהחזית מתכוננת לכנס ביום הששי הקרוב ועידה ארצית בחיפה, לדיון בבעיית האדמות שנס' דרו, באמתלות כוזבות שונות, מן הערבים שהם כיום תושבי ישראל.

חבורת חומטיה-אדמה הציבוריים והפרי-טיים, שהתעשרה מאדמות מופקעות אלה, מעוניינת כמובן למנוע כינוס זה. בכל זאת לא נראה כי זו היתה הסיבה האמיתית למע' צר. כי הפעם לא נעצרו הקומוניסטים, המשתתפים בארגון העידה. כן לא היה טעם לאסור איש זקן כמו חנא מוסמר, שלא היה פעיל ביותר בפרשה זו.

בני נצרת עצמם הסבירו את המעצרים בצורה אחרת לגמרי. לדעתם, באו כדי למ' נוע את גיבושה של מנהיגות לאומית בלתי-קומוניסטית, שתהנה מאמונם, הגלוי או האי-לב, של רוב רובם של ערביי ישראל.

בתחילת הסכסוך בין עבד אל-נאצר וקאסם נתקבל הרושם, כי הממשל הצבאי תומך בערבים הלאומיים נגד מקי, כדי לשבור את כוחה של זו. אולם בחדשים האחרונים השתנה המצב. כוחה של מקי ירד ברחוב הערבי הצטמק לגרעין המוצק של הפעילים המפלגתיים. לעומת זאת התחזק האגף הלא-רבי כי בצורה מבריקה. עתה היה נדמה לממשל מי כדאי לשבור דווקא את הלאומיים. כאשר צעדה באחד מבאי הפגנת מקי בנצרת תחת חסות המשטרה, היה זה אישור ראשון לכך. ערביי ישראל מהחיים כ-11% מאוכלוסית המדינה, יכולים ללוחות לכנסת לפחות 10 צירים. גיבוש כוח ערבי לאומי, שידחוק הצידה גם את מקי וגם את הקוויילינגים של המפלגות היהודיות, עשוי לרעור את מאזן הכוחות הישן לא רק ברחוב הערבי, אלא במדינה כולה. כוח כזה גם יכול לגרום

המפעל לא ייהרסו בידי הערבים. כאשר גמלטו רוב תושבי עכו ללבנון, ערב הכי בוש, ושאר הסרוגים בעיר.

אולם המול לא שיחק למשפחת סרוגי. בהאשמה מבויימת על רקע הקיבוץ, הוחרמו סחורות בית-המסחר. רק כעבור זמן רב, כשהודתה הממשלה בטעות, שולמה למש' פחה תמורה אפסית. האב, שבורלב נוכח כפיות-התורה המחפירה, מת ממחלת-הסרטן.

סיפור השבוע סרוגי, בגדותי בכית-שאן החמה, על מאסרו:

ישבתי בערב בבית ושוחחתי עם אורה. לפתע נשמעה נקישת חזקה. בדלת עמדו ירדי, עבד אל-רחמן, כשבירו ארוזים חפי ציו, ושוטר מזויין באקדה. האורח שלי אמר מיד, כדבר מובן מאליו: "אתה הולך לגלות!" לא היה מקום לספק. השוטר פקד עלי לארוז את חפצי ולבוא עמו. כבר הכרתי את הנהלה, כי כבר הגליתי פעם לשה ימים, כאשר כינסונו בעכו ושיבה של סניפי החזית הערבית.

בתחנת-המשטרה היה הקצין ברגמן. אמר-תי לו שאני מוכן למעצרי-בית, אך שהפעם קשה לי מאד לצאת לגלות, לרגל הריונה של אשתי ופציעותי של אחי, ששבר את ידו יום לפני כן ואינו יכול לטפל בעסק. ברגמן אמר לי לחכות לבוא הקצין בני-ישי. כשחזרתי על בקשתי באוזני הלה, השיב בלעג: "מה אתה רוצה מממשלה של דיכוי לאומי שוד-אדמות וממשל צבאי? מה אתה מחכה מממשלה כזאת, חוץ מגלות?"

"אני מקבל את הגלות בברכה", אמרתי, "מי שעוסק במלחמה למען זכויות הערבים, צריך להיות מוכן לכך. אולם הפעם אני מבקש להסתפק במעצרי-בית". הזכרתי שוב את הריון אשתי.

הקצין דחה את בקשתי בביטול. בשעה 1 בלילה הוכנסתי, יחד עם העצורים האחרים, למכונית-אסירים סגורה של המשטרה. שוטר מזויין בעוזי שמר ליד הדלת. בשלוש בבוקר הגענו לעפולה. המכונית המשיכה בדרך עם העצירים האחרים. אותי השאירו לבד במשטרת עפולה.

שאלתי את השוטר שם איך אגיע לבית-שאן. "לא איכפת לי", הוא ענה, "אתה יכול לישון על הספסל". נדמתי על הספסל.

רמיבצע בוצע לפי שיטה אחידה ושיגי-התרגול אליה עמים אחרים בזרות האח-רונים הנקיישה הלילית בדלת, השיטרים ה-מוזיינים בפתח, הפקודה הקצרה לארוז את החפצים ולבוא לתחנת-המשטרה.

גם הפעם לא היה כל צורך לבצע את המיבצע בלילה. פקודת המאסר וההגליה היו מוכנות עוד משעות-הבוקר המוקדמות. כך ירדה הורוע הכבדה של הממשל הצבאי, ביום החמישי בלילה, על שבעה אנשים במקומות שונים בארץ. ההרכב לא היה מקרי: הוא כלל את האנשים המתגבשים מזה שנים כמנהיגות הלאומית של ערביי ישראל: ראשי החזית הערבית, שאינם מננים עם המחנה הקומוניסטי. שנים מהם הוחזקו כמאסר במחנה-הריכוז של ג'למי, האחרים נשלחו בללות — כל אחד במקום אחר, על חשבונם, באזורים בלתי-ערביים.

עצור מס' 1

רעצור מספר 1, שהוחזק בג'למי, היה מנצור כרדוש, 38, ששמו כמעט ואינו ידוע ברחוב הערבי, אך שמשקלו בצי-בור הערבי הולך וכבד. הסיבה: כרדוש הוא בלתי-מפלגתי, רחוק מכל פסקנות פוליטית, מייצג את הגישה הערבית הלאומית.

כרדוש הוא נוצרי-אורתודוכסי. הוא התי-חנך ברמאללה, בבית-הספר האמריקאי של המחנה הערבי-אמריקאי חליל תותח. כאשר מת אביו, הפך מנצור בן 16 לאבי המש' פחה העשירי הולך וכבד. הסיבה: כרדוש הוא בלתי-מפלגתי, רחוק מכל פסקנות פוליטית, מייצג את הגישה הערבית הלאומית.

כרדוש קרן תהליך שהרס את המעמד הבינוני הערבי. טענה הובטלה מחוסר-עבודה במשטר הקיבוץ, בית-החרושת לקרח ולגזוז איבד את כדאיותו. המשפחה עברה לייצור גלידה, מנצור פתח בית-קפה תישי בנצרת. אולם ראשו התפתה פחות עסקיים.

כי בינתיים הרגיש מנצור כרדוש צורך להתמסר לעניני הערבים. שמו החל מתבלט בנטינות השונים להיאבק נגד הממשל הצבאי ושאר אמצעי הדיכוי והעושק. כאשר קמה החזית הערבית, על סמך בית בין הקומוניסטים והערבים הלאומיים, היה כר-

דוש בין המייסדים. אולם בפרוץ הסיכסוך בין עבד אל-כרים קאסם לבין גמאל עבד אל-נאצר, השתנה המצב בחזית. הקומוניסטים איבדו לפתע את עולמם — הם יצאו בהתקפת-השמצות בלתי-מרוסנת על עבד אל-נאצר, אשר כמעט כל ערביי ישראל רואים בו את סמל התנועה הלאומית הערבית, ששחררת מאחדת המרחב.

כך, כמעט בעל כורחו, הפך מנצור כר-דוש למרכז של חוג גדל והולך של ערבים לאומיים, שאפו להרים דגל ערבי, לאומי ובלתי-קומוניסטי בישראל. הם מצאו בו כמעט את כל הסגולות הדרושות לתפקיד קשה זה — כוח-רצון, ענותנות, ייחוס מש' פחת, שיקול צלול, גאחה לאומית שקטה. בשעות הערב הופיע השוטר בבית-הקפה של כרדוש, נתבקש באדיבות לקחת את קרבנו מבית-הקולנוע הסמוך. שם שהה כר-דוש, יחד עם שני חבריו-לדעה, הכין אסיפה של ערביי נצרת לקראת הכנס שעמד לדון, השבוע, בבעיית האדמות שהופקעו מערבים. כרדוש לא חזר. הוא נקח ישר למש' טרה, משם לג'למי. שוטר בא לביתו, לקחת את חפציו. יחד עמו נאסרו תופיק סוליימאן עודה (25), פועל סיגרינות, וחנא מוסמר, חרושתן קשיש (65).

בעוד שכרדוש ועודה הוחזקו בג'למי, נש' לח מוסמר הוקן לבדו לגלות בטבריה. איש מהם לא נחקר. איש לא הואשם בכל אשמה.

שתי נשים הרות

בעכו נעצרו שני סוחרים עצירים — עבד אל-רחמן יחי (35), שהוגלה לבדו לחזרה, ומחמוד סרוגי (26), שהוגלה לבית-שאן. שניהם אנשים אמידים, לשיניהם נשים בחודש השביעי להריונם.

סרוגי הוא בעל בית-מסחר סיסוני למצ' רכי מכולת. אביו היה לפני 20 שנה מראי שוני הסוכנים של בית-החרושת לגטוריים נור, דאג בימי מלחמת-הש' כי מיתקני

מוגלה מחמוד סרוגי' כחוג משפחתו

הקצין אמר: "מה אתה רוצה מממשלת דיכוי?"

— תוך ניצול עמדתו הפרלמנטרית — לחיסול הממשל הצבאי, בו תלויים האינטר-סים של גורמים כלכליים אדירים בישראל. אילו היו הלאומיים שונאי-ישראל מושי-בעים, לא היה הממשל הצבאי חושש מפני-הם. קל ללחום נגד מרגלים וחבלנים, אשר כל הציבור העברי מאוחד נגדם. אולם הפעם קרה מהשו-ההוריקן את מנותחתו של הממ' של הפעיל את פעמון-האזהרה: תחת הנהגתם של אנשים מסוכחים כמו כרדוש מנצור, החל מתגבש מחנה שאינו רק ערבי לאומי נמרץ, אלא גם מתקדם בתפיסתו את בעיות המרחב וישראל.

לפתע העיר אותי שוטר אחר. "הלו, שבו" הוא אמר לי. "מה עשית?" אמרתי שלא עשיתי כלום. "איך יכול להיות שהיגלו אותך אם לא עשית כלום?" שאל. בשלוש בבוקר העמיסו אותי על מכונית-משטרה אחרת שהביאתני למשטרת בית-שאן. שאלתי את התורן שם מה לעשות. "שכב על הספסל והוא עד שעה שבע וחצי בבוקר", ענה. "אז יבוא הקצין". בשבע וחצי אמנם בא הקצין. הוא קרא לי לחדרו, הקריא לי צו שון אותי לגלות של ארבעה ימים בעתן "מניעה בבטחון המדינה". הפקודה לא פירטה כיצד פגעתי

עצור מנצור כרדוש

הקצין לא הסביר מדוע

כוח זה עלול לעורר הדים עמוקים גם ב-ציבור העברי. דווקא מפני זה פחד הממשל.

כצד הצלבנים ונפוליאון

עזבדה יזן, ששפכה אור על מדיניות הממשל הצבאי, נתבררה כאשר גילתה ה-שבוע העיתונות העברית, כי כמעט כל ה-צעירים השתתפו, חמישה ימים לפני מעצמם, בפגישה פנימית בביתו של אחד מהם בעכו. שם נתקבל מצע רעיוני, העשוי לפתוח דף חדש בעמדת המיעוט הערבי בישראל.

מדווח אורי אבנרי, העברי ה-יחיד שהיה נוכח בפגישה זו:

"הגענו לעכו מאוחר בערב. חיפשנו את דרכנו בסמטאות הצרות והעקלקלות של העיר העתיקה, שראתה את מפלת אחרונה הזלכנים ועמדה מול תותחי-נפוליאון הגדול. בכניסה שמנו לב לצעיר שעמד ממול, התעניין מאד במעשינו. "עוקבים אחרינו", אמר אחד הערבים שבא עמי. משכנו בכת-פינו — הדבר היה מובן כמעט מאליו, ולנו לא היה מה להסתיר.

אחרי ארוחה ערבית מסורתית החלו הנו-כחים (שכולם, מלבדי, נעצרו השבוע) לגשת למלאכה: לנסח מצע של חוג רעיוני ערבי לאומי בישראל. העובדה שאני, ישראלי עברי, הוזמנתי לפגישה זו, ושנתבקשתי לחתת את דעתי, היתה סמל לגישה החדשה ששררה במקום. כי חברי הקבוצה רצו בפעם הראשונה להתמודד ברצינות עם שא-לה, שרוב הערבים הלאומיים משתדלים להתעלם ממנה: קיומה של ישראל במרחב, הדיון נמשך כשש שעות. שתינו ספלוני קפה בלתי-ספורים. איני יודע אם התקיים אי-פעם דיון דומה. ברצינות העמוקה ביותר נידונו יסודות היחסים בין התנועה הלאומית העברית והתנועה הלאומית הערבית, עתיד המרחב ועתיד ערביי ישראל.

הכחנה לא היתה למצוא נוסחה שתסבר את אוני הציבור העברי, מסוג הכרות-הנא-מנות של מוכתרים מכורים ועסקי-מפלגות שכירים. הנוכחים רצו להשתכנע קודם כל בעצמם בצדקת הדברים, לקבוע נוסח שיוכלו לייצג אותו בכבוד כלפי ערביי ישראל, וגם כלפי העולם הערבי, שהם רואים את עצמם כחלק בלתי-נפרד ממנו.

בשעה ארבע בבוקר שכנו לישון, זה בצד זה, על הארץ. אודה שהיתה בלבי הרגשה של התרוממות-הרות. כי זו הפעם הראשונה קיבלה קבוצה אחראית של ערבים לאומיים מצע ברור, הכולל השתלבות ישראל החופשית במרחב, וכינון יחסי שלום ושות' פות בין שתי התנועות הלאומיות השמיות.

קבע המצע, אחרי שחזר על הכרות נאמי-נותם של ערביי ישראל לאומה הערבית הגדו-לה: ערביי ישראל יהו גשר של שלום בין ישראל ומדינות ערב, אחרי שישראל תחזור את זכויותיהם ותביע את נכונותה לתת את בעיית הפליטים הערביים. הנוכחים לא יכלו, כמובן, לדעת כי בזאת חתמו בניו ידיהם על פקודת מעצמם והגלייתם. הם ברע שיקיבלו מצע העצום לרכוש את לבו של הציבור העברי המתקדם והאחראי, הם הפכו סכנה חמורה לצעם קיום הממשל הצבאי."

עדיין השיטה החינוכית הישנה והבדוקה: טרור.

פרטים נוספים על השיטה המתקדמת יותר של בית היתומים דיסקין, התגלו לכתב העולם הזה, שניסה לברר את גורלו של כורי, סיפר בגאחה אחד ממתנכי ה' מוסד, מרכזי בלוי, בעל הוקן האדמוני: "אנחנו מנסים שיטה חדשה, בלי כוח. פשוט הסברתי לילדים כי כורי, שברח לי ביתו ללא נטילת רשות, לא יקבל שום דבר לאכול. זה יהיה העונש שלו."

היתה זו התקדמות ניכרת לעומת שיטת החינוך הרחבת בדרך-כלל במוסד. נער המ' אחר לכיכובי אורות, המדבר עם חברו בשעה המיועדת לשינה, המחביא לחם בכיסו, המפליט קללה, או אינו מצליח להשביע רצון מדריכו בשעת התפילה, זוכה להסבר חינוכי ממקל המדריך. קיים סדר עדיפויות לגבי שיטת עונשים זו: מורה או מדריך רשאים להכות את העבריין הצעיר ביד או במקל. מנהל המוסד, אברהם קרופי, רשאי להצליף בו בשוט אישי, המצוי בחדרו. הצלפה זאת נעשית בטכס מיוחד. הנידון פושט את מכ' נסיו לעיני חבריו לכיתה, מפקיר את גופו הערום להצלפות המנהל. כל פסיכולוגי-חובב יודע, כי הצלפות על גוף עירום, בגיל ההתבגרות, עלולות להביא לידי סטיות מיני יות, הקשורות במאוזכיום.

סיפר לכתב העולם הזה ילד בן שמונה, שאיבטח עצמו קודם לכן בפני האזנה בלתי-רצויה: "לפני כמה זמן עשה ילד אחד מעשה רע ולא התפלל כמו שהמנהל רצה. או המדריכים הרביצו לו, שידע כמה זה חשוב להתפלל."

נער אחר, שהסביר מדוע אין החניכים נוטים לדבר, ציטט את התנייך. "עליך ללמוד את ספר עמוס." אמר לכתב העולם הזה — "המשכיל בעת ההיא ידום!"

לא לתלמידים, לזופרים. כורי עכיר לא חשבה ביחס. הוא התגעגע אל אמו, נמלט בשבת אחת לאחר התפילה. כשחזר, חיכה לו כבר מדריכו דוד נחמן (26), פסק לו צום לטיהור הנפש. כורי לא התפעל, ברח שוב, הפעם לחנות המכור לת הסמוכה, קנה בפרוטות המועטות שהיו לו לחמניה. איש לא שמע כשאמר את ברכת המזון, אחת העברות החמורות במר סד. הוא הוכרח ללון בחצר. חבריו לכיתה הכריזו עליו חרם, לפי הוראות המחנך.

למחרת החליט המחנך להתמיר את העיר, גש, שלח את כורי, היתום מאב, לביתו. אולם הוא התחרט חוץ כדי מעשה, שיגר שני נערים בוגרים יותר להתניירו. הפעם הצליחה התערבות מהחוקן להפך את המזימה החינוכית. כורי הגיע לביתו ללא פגע.

אולם כורי חייב היה לחזור למוסד. אמו, המפרנסת העיקרית של המשפחה, שכבה חולה מזה שלושה חודשים בבית החולים. זיו אחיו יצחק בן ה'15, שעבד בחחת הנוצר הציוני, השתכר 62.5 ל"י לחודש, היה המפרנס היחידי של המשפחה אחיו ה' נותרים.

כורי הוחזר למוסד. שם ציפתה לו כבר מקהלה מאורגנת יפה. כל חבריו למוסד

תלמיד כורי הצלם ברח

המשק

זיוך במודעות

לפני חודשים אחדים הודיע סטטיסטיקן הממשלה, פרופיסור רוברט בקי (52), על קביעת מדד-יוקר מחיה ("אינדקס") חדש. הציבור, שאינו בקיא בחישובים המתמטיים המטובכים של פרופיסור בקי, קרא בעיתונים כי אינדקס זה הרבה יותר-מציאותי מקודמו. הוא חיכה לתאריך הקובע — 15 ליולי — רצה להיזכר אם אומנם תוספת-היוקר שתשולם לעובדים-השכירים תהיה שזה ל' התיקרות הסתורות.

היתה זו אשליה מרה. עם התקרב מועד חישוב תוספת-היוקר, הניעשה אחת לחצי שנה, החלה הממשלה להשפיע באופן מלא-כתי וזמני על מחיר הסחורות, החליטה לתת סובסידיות למצרכים שונים עד שיס' תיים מועד חישוב האינדקס, גרמה לירידת מחירים. התוצאה: במשך מחצית השנה עלו המחירים מבלי שתועלינה המשכורות.

הפקיד סידר את הכוס. הממשלה מכחישה כבר שנים רבות את הטענה, כי בעזרת הסובסידיות היא מזייפת את מדד-יוקר-המחיה. אולם החודש נמצאו סימנים ברורים, שאימתו האשמה זו.

פנחס ספיר, שר המסחר והתעשייה, הת' עורר בשבוע שעבר לקול צלצולו הצורמני של הטלפון המותקן בדירתו הירושלמית. הקול שמעבר לקו היפנה אותו אל עתון הארץ, שהוכנס השבס בבוקר מתחת לדלת דירתו.

ספיר פתח את העתון, נדהם למראה מודעה מסחרית רגילה לכאורה: המודעה לייצור ושיוק ירקות הודיעה, כי תמכור קילוגרם עגבניות במחיר של 250 פרוטה בלבד. מודעה זו עוררה את זעמו של ספיר, הוציאה אותו מכליו. כי פירושה ה' אמיתי של המודעה הוא, שהממשלה הב' טיחה סובסידיה למשחקי העגבניות, היתה הגורם הישיר להורדה מסולפת של מחירן. המודעה אימתה את הטענות, כי הממשלה מזייפת את האינדקס.

ספיר חשד, כי את הסובסידיה לעגבניות הבטיח פקידו שיינברג. הוא מיהר אל שפר' פרת הטלפון, הבטיח לבעל הקול, שהעירו בשעת-הבוקר המוקדמת: "אם שיינברג עשה זאת, הוא יעוף עוד היום ממשרתו."

אולם לספיר לא היה זמן לברר באותו יום מיהו האיש האחראי לפירסום המודעה. כי השר רחב-הכתפיים מכפר-סבא, גאלץ היה לעסוק בהכחשת הטענה, שהממשלה הת' ערבה להורדה מלאכותית של מחיר העג' בניות.

הפקיד, שניסה לפעול לפי מיטב יכולתו, סידר מבלי-משים את הבוס. הוא שכח כי את המודעות בעתונים קוראים גם כלכלנים.

חינוך

הנידונים לחיים

תושבי קריית משה בירושלים, חזו בשבוע שעבר בתחרות ריצה, שתוצאותיה לא היו מוטלות בספק. שני נערים כבני 14, חבושי כובעי-פקק ופרועי-פיאות ארוכות, רדפו אח' ר' אהרן כורי (9), הצליחו לבסוף לתפסו, כשהתחנפו להרים את כיפתו שנפלה אגב ריצה. ללא אומר ודברים חבטו בילד ה' צנום, גררו אותו לעבר בית היתומים דיסקין, הנמצא בשכונת- מעבר חצר המוסד, התבוננו במחזה חבריו של כורי, לא שינו אפילו את הבעת פניהם כשנוכחו כי נתפס.

אולם זעקותיו של כורי, שפניו נחבטו בכביש, ורגלו השמאלית הפכה תערוכת של דם ואבק, עוררו מאדישותם את נהגי המקשר, שחזו בתחנה הסופית של קו מספר 1 הסמוכה. הם גרשו את שני החוטפים, העלו את כורי על אוטובוס המוביל לביתו.

החוטפים עלו אחריו לאוטובוס, ניסו ל' שכנעו לחזור עמם למוסד. הפעם לא יכלו לעשות זאת באמצעי אלימות. כורי לא שוכנע. שני עוברי אורח, שחזו במתרחש, גילו אליו, ליוו אותו עד ביתו. שני החוט' פים חזרו למוסד בבושת-פנים.

אולם הקרב על גורל כורי ו-420 חבריו לא הסתיים. היתה זו רק אפיוודה אחת ב' מערכה החינוכית על מוסד היתומים הידוע לשימצה בישראל.

שופט אישי למנהל. סיפורו של כורי הצעיר העלה שוב, במלוא חריפותו, את מצבם של מוסדות החינוך, הנמצאים תחת שלטונה הרחנני של מאה שערים, עומדים בהצלחה בפני הדרישות החינוכיות של המאה העשרים. כי במוסדות אלה שולטת

זו היא הזדמנות

10 הרומנים הטובים ביותר והמפורסמים בעולם בתור רבי-ממכר (BEST SELLERS) בהנחה ממשית של 60%.

מועדון

הספר

הטוב

בסיוע

עולם האשה

מכריז על מפעל ספרים ענק 10 רומנים מפורסמים ממיטב הספרות העולמית

הוצאה מהודרת * נייר טוב כריכה קשה ומהודרת

ספר אחד לחודש במחיר 1.950 ל"י

כל הפיידרה 21.500 ל"י

דמי הרשמה לסידרה — 2 ל"י

הספר הראשון מרגיורי מורנינגסטאר מאת הרמן ווק יחולק עוד החודש.

1. * מרגיורי מורנינגסטאר — הרמן ווק
2. האיש בחליפה האפורה — סלון וליסון
3. פייטון פלייס — גרייס מטאליוס
4. סיונרה — גיימס א. מיצ'נר
5. מחר אזיל דמעה — ליליאן רוט
6. הגבן מנוטר-דם — ויקטור הוגו
7. אסתר קוסטלו — ג. מונסאראט
8. בית דין — קוונטין ריינולד'ס
9. הששה ביוני — ליונל שפירא
10. הים האכזר — ג. מונסאראט

כל חותם רשאי להחליף 2 ספרים מתוך הרשימה ולקבל במקומם 2 ספרים אחרים מתוך רשימה נוספת של 20 רומנים מובחרים.

הרמן 8 מתוך ה-20

1. מרי אן — דפנה דה מוריא
2. תיאודורה — פול וולמן
3. מרקיע שחקים — פול בריקהול
4. טולפטוי — אלכסנדרה טולסטוי
5. נפילתו של ענק — איגור גוזנקו
6. עליזה ומשפט — דון טאנקביץ
7. 10 רומנים ומחבריהם — וו. סומרסט מוהם
8. סולימן המפואר — ה. למב

תחנות ראשיות להפצה ולהרשמה:

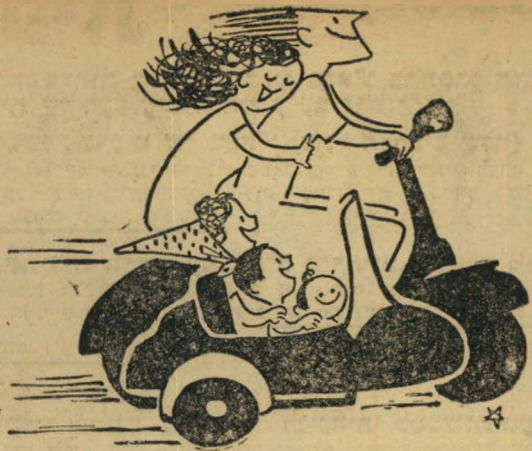
מ. מזרחי, אלנבי 60, ת"א — ד. טופל, אחד-העם 24, ת"א ובכל חנויות הספרים והעתונים.

הרשם מידי!

תקרא את:

עולם האשה השבועון לאשה הטוב יותר

תהנו מקריאת ספרים טובים ע"י "מועדון הספר הטוב"

המשפחה על גלגלים - איננה חלום

קטנוע ווספה הוא, כידוע, כלי-הרכב העממי ביותר, מחירו 1470 ל"י בלבד (אפשר בתשלומים עד שנה וחצי).

עובדה היא שבמחיר זה אפשר לרכוש חופש תנועה ולהשתחרר לתמיד מתלות בתחבורה הציבורית. הנימוק היחיד שהיה קיים נגד רכישת קטנוע היה: — מה לעשות עם האשה והילדים.

אולם נימוק זה שוב אינו קיים.

כל סוכן ווספה יספק לך ברצון את ה"סירה" שעל ידי צירופה לקטנוע, תשיג את המקום הדרוש למשפחתך, תוך יציבות ובטחון יתר בנסיעה.

המשפחה על גלגלים איננה צריכה להשאיר בגדר חלום.

פנה עוד היום לסוכן ווספה הקרוב אליך

דוגמניות, "משכית" מתביישות - כמו ריח לפיזימות...

— ומציגות אופנה צעירה... או גשם ללבוש חורפי

אלפים כבר רכשו את טבעת האושר
"SEX APPEAL 60"
 האמצעי ההיגיני והיעיל לחיי משפחה תקינים.
 תהנה גם אתה * פנה עוד היום לבית מרקחת

sun tan

Helene Curtis

"סנטן" של "הלן קרטיס" מכיל "Solex" — המגן בפני כויות. אינו נדבק לגוף. אינו יורד בזמן השחיה.

במרסם וגם בשופרת

את הלך המחשבה הזה אצל האמהות הישראליות, היא מנהלת משכית — רות דייך. בי משך כל השבוע שעבר נקראו האמהות, במודעות שהופיעו בחוצות ובעתונים, לת צוגת האופנה ברמת אביב. עשרות האמהות שנענו לקריאה, מצאו את הרחבה הנאה של מלון הגנים רמת אביב, ערוכה ומסודרת בטוב טעם.

באיחור של שעה תמימה נפתח המעמד החגיגי. סיבת האיחור: האחראים לא לקחו בחשבון, כי גם לדוגמניות הצעירות, שגילן נע בין ארבע שנים ל-13 שנה, יש טעם מיוחד בענייני לבוש והתגדרות. כאשר הופיעו הדוגמניות, החלו האמהות לחשוש כי ילדיהן יאכדו את סבלנותם. התברר כי גם את זאת חזו האחראים מראש. אולפן המחול של חסיה לוי דאג לחבר לכל הדרגמה מחול מיוחד, ריתק אליו את הצופים הצעירים, שלא נעו ממקומותיהם כל העת.

על מנת להמחיש את התלבושות, ניתן לכל אחת רקע הולם, כמו ריח להדגמת פיגמות, או גשם להדגמת לבוש-חורפי.

אם כי התצוגה וכל מה שסבב אותה דמו במידה רבה לתצוגת יום הולדת של בת עשר, הרי הוצג מספר רב של בגדים עשויים בחן ופשטות.

סיכמה רות דייך את ההסתערות על אופי נתייליים: "הקהל רגיל לחשוב כי משכית זה שטיחים ורקמה אמנותית. אולם משכית אינה מייצרת מה שהשוק דורש, אלא מה שהעולות מייצרות. עכשיו נכנסו למעגל ה"עבודה נשים מפלגיה ורומניה ואת התוצרת שלהן אנו מתכוונות להסיק בישראל וב"חוקי-לארץ".

ניצבו בטורים ארוכים, שרו בקול אחד: "הנה הילד הרע, שאוכל בלי כיפה".

צלם העולם הזה, שנילחה אל כווי, ניסה לצלם את המחזה, הוכרח להמלט מהמקום, כשמריו ומדריכו של כווי רודפים אחריו בצעקות פרוצות. רק פועל-בניין, שעבדו בסביבה, הצילוהו מידיהם המנוסות, שעה קלה אחרי שצילם את הילד (ראח תמונה).

המורים חזרו למוסד, כשהם קוראים לצלם העומד במרחק כטוח: "אם אתה מן העתה נות, כדאי שתכתוב שאנחנו יודעים להכות לא רק תלמידים, אלא גם כופרים". הם חזרו וכינסו את עדר תלמידיהם שצפה במחזה, מילמדו אותם במכות לעבר חצר המוסד. הילדים קיבלו את המכות באהבה. היו אלה מכות חיבה, לא מקצועיות.

אופנה

יום הולדת לאופנה

תקופה מאושרת של חוסר דאגה נסתיימה השבוע לרבבות האמהות במדינה. עד עתה, כל מה שהיה על האם לעשות, כאשר ביקר שה שלוח את ילדה לבית הספר, לטיול או למסיבת יום הולדת, היה להטמין בכיס הבגד את הבגנה או הכרית ולדאוג שיקחו את המעיל החם. השבוע הועמד בפני עובדת-חיים חדשה: הן היו חייבות להשגיח על ילדיהן שיהיו לבושים בהתאם לדרישות האופנה. כי לצד אופנת הנשים ואופנת הגברים, קנה לו מושג חדש אחיוה בעולם האופנה: אופנת בגדי הילדים.

הפטרונות, ששמה לה למטרה להשריש

האפשרויות הפתוחות בפני מפא"י בהתפרק הקואליציה הנוכחית על רקע עיסקת-ההמשק עם גרמניה:

— ממשלת מיעוט של מפא"י (כולל הערכים שלה) והפרוגי רסיבים (50 קולות) נגד חרות והשמאל (40 קולות). מתוך תקווה להימנעות קבועה של הצי"כ והדתיים (20 קולות). פתרון זה לא יהיה רצוי למפא"י, כי אינו מבטיח יציבות מינימלית.

— קואליציה חדשה עם הצי"כ והדתיים. אין שום סיבה סבירה מדוע יסכימו אלה לקואליציה זמנית זו, שתבטל את יתרונם האופוזיציוני. לדתיים-הלאומיים יכול להיות שיקול כי שליטה במנגנונים ממלכתיים מסוימים תעזור להם בבחירות, אך אין ספק כי רוב הבוחרים הדתיים מתנגדים לקשרים עם גרמניה.

— המשך כהונת הממשלה הנוכחית כממשלת-מעבר ללא אחריות קולקטיבית, דבר שיתן לאחדות-העבודה ולמפ"ס האפשרות ליהנות משני העולמות — להופיע כשלטון וכאופוזיציה בעת ובעונה אחת.

• צפויים זעזועים חמורים בחינוך התיכון, עם התחדש הלימודים בעוד שלושה חודשים. נסיונותיו של משרד החינוך, בין

עתונות

גרעון בבוקר, בבוקר

לכאורה אין דבר קל יותר במדינת ישראל מאשר להוציא עתון יומי. תריסר העתונים היומיים המופיעים בישראל בעברית וחצ"י התריסר המופיעים בשפות לועזיות, מעידים על כך בברור. כולם דומים זה לזה, מפרס"מים את אותן הידיעות כמעט מילה במילה. כי כל העתונים היומיים מקבלים את ידיעותיהם מאותן הסוכנויות בארץ ומחוצה לה. המבדל היחיד בין עתון לעתון הוא במאמר המערכת, המשקף את דעת העתון על המציאות. ציאה אותו, ובדברי הפרשנות המלוים את הידיעות.

אולם לבקשה אין הדברים כה פשוטים. הוצאת עתון יומי כרוכה בהוצאות רבות. תפוצתם של מרבית העתונים המסלגתיים אינה מסכה הוצאות אלה. קשה במיוחד הוא המצב בין עתוני מפלגות הימין, שבניגוד למפלגות השמאל אינן נוהגות להכריח את

המערכת תפס כתבו הפרלמנטרי של העתון, גבריאל צפרוני.

העשייה

הפלישה הזרה

לרוחבה ולאורכה של המדינה, לחוצים מפעלי הטקסטיל בצבת ממארת. ארבעה מפי עלים גדולים כבר פשטו את הרגל; שניים נסגרו זמנית, כשעתידם לוטה בפרגוד עבה של חוסר-חדאות; עשרות מפעלים אחרים ממשיכים בפעולתם, רק הודות לזריקות מאסיביות של הלוואות ממשלתיות ופרטיות. במחסנים נצבר והולך מלאי של סחורה גמורה, אשר אין לה מוצא. "אם אף גלגל אחד לא יסתובב במשך שמונה חודשים," הצהיר השבוע אחד מאלי התעשייה, "לא יורגש כל מחסור של בדים בארץ."

התלונן בעל מפעל בקירבת תלאביב: "רק דבר אחד מכריח אותי לעבוד: אם אפסיק, אצטרך לשלם חצי מיליון לירות פיצויים לפועלים. ואין לי חצי מיליון."

תעשיין אחר, סם זקס, בעל משי זקס, סיכם: "אנחנו נמצאים עתה בעיצומה של העונה — ובכל זאת, מדי חודש, מראה ספר המלאי שלי שכמות הסחורה המונחת במחסני גדלה והולכת." שלא כרבים מחבריו הפחות מאושרים, לא הסתכן זקס בקורי העכביש של הלוואות ממשלתיות וריבית קצוזה. בקופתו היה מצוי גם הכסף הדרוש להקטנת כוח-העבודה שלו למימדים מתאימים יותר למחסניו הגדושים.

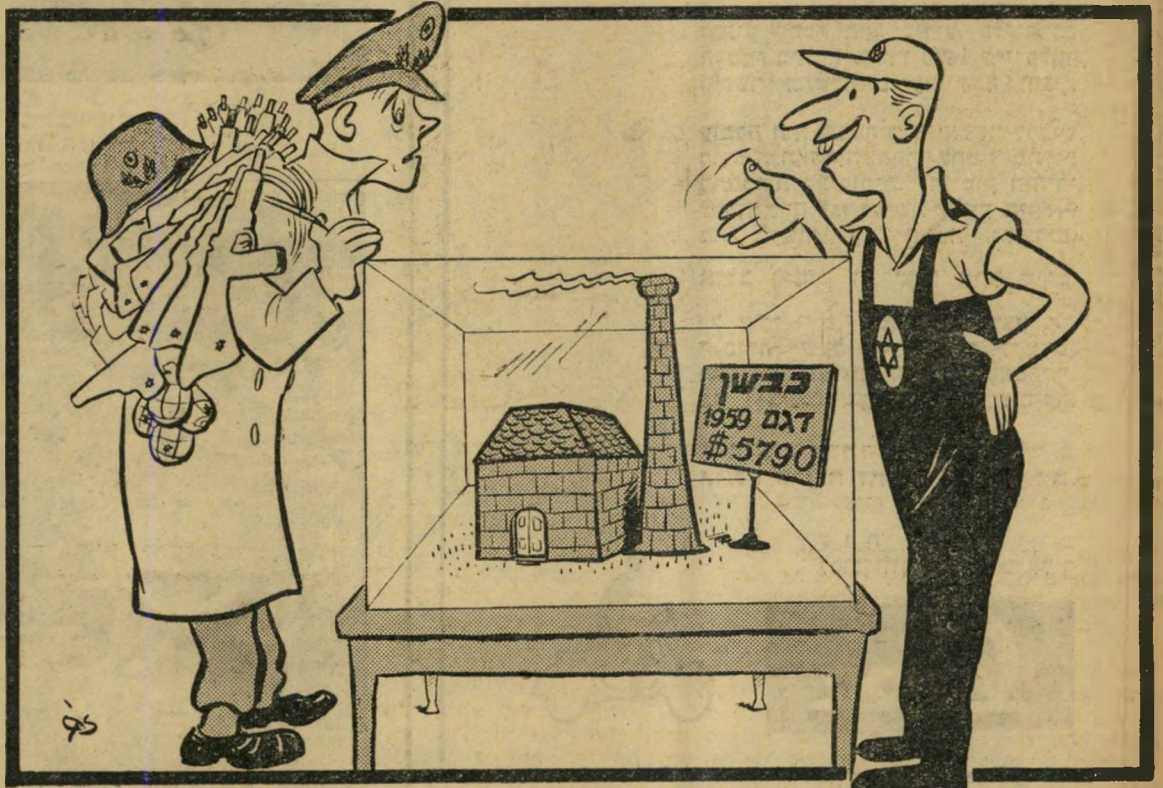
בסידרה של פנישות עם עובדים, הציג להם פיצויים מלאים (ובמקרים אפילו יותר ממלאים!) עד שמספר עובדיו ירד מ-144 ל-46. סך הכל של הפיצויים: קרוב לרבע מיליון ל"י. בכל זאת היה כוח העבודה עדיין גדול מדי. זקס, שלמד את מקצועו בניו-יורק, כינס לפני חודש את עובדיו, הודיע כי ימשיכו לעבוד עד ה-1 באוגוסט הקרוב. במועד זה יצאו כולם לחופשותיהם, ישבו לעבודה בעבור שלושה חודשים. מי שמסכים, בבקשה. מי שאינו מסכים — יכול לקבל פיצויים."

משרד המסחר והתעשייה, אשר עינו נעוצה במועד הבחירות, ובצורך לדחות זעזועים כלכליים עד לאחר מועד זה, הציג לזקס הלוואה של 100 אלף ל"י, למימון תעסוקה סדירה. זקס (68) דחה את ההצעה: "המחס" נים שלי מלאים. אין כל טעם להיכנס לחר"בות רק כדי להוסיף למלאי שלי."

חשבונו מזויף מצריחך. כיצד הגיעה תעשייה זו לשפל המסוכן? לא היה כמעט תעשיין אחד שלא השיב: התכריך נארג על ידי משרד המסחר והתעשייה. החוס הגס שבו נפתר: רשיונות-ייבוא לסחורה זרה. "גונתים כל כך הרבה רשיונות ייבוא, שאפילו בימי האנגלים לא היה כדבר הזה!" התרעם זקס.

קיימת, לכאורה, מדיניות של הגנה כלשהי על התוצרת המקומית. רשיונות-הייבוא נית, גם, ברובם המכריע, תחת הכותרת "ייבוא לשם ייצוא". אך הייבוא מוצא ברובו את דרכו אל השוק המקומי, חתומים מבטלים או מקטינים את הזמנותיהם מן המפעלים המקומיים, ומחסניהם של אלה מתמלאים.

כיצד מתבצעת העברת הייבוא לצריכה מקומית? הישירות ידועות היטב, ואף הובאו לתשומת-לב הממשלה, ללא תועלת. למשל: תופרת מקומית קיבלה רשיון ייבוא, אשר עליו צויין רק "בדים — 20 אלף דולאר". לא צויין מספר המטרים או מחיר הקנייה למטר. מצויידת ברשיון זה נסעה התופרת לשחיין, בלויית סוחר תלאביב. כאשר הגיעה הסחורה לגמל, היתה בכמות ובאיכות שעלו בהרבה על מה שאפשר לקנות ב-20 אלף דולאר. אולם תעודת-מכר — של פיר מפולין — העידה כי אמנם אלה המחירים. למעשה עלה מחיר הסחורה פי שניים; העורך שולם בדולארים מוברחים, שקנו בבורסה השחורה בתלאביב. הסחורה נמכרה במחיר מפולני בשוק המקומי, וכדי לספק את דרישת החוק לייצא שמלות מוכנות, במקביל לבדים שיובאו, קנתה אותה תופרת בדים גרועים ושאריות שאין להן הסוכין, במפעלים המקומיים, שלחה את הסחורה לקונה מדומה בחוץ-לארץ. הקונה אף אישר את ההזמנה, פתח את האקדריטיב הדרוש. את סכום האקדריטיב הפקיד בדולארים בחו"ל, מתוך מטבע זר, שהוברח אליו על-ידי התופרת ושותפיה. השמלות, שלא היו שחת עשירית המחיר המוצהר, רק שימשו מסחה לייבוא הבדים. בדים אלה כבשו את חלונות-הראחה של מיטב חנויות הארץ, (המשך בעמוד 12)

"ואולי אתם מעוניינים גם בכמה כיבשנים?"

היתר, להעסיק מורים לאקדמיים בחינוך התיכון, העלו את חמתם של התיכונים, ואלה יעמדו בתוקף על זרישותיהם הארגוניות והמקצועיות. בין היתר, מסתמנת האפשרות שארגון המורים התיכונים ינהל את מאבקו לא רק נגד משרד החינוך במרוכז, כי אם נגד כל בית-ספר ובית-ספר בנפרד. כאמצעי-כוננות לקראת האפשרות שלא יצליח להשיג את תביעותיו, המליץ ארגון התיכונים בפני חבריו לכלכל את ענייניהם בחודשי החופש הגדול מתוך ידיעה שיצטרפו לשבות שבת ומשוכת בהתחדש שנת הלימודים.

• מועמד רציני לכהונת רב ראשי לישראל: אלוף-משנה שלמה גורן, רב צבאי ראשי של צה"ל. גורן היה מנדיף לראות את עצמו בראש ברונות מאוחדת, של ספרדים ואשכנזים, אולם גם במקרה של בחירת רב ראשי לעדה האשכנזית בלבד, יהיה חרב הצחן אחד המועמדים העיקריים. מכל מקום, מובטחות לו אהדת ותמיכתו של דוד בן-גוריון.

• ייצוא הכינים מישראל לא ימשך זמן רב. בחוגי הולונדים מתגבשת יותר ויותר הדעה כי עתידו של ענף זה אינו ודאי, על אף תוכניות הממשלה לייצא כמויות גדולות בעונה הקרובה — ייצוא הכרוך בתמיכה ממשלתית ניכרת. מומחים לשיווק תמידיים אף הם עם דעה זו.

• האוניברסיטה העברית עשויה להקים תחנה לחקר ביאוי לוגי באילת. על סמך מחקר ראשוני, שנערך לפני כמה שנים, הסתבר הצורך החיוני בעבודות-מחקר שיטתיות של החיים בים סוף וחופיו. הקמתה של תחנה זו כרוכה בעיקר בקשיים תקציביים, אולם יתכן כי הקצבות-יעידוד מצד משרד החקלאות ומשרד הפיתוח יעזרו לאוניברסיטה להתגבר על הקשיים. תחנה כזו עשויה אף לספק צרכיידע של מדענים בארצות זרות.

• מרכיב נבחרת הכדורגל הישראלית שלמה פוקס, יתפטר מתפקידו. פוקס, שהצליח בתקופת כהונתו הקצרה כמרכיב, להסתכסך עם מספר שחקני נבחרת, עומד תחת ביקורת חריפה ויואשם על חלקו במפלת וורוצלב. קרוב לוודאי שאלוף-משנה שמואל סוחר, מרכיב הנבחרת לשעבר, יהיה אחד המועמדים לתפקיד המרכיב.

חבריהן לחתום על העתון. כך קרה שאחרי 25 שנות הופעה, הגיע יומן הסתדרות הצי"כ גים הכללים הבוקר למצב כלכלי קשה, שהביא לדיונים על סגירתו.

תמורת הפגירה, תשלום. הבוקר לא היה מעולם עתון מסלגתי טהור. הוא היה שייך לקבוצת בעליהו, שבאו מקרב הגוש האזרחי והתאחדות האיכרים. אולם מאז הקמת המדינה הפך לבטאון המסלגה, קיבל ממנה תקציב קבוע.

לאחרונה החלה ההענקה הקבועה להעיק על תקציב המפלגה. ערכו של העתון, כמכ"שיר העמולה בתפוצה יומית של כ-5000 גליון, נראה קלוש למדי. באחת מישיבות הנהלת הסתדרות הצי"כ הכלליים, הועלתה הצעה להפסיק את תמיכת המפלגה בעתון, מה שהיה מביא לסגירתו. לא כל השיקולים להעלאת הצעה זו היו כלכליים טהורים. ההצעה הועלתה מצד חוגי ספיר-סרלין, שיש להם דריסת רגל קטנה בעתון, שצ"י כו הוא פרץ ברנטשיון לכאורה ואשר יש"ר ראל רוקח נמנה על אחד מבעלי מניותיו.

ההצעה נראתה אקטואלית, נוכח השמועות על נכונותו של גרשום שוקן בעלו של הארץ, לרכוש את הבוקר כדי לחסל מתחרה בקהל הקוראים האזרחי. שוקן עצמו הכחיש שמועות אלה כ"חסרות כל יסוד".

אולם השיקול שהכריע נגד סגירת העתון ומכירתו היה שיקול הבחירות. הצי"כ הכלליים ראו את סגירת העתון כמכה לפרס"טיגיה של מפלגתם ערב הבחירות, החליטו להמשיך את תמיכתם בעתון. אולם הסערה לא חלפה בלי סימנים. בתחילת החודש פוטר מתפקידו ראש המערכת של העתון ועורכו בסועל יעקב גרומן, קיבל פיצויים של 18 אלף לירות, את מקומו כראש

הסוכר הפולני על כתבת „העולם הזה” למדו ממני אהבת אדם!

עמוד זה הועמד לרשותו של מארק חלאסקו, הסופר הפולני הצעיר (26) והנודע, כדי שיביע בו את תגובתו למאמר שפורסם בגיליון האחרון של „העולם הזה”. לפני הפירסום, קבע חלאסקו ראיון לכתבי „העולם הזה”, אך נמנע מלקיימו. בגלל סיבה זו נאלץ „העולם הזה” לבסס את האינפורמציה שלו על מקורות בינלאומיים, כשבועון האמריקאי „טיים” עתה, במכתב המופנה לעורך „העולם הזה”, מדבר חלאסקו על עצמו, לראשונה מאז בואו ארצה, כמיסמך המהווה תעודה אנושית מועזעת.

מאת מארק חלאסקו -

גליון „העולם הזה” (1134) הופיעה רשימה עלי בה תוארתי בצורה כזאת, שבהשוואה נראית דמותו של הגאנגסטר ז'וז'י דילינגר ז"ל כדמות המגלמת בתוכה את התכונות האזרחיות הנעלות ביותר.

אכן, השמצה זו, שנכתבה על-ידי כתב בלתי-מוכר לי, המבוססת כולה על שקרים, אינה מהווה סיבה מספקת לפולמוס ציבורי אודותי. השמצה ממין זה, כמו כל חזירות אחרת המבוססת על עלילה ופרובוקציה, אינה מהרה גם רקע לויכוח. שינוי, כבודו ואני, יודעים כעתונאים כי אפשר להתחכך רק על כטיס של עובדות ואמת.

האמן לי, כי מעולם לא ניסיתי להתגונן בקראי דבריהבל שונים ומשונים, שהופיעו עלי בעתונות העולם ובעתונות הישראלית. כך, למשל, לא הגבתי כלל, כאשר כתב בומנו העתון ידיעות אחרונות, כי הפרתי כביכול את השקט הציבורי באילת. לא הגבתי גם כאשר פירסם העתון מעריב בשעתו כי אני עומד לחזור לפולין, מבלי לברר תחילה את אמיתות הידיעה, לא אצלי וגם לא אצל הצירות הפולניות. לא סרחת לי להגיב או, כי לדעתי, אין ממילא ערך רב לידיעות, המופיעות מעל גבי שני העיתונים הנ"ל, וציבור הקוראים, אשר בדעתו אני מתחשב, אינו מייחס כל ערך לידיעות המופיעות בעתונים אלה.

אך המצב שונה לחלוטין, כשמדובר בעתוני. כי עד כמה שאני מתמצא בעתונות הישראלית, ועל סמך דעותיהם של אנשים אותם אני מעריך, התקבל אצלי הרושם כי העולם הזה הוא עתון אמין, בלתי-חלול, המשתדל לראות את הדברים כמו שהם, בלי מורא ובלו שהוא פנים, והיות ואני מעריך את עמדתכם, החלטתי לכתוב אליך. גם אני עבדתי פעם בעתון הפולני פ'רפורטטו, עיתון שאינו קיים עוד...

★ ★ ★

„ברוך הבא” - לא לכולם

התחילי מהציטטה, אשר בה פתח כתבך את רשימתו: „כתיבה הוא מקצוע נהדר, כמעט כמו שתייה” מעולם לא אמרתי זאת. פשוט, מפני שלדעתי השתייה היא הרבה יותר נעימה מכתובה, דבר הידוע לכל אדם נבון, להוציא את כתבך הצעיר. כאשר יתבגר כתבך, יגיע בודאי לכלל דעתי. אפשר אמנם להמציא ציטטה, אך עליה לצלצל כמתקבלת על הדעת. אם לא מוטב להשתמש בציטטות נבוכות ומיושנות.

הלאה. כתבך מצטט את השבועון טיים. אין לי מצלצלים, ולכן איני יכול לתבוע את טיים לדין. גם אילו היה לי כסף, איני מאמין שהייתי מצליח לזכות במשפט נגד מיליונרים אמריקאיים. חוץ מזה, כתבי השבועון טיים עשו עלי רושם סימפטי, להבדיל מכתב עתונך. הם כתבו עלי אמנם דברים הרחוקים מן האמת, אך בעינייהם, לפחות, היו אלה דברים שעלולים היו לעורר בציבור הקוראים סימפטיה אלי. הנה לך הבל בין דמיון חיובי ושלילי: כתבך מזכיר את פרשת הקיבוץ ג'רשומאל. זו היא הפרשה העדינה מכולן. באותה תקופה נמצאו עתונים רבים (ובתוכם העתונים הישראלים בפולנית נוביני וקורירי) שעמדו לצידו אף הגנו עלי.

מעולם לא דיברתי על הפרשה הזאת בפומבי, וניסיתי אף לשכחה מלבי. רק עכשיו מוצא אני לנכון לחתת את דעתי ברבים.

באתי לישראל לפי הזמנתו של ידידי הקר, ששהה בארץ, ואשר כתב לי כי המילים הראשונות, בהן ברכו אותי בכואו לישראל, היו: „ברוך הבא” על כן באתי הנה, כי אילו אמר לי משהו באותה תקופה כי יקבלוני ב„ברוך הבא” במעמקי בוגל, או בתוככי הגיהנום, הייתי בודאי שם את טעמי לשם.

אך כפי שיתברר מהמשך סיפורי, תסכים בודאי אתי כי המשפט הנהדר והאנושי „ברוך הבא”, אינו מתייחס במידה שווה לכל הבאים...

הגעתי לג'רשומאל מבלי שידעתי מאומה על המשחק הפוליטי ומאזן הכוחות המפלגתיים בישראל. לא הכרתי לא את המקום ולא את אנשיו. הגעתי לקיבוץ זה רק במקרה, היות וידידי נמצא שם באותה תקופה. בסך הכל ביליתי בקיבוץ ג'רשומאל 36 שעות; מהן 30 שעות בשינה בעמקה. אכלתי שם רק פעם אחת בלבד, מתוך הנחה כי קיימות שיטות נעימות יותר של איבוד דעת.

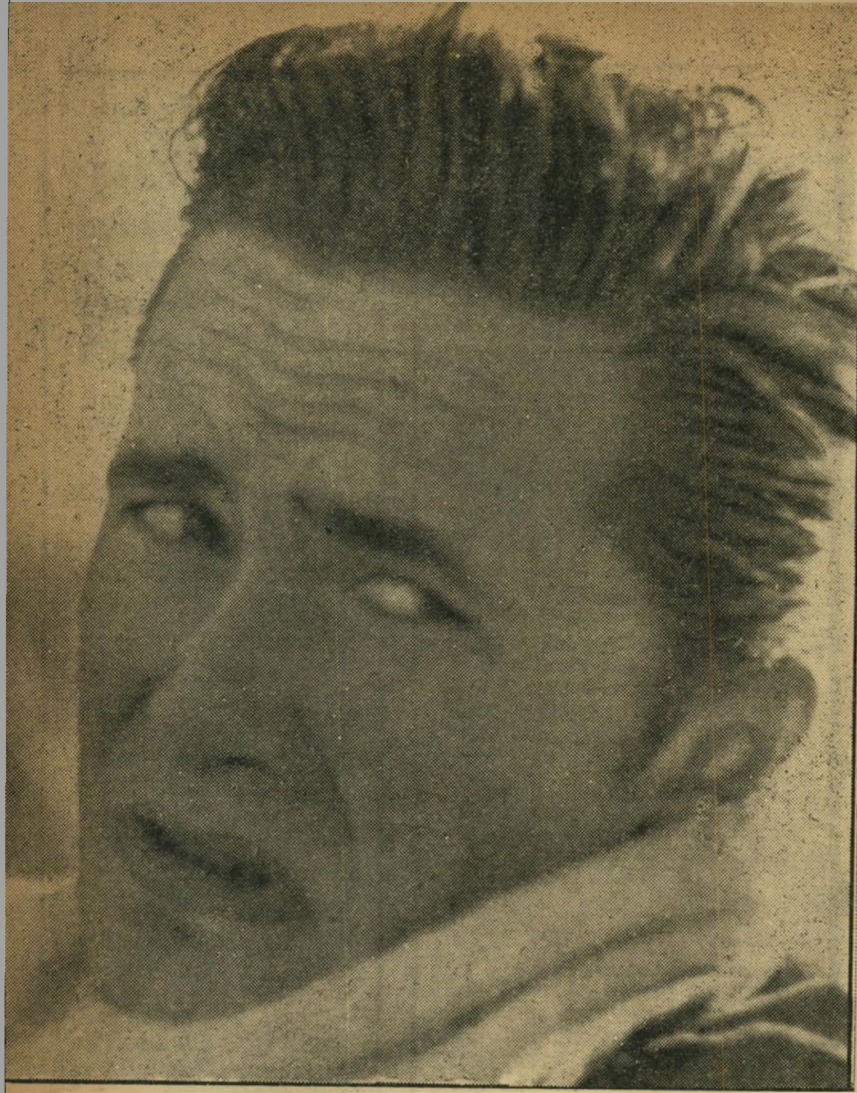
כך מסתבר כי „הבא המבורך” כמעט ולא אכל, ובודאי שלא שתה. יותר מזה אינו זוכר. איני זוכר אפילו את האנשים אתם נפגשתי, ומה שנוגע לנשים - אשר נפלו, לפי דברי כתבך, קרוב לברוטאליות שלי - הרי הן ענייני אותי בדיוק באותה המידה כמו הגינותו ורגישתה של כתבך.

איני מרגיש כל מרירות כלפי הקיבוץ, כי בסופו של דבר זו זכותו הבלעדית לארח את האנשים הנראים לו. דבר גורמלי ומוכן ביותר, אך מדוע כתב כתבך שכאילו גורשתי משם? הקיבוץ הודיע לי, כי אינו מסכים לארח אותי. זה דבר שונה לחלוטין מ„גירוש”. המצב היה דומה למה שקרה ביני לבין כתבך הצעיר. הוא ביקש לדבר אתי, ואני סירבתי. אך לא גרשתי.

הוא כותב על אילת. לפי האינפורמציה שאסף, רציתי להסתדר שם ולעבוד. אך היותי אחרי הטיפה המרה - כפי שהוא נותן להבין זאת לקוראי עתונך - עמדה לי גם שם לשטן...

אדוני העורך, נסעתי לאילת ונשארתי שם, כי אילת היא המקום היפה ביותר שראיתי בעולם. מצאתי שם אנשים חביבים וטובים. קשרתי שם קשרי ידידות נצחיים עם אנשים, אשר ישארו חרותם בזכרוני לצמיתות, כאנשים אמיצים, מעניינים, הגונים, העושים את עבודתם בצנעה. כך שאפילו השמצתו של כתבך לא תפחית את ידידותי לאותם האנשים הנפלאים, ולא תקטין את אהבתי לעירם. הייתי מאושר אילו היה לי פעם בית ותנאי

• פ'רפורטטו („ביושר” או „ישר לענין”), שבועון של סטודנטים פולניים, עמד בראש המאבק הציבורי נגד הסטאליניזם בפולין, הנהיג למעשה את המהפכה שהעלתה לשלטון את גומולקה, נסגר על-ידי גומולקה לאחר מכן, מתוך חשש כי הופעתו האמיצה עשויה לעורר את אמת הרוסים. פ'רפורטטו הפך בתקופת המהפכה שבועון רעיוני קטן, לבטאון המוני של מאות אלפי טפסים. חלאסקו היה אחד מעורכיו העיקריים.

הארחת מתאימים, כי אז הייתי יכול לארח את ידידי האילתיים כי המלך. העתונות היא מקצוע בעל כוח עצום, אדוני העורך. אין עוד מקצוע בעולם שיש בכוחו ליצור ערכים חיוביים, ולהילחם בכל חזירות שהיא בצורה כה יעילה, כפי שיכולה לעשות זאת העתונות. אבל זה תלוי במה שמחפשים.

אני, אדוני העורך, הפסקתי לכתוב. נחלתי מפלה והפכתי נע ונד ברחבי העולם, כי חיפשתי בעבודתי הספרותית רק את הלכלוך, את היאוש ואת הציניות. דברים אשר אפשר למצוא בנקל בכל תחנת משטרה, בכל מועדון לילה ובכל בייב שופסקין. חיפשתי את הלכלוך ואת היאוש, במקום לחפש את הנצחי: את האהבה, את החמלה ואת ההבנה. קשה לחפש ולמצוא אותן, אך האהבה, החמלה וההבנה, נצחיות הן.

רואה אתה, קיבלו אותי פה יפה. כאשר נודקת לי לעבודה - עזרו לי. איש לא שאלני מנין באתי, מדוע ולאן פני מועדות. עבדתי בין השאר בבתי-ספר, בעבודת-בנין אצל הקבלן אופיר, כולם עזרו לי. פועלי הבנין היו טובים אלי ואנושיים. כי בעצם, רק אדם עובר, יודע ומבין מה זאת להיות נצרך. הערכת איתם והיה לי טוב... עד אשר הכניסו העתונאים את אפם לחיי. הם כתבו כי אני עובד כ„פועל רגיל” בבנין - כאילו היו קיימים „פועלים רגילים” ו„בלתי רגילים”. אמרתי לעצמי: „הסתלק מכאן! אין לך מה לחפש פה עוד. עשו אותך לאידיוט. הסתלק, טרם תהפך לבלתי-רגיל. הסתלק, טרם יתן לך מישוהו להרגיש זאת!”

אני חושב שהיתה זאת הטרדייה הגדולה ביותר בתקופת שהותי כאן, ואם כותב הנני את הדברים האלה, הרי זה גם כדי להצדיק את עצמי בעיני אותם האנשים. אשר עזרו לי בבתי-ספר, כי אני אסיר תודה להם, ואותם אשא תמיד בלבי ובזכרוני.

★ ★ ★

„מעריב” ואני

לאה, הלאה. כתבך מזכיר את עבודתי במעריב ומוסיף, כי הפסקתי את עבודתי למען אותו עתון, מפני שכאילו, לא עמדתי בהתחייבותי. פה גובלת תמימותו של כתבך עם גיחוך, ואין לי פשוט כוח לכעוס עליו. אך היה רצוני, אולי, שתייעץ לכתבך לנסות לעבוד במעריב. כי אז היה בודאי נוכח בעצמו מה צפוי לאדם, העובד למען אותו עתון, אם אינו חוק כמו שמשון הגיבור, ערמומי כנחש וחצוף כהרדיוט.

כי היה זה דוקא מעריב אשר לא קיים. ביחס אלי, את הבטחותיו הכספיות. היה זה מעריב שנהג בי בצורה חסרת דוגמה, כאשר פירסם ללא ידיעתי, וללא הסכמתי, את התמצית של תסריט אשר התכונתי לכתבו. היה זה מעריב, אשר כתב דברים שלא היו ולא נבראו בקשר לחזרתי לפולין. היה זה מעריב שלא קיים את הבטחתו לכסות את הוצאות נסיעתי לישראל. איני רוצה להמשיך יותר בנושא הזה, ורק זאת אומר: לא הייתי מסכים עוד לעולם לעבוד למען עתון זה, אפילו הפך ישו הנוצרי לעורכו הראשי, ופרנצ'יס הקדוש לגוברו.

כתבך מוסר עוד מספר ידיעות כוזבות על ביקורי במועדוני-לילה, על אופיי ההרפתקני, על מקור הכנסתי. כל זה אינו נכון. ואם אני כותב עכשיו את מכתבי זה, הרי זה לא מפני שאני רוצה להתנקם מכתבך, או להזיק לו. כי אילו רציתי להזיק לו, הייתי תובע אותו לדין על הוצאת-דיבה, ומובטחני כי הייתי זוכה במשפט, אפילו עם עורך-הדין הטיפש ביותר.

אך אני מבכר להסביר את עצמי, ומתקשה רק להבין, מדוע שאף כתבך כל כך להרע לי, ולמי זה בעצם הביא תועלת.

ואם בכלל בחרתי להסביר את עצמי בצורה כזאת, הרי זה מפני שאני אוהב את הארץ הזאת ואת אנשיה. מפני שאכלתי את לחם הארץ, מפני שעבדתי פה. ואיני רוצה שאי-הצדק והחרפה, אשר באה עלי בעקבות רשימתכם, תישאר הוכר היחידי לשהותי פה.

יודע אתה, אדוני העורך, דברים רבים חולפים ואינם. חולפים המשטרים השונים למיניהם, חולפת האהבה, גם מחלה וכאב חולפים. איך אומר התנ"ך? „דור הולך ודור בא. והארץ לעולם עומדת” אבל התנ"ך אינו מזכיר דבר שהוא בריקמא, והוא: הגיחוך. תזהיר, אדוני העורך, את כתבך הצעיר מפני גיחוך, ותאמר לו כי האדם אף פעם אינו מגוחך כל כך כמו אז, כאשר שוכח הוא את הצדק.

אומר לך: כתבתי פעם ספר, אשר בו שכחתי כל חוש מידה של צדק, ואשר לא ראיתי ולא הראיתי בו דבר, חוץ מבתי-קברות, מדבר, וחשכה. אחרי כן, כאשר הייתי כבר צריך לחזור למולדתי, חלפני פחד מפני התוצאות האפשריות. עכשיו אני בנכר, הרחק מארץ מולדתי, מאנשיה אשר יאזינו וגבשוני. אני השתמשתי בתוצאות כתיבתי, אך גם הספר עצמו אינו חשוב עוד, ואני עצמי הפכתי לדמות מגוחכת.

הפכתי למגוחך, כי שכחתי את רגש הצדק. אגא, הנהר את כתבך בפני הגיחוך, כי הגיחוך הוא דבר בריקמא, והאנשים אינם שוכחים.

שוב 'צהר' דואגת לצרכניה...

מומחינו הפנו את תשומת לבנו לכך כי בין יתר השמ"נים הצמחיים, המכילים אחוז נמוך של חומצות שומן רוויות במימן, מצטיין במ"י אחד השמן המופק מנבטי תירס — תודות לתכונותיו הפיזיולוגיות.

נוכחנו כי אמנם בארצות-הברית ובארצות אחרות ממליצים הרופאים על ה"שימוש בשמן תירס בתור שמן דיאטטי לאנשים הנ"ס טים להשמנה, לעודף כולס"טרול בדם ולהסתיריות ה"עורקים.

לא חסנו על מאמצים והננו שמחים להודיע כי עלה ב"ידינו להשיג כמות של נבטי תירס להפקת שמן תירס מזוקק.

הננו מציעים ללקוחותינו שמן תירס דיאטטי, נקי ומזוקק, קל לעיכול ומתאים לכל צורות הבישול, הטיגון, האפיה ולסלטים.

לנכיסה קטין טיפה

מוצר טוב יותר באריזה נוחה יותר

סקידים! תלמידים! הרשמו עוד היום לקורס קיץ ל"קצרות עברית ו/או אנגלית (שני חודשים, פעמיים בשבוע) ב"אלמן גרג" (GREGG). המנהל: ה. ברקמא (קמפינסקי), תל"אביב, רחוב גורדון 5. הצלחה מובטחת!

התה הסט חקבל פרס

הווי

מסע הצלב

בישראל, נמכרו לתיירים מאות העתקים של סרט תעודתי קצר, שתיאר את מצעד צה"ל ביום העצמאות האחרון, ושמוסיקת-הרקע שלו היתה שיר הלכת הכנסייתי הנודע, קדימו חילי ישו!

פלוגות סער

בחררה, התיישבה להקת אנפות בקר בחצר מועדון מפא"י, הקימה קיניקבע על צמרות האקליפטוס, גרשה בצחנתה את חברי המועדון, מנעה את קיומן של אסיפות-הבהירות במקום.

קדימה, בבקשה!

בנחשולים, אירגנו חברי מזכירות המשק את העברת הקש מהשדות למתבנים במבצע צבאי, שלחו לכל חבר צו"גיוס משוכפל, הוסיפו בכתביד את המלה "בבקשה".

הענבים המרים

בגבעתיים, גנבו ילדים שזיפים ממחסן-הבחלה, הוצאו מהמקום ב"רגע האחרון, מסוממים בגו האצטילן, המבחיל את הפירות.

פואמה פרגונית

ביפו, טלפנו תלמידות בית-ספר ל"מורתן, בישרו לה כי בתה בת 14 נאנסה ונגררה לבית בושת, הסי בירו בחקירת המשטרה כי עשו זאת מתוך נקמה.

נביא שקר

בפאריס, צרפת, מת מוריס ויאן בן 39 משבץ-לב, בעת הקרנת הבכורה של סרטו אבוא לירוק על קברי דר.

מזחמת הניירות

בתל-אביב, עקבה נידת משטרה אחרי מכונת מסחרית סגורה, גילתה בה בית-בושת ניד.

איזהו חמור?

במפרץ חיפה, רגז סמל המשמרת באוניית חיל-הים על ההגאי שנהג את האונייה בזיגוגים, צעק אל תוך צי"גור הקול: "איזה חמור עומד ליד ה"הגה?" קיבל תשובה: "זה אני, המפקד".

זוג או סרט

בכפר כבול התבקש מיכתר הכספר לרשום בספר הלידה שתי תאומות, שנולדו לתושב הכפר באותו יום, גילה כי אחת מהתאומות נולדה שנה לפני כן, מחוץ לנישואים.

על כנפי השינה

בלונדון, בריטניה, נהג לו רודגרייב את מכונתו ברחוב ראשי בעיר, לא הבין מדוע מאותתים לו העובריים ושבים בבהלה, גילה, לכשצער ליד רמי זור, כי בתו בת השלוש נרדמה על כנף המכונת, נסעה יחד עימו.

הוי, ירוקה!

בתל-אביב, שידדה צעירה בת 23 סמל-משטרה לבוש אורחית לדבר עבירה, התנצלה לכשנעצרה: "אני חדשה בעיר, אני לא מכירה עדיין אף אחד".

לא תחמוד!

בונסאן, צרפת, נתפס ילד בן 12 שזיף את חתימתה של בריגיט בארדו, הצליח למכור כמאה אוטוגראפים של הכוכבת, נענש על-ידי מורו ב"העתקת אלף פעם את עשרת הדיברות.

בעד בלי כל סיבה עשו מכל ה"ענין עסק זול וסנסציוני" טוען לאומי כהן (30), נהג אש"ד מנתג"י. "מדוע לא נפתח את התעשייה שלנו, עלידי עיסקות, כמו זו עם גרמניה? ה" צרה היא שכמו כל דבר אחר במדינה שלנו, רוצות המפלגות לנצל גם את ענין העיסקה לצרכי הבחירות. אחרת לא היה קם כל הרעש הזה".

נגד לברונו גרוס (69) מתל-אביב קשה מאד להסביר מדוע הוא מתנגד למכירת הנשק. "זה דבר שבלב ידברים שבלב אי אפשר להסביר מבחינה הגיונית". לפנסיונר הוקן, פקיד ה"סוכנות לשעבר, ידידים רבים בגרמניה, עמיהם הוא מתכתב באופן קבוע. "אולם למכור נשק? אנחנו לגרמניה? זה נשמע ממש גרוטסקי".

בעד מתל-אביב. "אם הגרמנים, היודעים שטח הצבאי, רוצי או בבקשה. בעצם שה בפוליטיקה, ז אם נמשיך לקבל ומצד שני לא נמכר

נגד גם הקרל גוסטב הוא נשק טוב, והגרמנים יכולים לקנות אותו משחידה אם הם רוצים, "אומר מ"ד סנאי שלמה בלום (37) מתל-אביב. "אם גרמניה רוצה לקנות נשק, שתקנה ממ"ד ינונת אחרת. לא דחקא נשק, שאולי מייצרים אותו אנשים כמוני, שהיו במ"ד גות הריכוז שלהם".

משאל בזק של "העולם והלמכור"

השאלה שהציגו השבוע חוליות "העולם האזרח ברחוב, היתה חד-משמעית: "ה" או נגד מכירת הנשק הישראלי לגרמנים? המשאל היוו את אחת ההפתעות הגדולות לים. אם עד כה הצביעו משאלי, "העולם מה ברורה ביותר של הנשאלים, לחיון הצטיין המשאל האחרון בשיווי-משקל, בות הבעד והנגד. חתך בולט אחד עב"הם של למעלה מחמש מאות הנשאלים

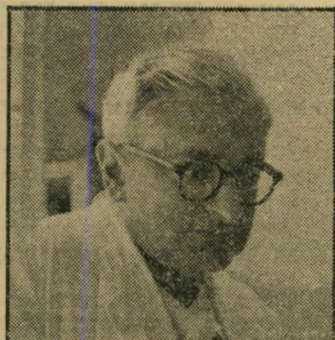
בעד לדעתה של עקרת-הבית ה"נתניתית תמר ברוכשטיין (25), "זה בסדר מן הבחינה המסחרית. אנחנו זקוקים ליצוא מוגבר ומטבע זר. נכון שקצת קשה להשלים עם כך מבחינה מור"סרית, אולם אם כבר, או כבר. או שלא היינו מקיימים כל מגע אתם, חרם גמור, או נוכח שאנו מתעלים עליהם בעצם 'העובדה', שאיננו שומרים טינה".

נגד כל דבר אחר אפשר למכור לגרמנים, "חושבת איזבלה מלי" נובסקי (50) מצ'כיה, כיום תושבת תל-אביב. "אם מוכרים נשק לגרמנים, זה פוגע קשה במוראל של אותם אנשים, שסבלו נוראות מהעם הגרמני. בעוד דור או שני דורות, כשהזכרונות כבר לא יהיו כל כך טריים, אבל לא עכשיו, כש" עוד חיים אלפי נאצים".

בעד לדעתו הצעיר ברושטיין, קיימו סוגים של מצפון עם והמצפון הסוגי חנינה כלכלית, יכו חק ברישות. "אנ ראש-הממשלה כי נה — הכרחי ל"

נגד "לא רק שהזכרונות היום עוד טריים מדי לעסקים, כמו מכר רת נשק לרוצחים הללו, אלא שגרמניה גם היתה זו שאירגנה גם אחרים. כסול"נים ואוקראינים, להשמיד יהודים." ד"ר אלכסנדר גוסליב (48), מסולין, רופא ב"בית-חולים הדסה בתל-אביב, אינו נוטה לפשרות. אני נגד כל יחסים איתם".

בעד "אם שילומים כן, או מכ"רת נשק גם כן, טוענת פקידה צברית אביבה גרונדלנד, נשואה (20) מתל-אביב. "היתה אולי צריכה להיות הגבלה ביחסים שלנו עם גרמניה תיכף בהתחלה. אבל במצב שאנו נמצאים היום, אי-אפשר לקבל ביד אחת ולדחות ביד האחרת".

נגד הרוקח חן אינו רים. על עם גרמני היא: "שכנה שלי יה. היא סיפרה טוב ויפה, אבל שר, על אף הכל, משתנה תוך עשר

בעד "זה פשוט מאד" טוען זרור בבב שאלתיאל (27), הפקיד מרחובות. הנשק שלנו קיבל שם טוב בעולם, ולא משנה אם נמכור אותו לגרמניה, או לכל מדינה אחרת. גרמניה יכולה לשמש לנו סוכן-פרסומות טוב ב"מקרה זה. הרעש שקם בארץ בעקבות העסקה, רק עושה אותנו קטנים בעיני העולם."

נאד ליצחק הוכרמן (26), הפקיד הכמעט-צבר מירושלים, יש סנטימנטים לענין זה. "עמוק עמוק אני שונא את הגרמנים," טוען הפקיד הצעיר. "מגיע ליהודים פיצוי על הסבל הנוראי שנגרם להם על-ידי הנאצים, אבל כל הדיבורים על קשרים מסחריים ויחסים דיפלומטיים, הם כמו מתן הכשר וריהביליטציה גמורה לאלפי הנאצים החיים עדיין."

בעד "יש לי אמונה בכל מה שעורשה הממשלה," מכריז מנהל חשבונות בפנסיה, איש חיפה, דניאל דה פונסקה (68). "אני אפשר שאויב ישראל איב לעולם צריך למצוא את הדרך אליו ולעשותו לידיד. לזכות בידדותו של אויב זה טוב יותר מאשר להרגו. נכון שקשה קצת לשכוח מה שעשו הגרמנים, אבל צריך לחשוב סוף-סוף פעם בהגיון."

נאד "לא מזמן הוציאה העיר קילץ בפולין, שמשם בא אבי, ספר על השואה," מספר דב אלברט (17), צבר ופקיד מתל-אביב. "קראתי את הספר והודעתי. גם קודם הייתי נגד כל מגע. התנגדתי גם לשילומים. כי אינני חושב, שקיימת דרך, בה יוכלו הגרמנים לכפר על הפשעים שלהם נגדנו. מסחר רגיל עם גרמניה — אולי, אבל נשק?"

ה"אסון" שואל הד"ר ישראל יצחקי (33), ענינו למצב כזה ש"במומים עולמיים ב"לקנות מאתנו נשק, לא משנה לי מה נע"ל זה יראה מצחיק מהם סחורות שונות, ד להם נשק."

נאד "ברור שאני נגד," מדגישה לילי מילך, זמרת מתל-אביב. ואמנם המספר 20264, המתנוסס על זרור עה השמאלית, אינו נותן לה לשכוח את הזעזוע שזכרו עליה בעת המלחמה, ב"מחנה הריכוז באושוויץ. "אני נגד כל מגע וכל יחסים עם גרמניה. חוץ מן ה"שילומים. אבל נשק טוב לתת להם?"

בעד "השלימו. חלס. גמרנו." משה בכר (28), נהג מונית מתל-אביב, משוכנע שצריך לגמור את הפרש הזה הכאובה. "נניח שאני אחיו של רור צה, האם אני צריך לסבול בגללו? הרי לא נוכל להעניש או לחסל את הנאצים החיים עוד. אם כך אז למה לא נמכור להם נשק, דבר שרק יעזור לנו להתבסס?"

זה"ה מוכיח כי הדעות שקולות כמעט בשאלה: שוק לגרמניה?

ידי כתיב, "העולם הזה", בפניות שונות של ישראל: ישראל, שעבר בגופו הוא את הטבח, השיב בשלילה מוחלטת על השאלה. לעומתם השיבו נציגי הדור ה-ישראלי הצעיר, שנולדו או חונך בארץ, בכך כמעט הח-לטי. אם כי פה ושם היססו הנשאלים, השיבו לעתים בלאו, בעיקר בגלל מורשה משפחתית. כל הנשאלים, בלי יוצא מן הכלל, הסכימו כי ביום מן הימים יקומו יחסים רגילים בין שתי המדינות. הנקודה היחידה בה נחלקו: מספר הדורות שיעברו עד הקמת יחסים אלה.

ז הזה, בפני ז אתה בעד ה"ה? תוצאות של השואה-הזה" על מג-או לשלילה, דיר של תשו-ת תשובות-שוראינו על-

בעד "אם גרמניה רוצה לקנות, עסקי צריך למכור לה. עסק זה עסק," גורס העגלון היפואי ראובן אבי רהם (35), עולה מרומניה. "אם לא נמ"כור נשק לגרמנים, לא יהיה למאות ה"פועלים המועסקים בתעשיית הנשק מה לעשות, ויתחספו לנו עוד מובטלים. מוכ"רחים לשכוח מה שהיה, ולהוריד קצת את הראש."

נאד הצירית רחל אלחנני מתל-אביב גולדה בגרמניה, אולם את שנות המלחמה עשתה בארץ. לדעתה, "לא רק היטלר אשם במה שקרה, אלא העם ה"גרמני כולו, כי כולם יצרו את התנאים והכשירו את הקרקע. הגרמנים של היום אינם שונים מהגרמנים של שנות המל"חמה. פחות מדי זמן עבר מאז, כדי שהם יספיקו להשתנות בצורה קיצונית."

בעד דעה אחרת על הבעיה, יש לסבל, בעל תלת-אופיים, ציר לה מרומניה דוד מוריס (58) מיפו. "טעות בידי אלה שחושבים, כי הגרמנים באמת צריכים את הנשק שלנו כל כך. הם נתנו ונותנים לנו הרבה כספים. אבל כדי שזה לא יחשב יותר כנדבה, הם לוקחים עכשיו נשק בתמורה. אין כל הבל לדעתי במהות הסחורה."

נאד "לכל ילד היו אייפסם סבא ר"סבתא. לי לא היו מעולם," מתמרמר כתב במחנה נד"ע פנחס בראי נוי (20) מרמת-גן. "ברור שיש לי טינה לגרמנים כולם. אם אפשר היה להימנע מכל מגע — מה טוב. אולם היכח כי חייבים לקשור קשרים, וזו אליה וקוץ בה. כי בעוד שיש דברים טובים בקש"רים אלה -- עיסקת הנשק אינה כזאת."

של המורה למוסיקה (23) מתל-אביב, משה בתקופה שלנו שני המצפון הרגיל של טי. עם שמבוסס מ"ב להרשות לעצמו לשי"כי אינני מסכים ל"רמניה של היום שר"ת מעמדנו."

נאד כששומע הסבל היפואי ישר"אל גזיביניש (40) את המילה גרמניה, הוא מתחיל וזועם עוד לפני ש"נודע לו במה מדובר. "לאיש כמוני אסור בכלל לחשוב על אפשרות, שאיפסם יהיו לנו יחסים הדוקים עם גרמניה. 98174 הוא המספר, המוכר לי בכל רגע את מה שעוללו לי הגרמנים."

בעד "אני מאה אחו בעד עיסקת הנשק," מכריז בעל מספרה מתל-אביב, ישראל ברמן (60). "גרמניה של עכשיו זה לא גרמניה של קודם. ב"תעשיית הנשק מעסיקים מאות פועלים, שישארו מחוסרי-עבודה בלי המסחר הזה-ולבסוף, קצת זולרים למדינה הצנייה ש"לנו לא יזיקו."

נאד גם כיום אין הפקה העירוני מתל-אביב, מלכיאל רביוב (55), מאמין שהגרמנים ויתרו על תכניתם ל"חסל את היהודים. "ששת המיליונים הם סיבה מספקת בהחלט לא לשלוח להם נשק. לא היינו צריכים בכלל שום קש"רים אתם, אולם השילומים, למשל, זה דבר אחר. הם נועדו לשיקום הקרבנות."

בעד "יש לנו בעולם יותר מדי שונאים, מכדי שנוכל להתי"מיד ביחסי איבה עם עוד שונא" סבור מהנדס בנין שמאי שמיר מתל-אביב. "יחיד יכול להרשות לעצמו להתבודד, לעם שלם זה אסור. עלינו ללמוד למצוא ידידים, אף בין אלה ששתו לא מזמן מדמנו."

אלוה אברהמי מרמת"מאמינה לכל הדיבורי שונה וחדש. מספרת זורה מביקור בגרמני"אמנם לכאורה הכל האנטישמיות אפי"לחוש באויר. עם לא"שנה."

בכך דבר טבעי, שאין להימנע ממנו. בפולין, הארץ בה נולדו, וממנה עלו לישראל לפני שנתיים, היה הוגו משתמש בשוחד כמו בכל אמצעי אחר להשגת מטרותיו. פעם היה זה שוחד לפקיד ממשלתי, ופעם למנהל עבודה מחמיר. הם קיוו כי בישראל זה יהיה אחרת.

השבוע נסערה פרס-סנהה מגילוי פרשה ממושכת של מתן שוחד. הגיבורים הראשיים בפרשה זו היו בני משפחת בז'ינינסקי.

אור ירוק תמורת מאפרה. למקום העבודה הראשון שלו בישראל לא הגיע שמחה בז'ינינסקי בדרך הקלה. לאחר חדשים רבים של אבטלה, מכירת חפצי הבית ותח-נונים, התקבל שמחה לעבודתו בהמלצת פקיד הלשכה. במשך ארבעה חדשים עבד שמחה, חולה האולקוס, בקביעות בבית החרושת השייך מחציתו לקיבוץ משמרות ומחציתו לאליהו סחרוב ומשקיעים מארצות הברית. הוא קיווה כי הגיע למנוחה ולנחלה.

גם אשתו, פניה, חשבה כמותו. היא החלה מפצירה בו להחליף את שיכונם בן החדר וחצי, בדירת שלושה חדרים מרחפת יותר. שמחה כמעט והסכים. „אשאל את מנהל

משפחת בז'ינינסקי
הכל, חוץ מהטרוויס

העבודה שלי אם אקבל קביעות בעבודה. אם הוא יאשר, נוכל לעבור לדירה החדשה. על מה שאירע לאחר מכן, סיפרה פניה בז'ינינסקי לכתב העולם הזה: „לאחר מספר ימים קרא מרדכי את בעלי לפניו בבית החרושת, סיפר לו כי לאשתו יש אגרסול מבדולח, שאל אותה אם הוא יכול לסייע לו להשלים את המערכת, להשיג עבורו מאפרת בדולח דומה. שמחה הבטיח להשיג לו את מבוקשו. היתה לנו בבית מאפרה כזו. למחרת בבוקר הביא לו שמחה את המאפרה. אחרי חודשיים פנה מנהל העבודה לבעלי בבקשה אחרת: „אולי תוכל להשיג עבורי נקניק פולני? שאלו. שמחה קנה קילוגרם נקניק, בשבע לירות, הביא אותו למנהל. הקביעות היתה מובטחת.

פטורי חרסינה. „ביום הבחירות להסדרת באו חברים מהקבוץ לדירה שלנו. ביניהם היה גם מנהל העבודה. ראיתי כי הוא מסתכל במערכת הכלים שלנו לקפה, חרסינה אמיתית משלוזיה. כעבור מספר ימים שוחח המנהל, חבר הקיבוץ, עם בעלי, שיבח בפניו את מערכת הכלים היפה שלנו. הייתי רוצה גם אני מערכת כזו, הודה בפני בעלי. בעלי היה מוכן לתת לו את הכלים במתנה. „אין דבר, ניחם אותי, אקבל את הקביעות ונוכל לרכוש כלים דומים. הפעם לא הסכמתי. לכל דבר יש גבול, התפרצתי, ככה זה לא ייגמר לעולם.“

האשה, שכלי חרסינה היו יקרים לה מאד, זכרה כי גם בפולין נזהרו מקבלי השוחד לא להגיש מעולם את הסאה. היא סרבה למלא את הבקשה השלישית. מנהל העבודה לא אמר דבר, אך שלושה ימים לפני תאריך הקביעות, פוטר שמחה בז'ינינסקי מעבודתו. הסיבה: עישון בשעת עבודה.

פניה לא חיכתה. היא לקחה עימה את בעלה ומיהרה עימו לדירתו של מנהל העבודה. שמחה ביקש בנימוס את המאפרה, אולם האשה

(המשך מעמוד 8)

דחקו משם את תוצרת הארץ.

תפירת תכריכים. לשיא בעסקים אלה הגיע סוחר תלאביבי מסויים, שנפטר לפני שבוע בשווייץ, בין נסיעה אחת לשנייה. באחת מעסקותיו האחרונות הביא, בדולארים שקנה באופן חוקי מחשבונות חסומים של פמ"ז (פקדון מטבע זר), בד בסיסט שויצ'י, אותו מכר ל"י 13.5 המטר. מפעל מקומי, היחידי המייצר סחורה זו, הכין את המלאי השנתי הרגיל של 50 אלף מטר, שמחירו 3.360 ל"י המטר — ונשאר עם המלאי כולו במחסונו. „הנשים רוצות תוצרת-חוקי“, הסי-בירה. אותו מפעל נאלץ לפטר את פועליו.

רשיון מתמיה אחר הוא זה שניתן לפועל מטויה לשעבר, אשר פוטר ממקום עבודה לפני שלוש שנים. הוא זכה ברשיון לייבא 10 אלפים ק"ג שאריות בד במחיר 3000 דולאר. הוא עשה זאת — וגרף הון.

בניו-יורק ובגינבה קיימים מפעלים ההופים כים כל סחורה ל„שאריות“, בהתאם להזמנת הלקוח. במקרה, היו כל השאריות שהובאו על ידי אותו פועל-לשעבר גזורות בגודל המתאים לשמלות. לפי חישוב מינימלי, יבא כ-70 אלף מטר של בד, במחיר כארבעה סנט — או 100 פרוטה — המטר. מחיר הסחורה בשוק: בין חמש לשמונה ל"י המטר. כאשר הובא הדבר לידעת הממשלה, הודיעה כי תטיל עליו מכס מלא. אלא שהמכס על סוג זה של ייבוא אינו יכול לעלות על 100% — מה שחשאר עדיין רחח של למעלה מרבע מיליון ל"י. וסחורה ישראלית דומה נשארה ללא דורש במחסנים החוסים.

על דוגמה אחרת סיפר תעשיין מקומי לפני שנים אחדות קנה אצלו יצרן מעילי גשם בד לביטנה. במחיר — 2.700 ל"י למטר — היה כלול גם מס מותרות בשיעור של 600 פרוטה למטר. מאחר וסחורה זו נועדה לייצור סחורת-ייצוא, הציע התעשיין ללקוחו כי יטפל בהחזרת מס-המותרות, שהסתכם בכמה אלפי ל"י. אך הקונה דחה את ההצעה. רק מאוחר יותר התבררה הסי-בה: הוא יבא ארצה בד לביטנה מאיכות גבוהה ביותר, מכר אותו ללא היתר בשוק המקומי, בשמונה ל"י המטר, השתמש בביט-נה הזולה יותר לייצוא — דבר שיכול היה לעשות גם מבלי לייבא סחורה ארצה. סיכם תעשיין: „אנחנו דוהרים לקראת שואה חדאית. לאנשי משרד המסחר וה-תעשייה לא איכפת הדבר כנראה. הם מוכי-נים לתת לי עוד זריקת-מורפיום של הלאהואת. אבל זה אינו מספיק. המחלה שלנו נובעת ממדיניות הייבוא. שיפסיקו לחלק רשימות לכל דיכפין, ואז לא נצטרך גם את הלח-אותיהם והפועלים יוכלו להמשיך בעבודתם.“

ארגונים

מציע ומגשים

על שולחן עבודתו של אליהו ברגר, מהני-דס בשורות המדינה, היה מונח מכתב אישי מאת אחד יצחק גדיש. שולח המכתב הודיע בגאחה לברגר, כי הודות למאמציה של סיעת אותי בהסתדרות המהנדסים, שובץ ברגר בדרגה גבוהה הרבה יותר מזו שנקבעה לו עד כה. „נציג סיעת אות בהסתדרות המ-הנדסים ימשיכו בפעלם למען ציבור המהנ-דסים, נאמנים לרכם ולדברם.“

לברגר, אב לשני ילדים, היה ברור כי מי שדאג לעלייתו בדרגה, ראוי שיקבל את קולו בבוא יום הבחירות.

אך הנה, כעבור פחות מחודש, הונח על שולחנו של ברגר חזר, שרמה בצורתו החיצונית למכתב הקודם. הודיע מוכיר הסתדרות המהנדסים לברגר: „נוכח פניית של סיעת אות בחוזר אישי בחתימת החבר י. גדיש, מגנה המועצה ומוקיעה משלוח חוזר סיעתי זה, כמעשה פסול מבחינה מוס-רית וציבורית. המועצה רואה כמעשה זה משום גניבת-דעת, כאשר סיעת אות משייכת לעצמה את הישגיו מוסדות הסתדרות המהנ-דסים, בהם הנה מהנה מעוט. המועצה רואה כמעשה מעילה בתפקידו של י. גדיש.“

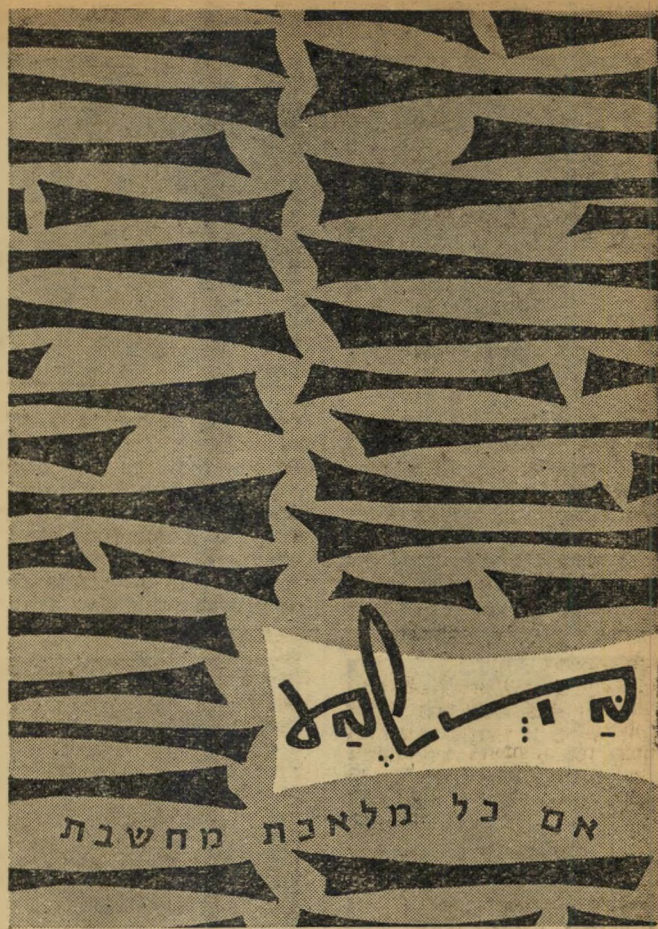
מה שהעלה את חמתו של מוכיר הסתד-רות המהנדסים, היתה העובדה כי בישיבת המרכז האחרונה נתקבלה החלטה, שלא לפר-סם לפי שעה פרטי תשבוצם מחדש של מהנ-דסי המדינה. מגיש ההצעה: החבר י. גדיש.

דרכי אדם

שוחד במאפרה

מאז ימי נעוריהם ליחה את שמחה בז'יני-נסקי ואשתו פניה, המושג שוחד. הם ראו

• סיעת ספא"י (א') ואחדות-העבודה (ת').

רחוב פרישמן מנת רחוב פרוג, תלאביב

אנגלית • צרפתית

לומדים בשיטה קלה בבית-הספר „קדימה“ תלאביב, בן-יהודה 74.

אנו פותחים: (1) קורסים ואולפנים למבוגרים מכל דרגות הידיעות. (2) אולפניות קיץ לתלמידי בתי-ספר לחודשי החופש לביסוס הידיעות ועזרה לבחינות. (3) הכנה באנגלית לבחינות בגרות.

פרטים והרשמה: מ"ע 9 עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

רומא
וינה
פריס

הן רק שלוש מעשרים בירות עולם, אליהן שולח מדי שבוע העיר-לם הזה, שבועון הח-זשות הישראלי, דו"ח מן המולדת לתושב ה-ישראלי הנמצא בניכר.

זוג מורים מקבל ילדים בגיל 4-10 לטיפול מלא לימי-החופש בביתם אשר בכפר-סבא.

על המעוניינים לפנות בכתב לפרסום „דחף“, ת.ד. 1334, תלאביב, למספר 3940.

תה
תסס
תקבל פרס

מכתבים אלותי

מנוח קומורוב, למשל. "העיקר" נוספות הן, "חובבי טולים ב" גל, ובכרך הפרטי כמוכן."

פטרונם מן המניין

אם תרצי, יוכל (1135/44) לעשות עליך רושם במכתבי עם כל מיני מונחים מש" פטיים ברומית, הוא בן 22 וסטודנט (הוא) ראה, משום מה, צורך להוסיף את המונח "מן המניין" בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה התל-אביבית.

לא יותר מדי

(1135/45) היא נצרה רגילה בת 16, חברת תנועת נוער והכל, אבל היא מרגישה את עצמה נורא בודדה. אז מה שחסר לה, היא חושבת, היא התכתבות עם בחור שיהיה לו שכל וחוש-הזמור אבל לא יותר מדי. מה שאני רק לא צריכה לקרוא, ועוד ביום אחד.

החתיכות יפות, אבל...

כבר למעלה משנתיים (1135/46) בן ה-18 נמצא בגולה הדוויי. באמריקה, לא עליכן, הוא לומד בקולג', החתיכות האמריקאיות, אומר הוא, הן באמת נורא חתיכות, אבל כל כך נמאסו עליו אז הוא החליט שיהיה הוא לא יכול יותר. הוא וכתב עם חתיכות ישראליות בנות 16-17, אבל יפות! הוא מאוד רוצה לבקש תמונה, אבל הוא גונמלמן, ולכן אין הוא עושה זאת כבר במכתב הראשון. וחשוב לו מאוד שתדעני שהוא גבה-קומה, ששערו שחור, שעניו ירוק, ושהוא אוהב להתלבש, לאכול, לרד קוד, ולכייף. אז את יכולה, כמוכן, לכתוב לו על הכל.

טפשעשרה על המצב

מה את הולכת לעשות עם עצמך בחופש? אני מיליון דברים בעצמי עוד לא יודעת. אני רק מקווה שאמא שלי תסע לאירופה אז אני מלכה, בכלל, אני אסע לכל מיני מקומות עם איציק ועם המכונת שלו וזה... ונתרחץ בים אה, זה מזכיר לי אני מוכרחה שתעזרי לי במשהו קניתי השבוע בגדיים חדש אלסטי שלם כזה עם כתפיות רחבות וגב חשוף נורא והכל, אבל אף אחד לא יודע שקניתי גם ביקיני אם אמא שלי תראה את זה היא תהרג אותי ואחותי זה נבלה תלשין עלי. אבל יש לי גוף יפה, מה... אז מה שאני מבקשת אותך, זה שאוכל להחזיק את הביקיני שלי אצלך וכל פעם שאלך לים אני אקח אותו ממך. איציק ורפי וגדעון אומרים שזה פשע שאני לא הולכת עם ביקיני וזה באמת נכון את יודעת.

בכלל יפה מצידם שהם אמרו לי את זה בכלל השבוע, כל מה שהם דיברו כל הזמן זה היה פולניה קודם לא היה אכפת לאף אחד מה שקורה שם פתאום כולם מדברים, אפילו אבא שלי הומין את איציק שהוא שונא אותו לשבת על ידו על יד הרדיו כששירדו את המשחק, טוב, אז מה אם הם הפסידו? זה לא חוכמה. סולנית זו שפה אינמה ובכלל קורה פעם שיש מזל רע לי אנשים, לא? אז כל הזמן משמיצים אותם, רק משמיצים. ואם כבר מדברים על מדיניות אז אני חושבת שהשר הזה בנצואלה הוא סתם גועלי שהוא השמיץ את גולדה. רואים הוא לא מתמצא בפוליטיקה, בעצם גם ההסתרה הישראלית אשמה. היו צריכים להסביר להם כמה השיחיים שלנו הדוקים עם ונצואלה. תראו איזה שלאנר זה אני משתגעת איך ששמעון ישראלי שר בהתחלה את האי-איי-עץ עם הבאס שלו.

בחי נורא נמאסו לי כל ההשמצות, רק משמיצים. זה מפני שהלכה לנו הצניעות ובא האידיאליזם. או משמיצים כל אחד, תגידי שמעת על רינה? אורי עוב אותה אני נורא שמחה כי היא נורא גועלית או אני עושה את עצמי כאילו שאני לא יודעת שני נסרו וכל פעם אני שואלת אותה מה שלום אורי.

זוכרים את ההבטחה שלי לתת זכות בכר זה לכל מי שיערף מכתב לתמונה שלי?

(1135/41) היה גבר, הוא שלח את ה"תמונה הראשונה" או כמו שאמרתי — הוא רוצה להתכתב בפעם הראשונה בקריירה שלי אני נתקלת בכך — עם "נערה בעלת מצב" רוח טוב. הוא אר"י לא נראה כך, אך הוא בן 27, ר"ח חובב מושבע של ריקודים וקולנוע, בין כל השאר. טוב, לי מה, בעצם, ציפית? לפחות יש לו דם לבחור הזה.

"אמש" כתב יעקב קטרון, מרחוב הש"לוח 14 מחיפה, נכנסתי עם מספר ידידים לבית קפה בהר הרמלי, ובשעה שהתיישבנו ליד השולחן, ראיתי עליו קופסת סיגריות (דגל) שאני שלח בה, ועליה שיר. אולי אותו צעיר (או לא) וועם, המנסה לברוח מחטאו ומחפש לו מוצא בין כתלי הבקבוק, נמנה על קוראי העולם הזה ויארת להתגלות לנו.

אודה שהשיר מצא חן בעיני, אולי דחקא בשל סגנונו המיואש ובשל חיפוש הדרך והמוצא שבו.

יקוד ניצת פרג / ניצת בחולצתי / לאו היתה זו שקיעת אש אוכלה / היתה זו שקיעת אש קטולה / היתה זו שקיעת נשמה אומללה / בשמון מטריף, שעלה מן הדימה / בבית שררה.

ומה לא לחולצה אדומה / ולתיקון ה"נשמה, מדוע לא תשאל / מדוע? כך עמדתי מול הראי שחקתי שחוק / פרוג. / ראה, ראי, לחשתי בצרירות, / רצתי תי להסביר דן ולי / מסוה נטלתי לשכני / כדי לברוח מפשעי, מחסא שממוני / ראה, הוא פוער פיו לבלי חוק / בפהוק ובשחוק / רוצה אני לברוח לברוח. הוי ראי אכזרי / לא ענית ראי / לא שאלת ראי / לא הברחת ראי / את טרופי ועצבי.

היתה זו מלה שכוחה / שהתדפקה בין כתלי בקבוקי / וביקשה לה מוצא.

לכל אדם יש ג'וק

(1135/42) נשמעים כל כך בטוחים בעצמם: "מהאישיות הנשקפת מעיניך, ומההירה בה את מחזיקה מכתב זה, ניכר בך שאינך מעריכה דעין את גודל חשיבותו. אני משיך נעים כי מכתב זה יהווה את הסנסציה של מדורך, ויגדיל את מספר קוראיו פי כמה. למעשה, אנו בטוחים כי תבחרי בנו כאנשי השנה של מדורך.

"מלבד התועלת שבחיובי מספר הקוראים, תוכלי להפיק ממכתבנו טובות הנאה רבות. הרי כמה הצעות מעשיות: (א) תוכלי למא במכתב זה מדור שלי. (ב) תוכלי לשלוח חלק ממאות המכתבים, שיגיעו עבורנו, כי חומר לימוד ועיון לכאלה שאינם יודעים מה לכתוב. (ג) חלק אחר של המכתבים תוכלי לשלוח לבחורים טובים, שלא הרך להם ולא קיבלו אפילו מכתב אחד. זה לא כל כך כדאי, כי הם יתגאו בעצמם מאוד, ויח" שבו כי הם חכמים ונבונים כסטודנטים ירו שלמיים או חיפאיים. זה אמנם לא הרבה, אבל בכל זאת משהו. (ד) את הכתוב במכתבים אחרים תוכלי להוק ולמכור את הנייר לבתי מסחר למחברות. (ה) את הכוללים תשי מרי, עד שיעלה ערכם, ומובטחים לך חיים ארוכים. (ו) את המעטפות בלי הכוללים תוכלי למכור לבתי חרושת לנקניקים בלתי-כשרים. את עוד לא יודעת מי אנתו? זה באמת מפליא אותנו, כי השיר שחיברו עלינו מותר ווראי, הוא מפורסם למדי: "אנחנו שלושה ירדנים, מאז החילת שנת הלימודים, גם אז כבר היינו כאלה נראים. אחד שמן ושניים רזים."

"אנחנו סטודנטים תל-אביביים בגיל 20-19. למרות שאנו שלושה, הרי יש לנו כמה חברים ברובה, ונוכל לענות לכל נצרה שמכתבה יגיע אלינו. כמו שכתוב: לכל אדם יש ג'וק. אין זאת אומרת שאנו מעוניינים לקבל מכתבים מסתם נצרות. מעוניינים אנו רק בנצרות המגינות על המולדת ועלינו, כלומר: חילול, אלה שהיו חילול, אלה שתהינה חילול, ואלה שלא תהינה חילול מטעמי דת. מצפון, בראות ונישואין, וכמוכן גם חסידיה, שאחותה נקראת שושנה ושתייהן גרות בבתיים, אולי מפני שהיא רוצה להיות שחקנית. לא נתגוד, כמוכן, לקבל גם תמונת, אך אין זה הכרחי כמו כל בנצרותנו

נערת השבוע

תנחשו שלוש פעמים מה זה בעברית צחה אדום — — טעיתם! אדום הוא גל קטן העולה על פני המים. זהו גם שם מספחתה של נעמי (22) מברגלים. נימפת מים חסובה, המשמשת כמרכז של מספר רב של סיפורים הנפוצים בארץ. אחד מהם: היא מגדלת בביתה 12 זוטולים, שכל אחד מהם נקרא על שמו של מסקה אלוהולית אחר.

כיום עוסקת נעמי בדיג תתימי יחד עם ידיד הונגרי. תוכלו לראות אותה, בימים שיש ים שקט, כשהיא עולה בחוף ענב, מול המסעדה של אבו כריסטו ובידה שלל הדגים, ששלו בין הסלעים, במרחק קילומטר מחוף. פריון יומי, לפי דבריה — 500 ל"י. אותן נוחת נעמי להוציא בדרכים מוזרות, כמו בילוי סוף-שבוע בבית דולפיני.

איך הגיעת לזה? פשוט מאד. פעם באה חברה להתארח בביתה, ולא היה לה בעה להאכילה. היא יצאה לחוף הים לחפש דייגים, ומצאה את ההונגרי שגד בעזרת רובה תתימי. מאז החליטה להצטרף אליו. החתובי האהוב עליה — למתוך גברים, כמו

לא היכתה לתשובה, חטפה את המאפרה מהשולחן, סיפרה לכל שכניו לקבוצ של מנהל העבודה על פרשת השוחד. את נבלה, צאי מביתי" צעק המאשם שרתח מכסע. התשובה היתה כטירת לחי מצלצלת מיד פניה.

כשהתבקש להגיב על האשמות אלה בפני כתב העולם הזה, הכחיש מנהל העבודה הגוף והממושקף את הסיפור כולו. "קניתי את המאפרה מבזוינסקי בשתי לירות. את הנקניק מעולם לא קיבלתי מידי. תבעתי את אשתו לדין על תקיפה וגניבת רכוש. אחרי הכל היתה המאפרה שלי."

משפט

כושט המכנייים

שלמה בן-גסיס (35), חושב בארשבע, בעל עינים צרות וארוכות, שמע לפני כשב תיים רעש בלתי רגיל ברחוב, הבין כי פרצה קטטה. כרוץ-שלום ידוע בשכונתו, מיהר אל הרחוב, קיחה להשקיף את הריו חותי. אולם המחזה שנגלה לעיניו השכיח ממנו את מחשבת התיוך, סחף אותו לא- וירת התיגרה.

הוא שמע את רוני אולאי (22) מציע ללילי ללון (16) לשכב עמו תמורת חצי לירה. הסביר רוני ללילי: "לאמא שלך יש הובה לידים, אטן לה כסף בשבילך, אם תשכבי אתי יהיה לך מספיק כסף ללכת לקולנוע."

אולאי הצעיר לא נראה ללילי כשותף מתאים. היא סירבה. אולם הוא לא התיאש, החליט לשכנעה בדרכים אחרות. אולאי פשט את מכנסיו, החל לרוץ אחר לילי הנפ" חזרת. בן-גסיס הזעיק את המשטרה, מסר עדות על הפרשה.

ימים אחדים לאחר-מכן, ראה בן-גסיס שיירה מתקרבת לביתו, הבחין בבני מש" פחתו של אולאי. הם ביקשו ממנו לחזור מעדותו, ליווה בטקס רב רושם אל בית הכנסת. ליד ספר תורה השביעוהו בני משפחת אולאי להכחיש בבית-המשפט את עדותו, לשנותה כדי להציל את רוני. בן-גסיס קיים את שבועתו, שיקר בבית הדין. כתוצאה מכך יצא אולאי זכאי, כך נסים הואשם עליו המשטרה בכתן עדות שקר.

כהן את כהן ושות'. בפני השופט המחוזי הירושלמי יהודה כהן, הודה בן-גסיס בכתן עדות שקר, ביקש להקל בעונ" שו. הנימוק המשכנע: "אני מפרנס תשע נפשות כבוד השופט כהן, וכמרח, שם הבוס שלי הוא גסיס כהן, כמו שלך." בהס" כמתו של התובע, קיבל השופט כהן את פקשתו של בן-גסיס. פסק כי יידון לשהה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים.

במסדרונות בית-הדין בירושלים, לא פסק בן-גסיס מלהלה את השופט: "הלואי שכהן היה שופט בבארשבע", אמר הנאשם המא" ש, "כל החבריים שלי היו עושים חיים, גם הם עובדים אצל כהן."

חזכיר

הועלם הגדול

למחרת פסקי-הדין של בית-המשפט המחוזי, במשפט עמוס בן-גוריון נגד שורת הסתנדים, תיאר יחזעלם הזה (1032) לראי שונה את תעלומת עמוד של פסקי-הדין, שנעלם באופן מסתורי. השבוע עמדה תעלול" מה זו במרכו הטענות בבית-המשפט העליון, כאשר התברר ערעור שורת המתנדבים...

ראש עיריית אילת, חנוך נגר, הציב דוגמה נאה להעסקים ציבוריים, כאשר הודיע השבוע את החלטתו הנחושה שלא להגיש את מועמדותו מחדש לתפקיד ראש העיר. שברי עיים לפניכן דרש העולם הזה (1133) את התפטרותו של נגר, כנושא באחריות לכך שזגבר העירייה צבי בן-אפרים יכול היה למ" עול בכספי העירייה... **תעלולי אלי לר,** אותם גילה העולם הזה לראשונה (1030) והלאה) נמשכו גם השבוע. האיש שייסד לפני שנתיים חברת סרטים מפוקת סקת שהתפרקה עקב גילויי העולם הזה, ושלגני כחודש הואשם ביוף מסמכים והוצ" את כסף בטענות שוא (העולם הזה 1133), נעלם באופן מסתורי אחרי שירד לשטח בכנירתו. דאג להשאיר על החוף את בגדיו ותעודותיו. אחר ההשדות הוא שגלר ניסה לבעים מקרה של טביעה, להיולד מחדש בשם אחר כדי להתמקק מונישו ולהשתחרר מ" עברו... **יעקב הופרין,** הסוחר התל-אביבי שמשך בחוטים בפרשת אילת, ואשר חלקו בכנופיית אילת וצורת עבירת המרימה שלו התגלו בשבוע שעבר על ידי העולם הזה (1134), הורשע השבוע בשתיים מתדי עדות האשמות נגדו כעוון הפצת ציפים כוזבים.

שניידר
הפעילי רדיו קניפר בע"מ

הופיע גליון מס' 19 של

גמד

הירחון המצויר לבידור והומור
* כל המדורים הקבועים
עשרות קריקטורות
*
64 עמודים • 500 פרוטה

ספרים

מקור

סייג אישי

היו ומותו של יהונתן ארגמן
(רומן מאת יוסף בריוסף, הוצאת פועלים, 281 עמודים) הם הנסיון הנועם הישראלי הראשון להשקיף על מלחמת השיחורר הישראלית, דרך משקפים בלתי ידועות עד כה: משקפיו של בן הדור שלאחר-מלחמת השיחורר.

כי יוסף בריוסף, בנו המזוקן של המספר יהושע ("סיפור הארבעה") בריוסף, ומי תברם של שני ספרים קודמים, הינו בן הדור שלא ידע את מלחמת השיחורר, אלא מיספוריהם של המבוגרים. אם כי בריוסף עצמו, למרות גילו הצעיר (27), השתתף במלחמת השיחורר, הרי כנציג מובהק של בני גילו, מעלה בריוסף את סיפורה של אותה מלחמה בסייגים אישיים בולטים.

יהונתן ארגמן הוא מפקד כיתה, המי פוצץ בראשית הרומן בית עברי ששימש לו מחודלומות ומטרת-טילים בילדותו. באור תו קרב הוא הורג אדם, משבש את מערכת המוסר, עליה חונך כל ילדותו. תוך רומן אהבים עם מרים, פליטת מחנות הריכוז, וריב מסוכסך עם עצמו, הוא חוזר על רוב פרשיות התנ"ך, שולח, בסימום של הספר, את חברה של אהובתו, אף הוא פליט ה- שואה, למחנה, מאבד עצמו לדעת ימים אחדים לאחר מכן, חלקו השני של הספר, בו משחורים קרוביו וחבריו של המתאבד את זכרונותיהם המשותפים, הוא גם התזק והבשל יותר ברומן, ניתן להיכלל בקלות בכל ספר עולמי שהוא תולדת מלחמה.

אונם בסגנון ההשכלה. אולם המכ- שלה העיקרית של הרומן אינה דחקה סר פור העלילה הפסבדו-נכחי, אלא לשונו ה- נמצאה, הנאנסת בידי הסופר, המחפש לו סגנון אישי משלה, מחקה בלי משים את אבות ספרות ההשכלה. בריוסף הפורץ את התחומים הצרים של סיפורת מלחמת השיחורר בהצלחה בלתי מבוססת, חוזר על שיגאת-היסוד של אבות סיפורת זו. כיוהר וכשמיר בספריו המאוחרים יותר, חותר בריוסף לקראת קנקן מבריק יותר, מסתכן באובדן תוכנו — היין הטוב.

תרגום

המיתוס של הראש הגדול

דוד בן-גוריון (מאת רוברט סנטג'יון; תרגום יצחק עבאדי, הוצאת אחיאסף; 304 עמודים) הוא רומן-ביאוגרפי-היסטורי, המ- גלה לאזרחי ישראל הרבה פרטים שלא ידעו על עצמם. למשל: "במדינת ישראל יודעים אימתי מתחילה עונת-האביב ועונת- הסתיו, לפי לבוש של ראש הממשלה. כשעוברת הרינה, כי בן-גוריון הופיע ב- חולצה פתוחה, משמע כי עת האביב הגיעה, ואם הוא רוכס את חולצתו, משמע כי הקיץ חלף עבר."

בהשראתו של בן-גוריון עצמו, ואחרי שאיין את בני-ביתו, אנשי-החצר שלו, וכתיסר אישים ברחבי-העולם שפגשו בו, ניסה רוברט סנטג'יון לכתוב מעין רומן היסטורי, ולתאר בו את פרשת חייו של בן-ג, כפי שהיא משתקפת בתולדות הציר- גות ותקומת ישראל. תחת זאת כתב סנט- ג'יון את תולדות הציונות ומדינת ישראל, כפי שהן משתקפות בעיניו של בן-גוריון.

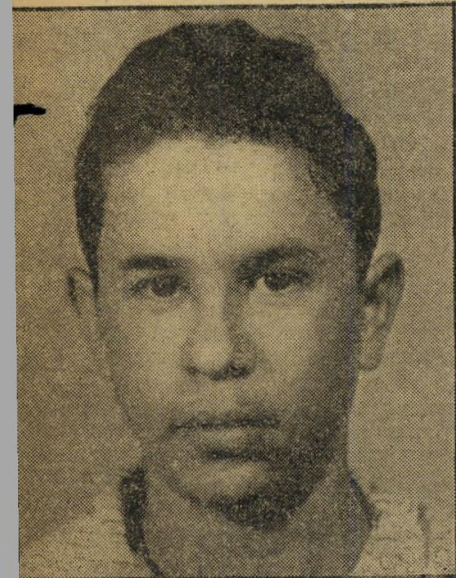
עוד בחדר כפלונסקי, ידע דוד בן-גוריון, לפי סנטג'יון, את עתידו, הדהים פעם את חבריו לכיתה כהצהרה: "יום יבוא ואני אחיה מנהיג עם עשה ביגיי הכל כמו ידיו. לפי מטרה זו, עשה בן-גוריון, כשגנב סנטג'יון התחיל הכל בן-גוריון. כשגנב פרדה בסגירה, במלחמה למען שמירה עב- רית, היתה זאת. התחלה פורא, שהביאה, בסופו של דבר, לנצחונם של היילי-המחותר של ישראל על הערבים. זאת היתה תחי- לתה של ההגנה היהודית בארץ-ישראל." גם המדיניות היהודית, הממלכתית, כושר הארגון והסוציאליזם העברי, היו פרי המ- צאתו. אפילו הספרות: "ככל שבן-גוריון מזקין, הופכים כתביו ליצירות ספרותיות מעולות, בעלות סגנון נמרץ וכוח ביטוי עשיר ומגוון... רק למעטים מבין סופרי ישראל יש עושר לשוני בעברית כמו לבן- גוריון."

יובל מראש. תוך כדי ביטול פעלם ואישיותם של כל האישים והגורמים ש- * שפתיים מלוחות, קובץ סיפורים ודליקה באיור האש, סיפור.

מורה צעידה בבית-ספר ילדים

לאה
ציירת בת 10, ביטאה באוטופור- טר, שנעשה ללא ראיית-עצמה, את חיצוניותה ואת אי-בטחונה העצמי. היא

אריה
צייר גם קודם לכן פרצופים שונים מסביבתו ומדמיונו, באו- תה צורה עצמה שבה צייר את עצמו. אולם

דליה
היא ילדה מפותחת ומבוגרת ב- רגשותיה, זכר המתבלט בצורה, בו חיתה חיי-יחידה בין כל המציירים.

פעלו במקביל לבן-גוריון, הופך סנטג'יון את סיפור-חייו של בן-ג' למיתוס אגדתי. מנהיגי האצ"ל והלח"י היו "ברובם עולים חדשים, צעירים מרייגש שהיטלר לימדם לשונא, שראו כל כך הרבה טבח ושפרדס, עד שבעצמם איבדו את השכל הישר." לפני הקמת המדינה "היה הד"ר ויצמן חולה אנוש. זיבוטינסקי וברל כצולסון נפטרו, אחרים פסחו על שני הסעיפים. רק איש אחד לא היסס כל עיקר. ובדעה צלולה, ביד איתנה ובטוהה, לא הסית מבטו מאותה נקודה באופק, שנראתה לעתים כחזון מתעה."

בסחף התלהבותו מסלף סנטג'יון עוב- דות היסטוריות, טועה בפרטים קטנים, מת- עלם, אולי שלא במתכוון, מעובדות ותכר- נות, הבולטות עדיין במציאות של ימינו. לדוגמה: "הוא כמעט נקי לחלוטין מכל שיוך של קטנות-מחוז. אף-על-פי שחזה מראש כל מאורע חשוב בחיי ישראל, ביובל השנים האחרונות, כמעט שלא שמעת מפיו את המילים: 'הוא אמרתי לכם זאת.'"

כדי להדגים את חושו הנבואי של בן-ג, מספר סנטג'יון את הסיפור הבא: "באפריל (1947), נתבקש בן-גוריון להעיד בליק- סכסס. הוא עבר דרך קהיר ופקיד-מכס מצ- רי, שידע מי הוא, השפילו ונהג עמו בגסות שעה ארוכה. בן-גוריון אמר: 'יבוא יום ויצטערו על כך.'"

מישויש מאצבעות הלך קלר. בסג- נון ילדותי ונאיבי מרבה סנטג'יון להשתמש באנקדוטות מפוקפקות, מסתמך עליהן לפ- רקים כעל עובדות היסטוריות. את סוד גדולתו של בן-ג הוא מנסה להסביר ב- סיפורים אודות ראשו הגדול: "דוד היה נער כחוש ונמרץ-קומה, ואילו ראשו היה כל-כך גדול לעומת קומתו, עד שיום אחד הביאה אותו אמו לרופא, שאלה בחרדה אם משהו אינו בסדר. הרגעני גבירתי, קרא הרופא. בנך בסדר גמור, אך יכולני לומר לך כי יבוא יום והוא יהיה איש גדול. זה ברור לחלוטין מצורת גולגלתו וממידתה."

"על קיר הטרקלין של בן-גוריון, תלויה תמונה של הלך קלר, אם יסתכל בה מישוה, תאמר פולה: 'כשפגשה את בן-גוריון, מיששה את גולגלתו באצבעותיה, וקראה: 'איזה ראש! איזה ראש!' היא ידעה כי יש לו ראש של אדם גדול.'"

אנקדוטה נוספת, אותה מביא סנטג'יון כעובדה היסטורית: "באסיפה של מפלגת עליה חדשה, שהטיפה להבלגה כלפי הברי- טים, קם חבר אחד ושאל: 'יש להגנה תחנת רדיו חשאית, יש לאצ"ל תחנת רדיו חשאית. מדוע לא תהיה גם לנו תחנה כזאת?' האסיפה החליטה להתקין תחנה חשאית. ב- אסיפה הבאה הודיע הוושב-ראש: 'עלי להר- דיץ בצערה, כי נכשלת בשליחותי. הבריטים סרבו לתת לנו רשיון לתחנת רדיו חשאית.'"

חדש וקריא

שקנאי לפני המצלמה

ג'רשווין (תולדות חיים, מאת זוד אבן, הוצאת לדורי, 327 עמודים). סיפור חייו של בן החיים היהודי שמוחו הכיל נעימות שאי אפשר היה להספיק להעלות אותן על הנייר במשך 100 שנה, כפי שנכתב בידי מבקר המוסיקה שהכתוב את תסריט הופסודיה בתכלת, האוטוביוגרפיה הקולנועית של ג'רשווין.

פלי השקנאי (סיפור מצולם מאת פטר מירום, הוצאת מסדה, 66 עמודים) סי- פורו של שקנאי, שנלכד על חוף אגם ה- חולה, כשעדיין היה אגם, צולם בידי צלם קיבוץ חולתה פטר מירום, בכל תנוחות- החן האפשריות.

מערכונים (מאת אפרים קישון; הוצאת ספרסקי; 244 עמודים) 25 מערכונים נבחרים שהוצגו בהקת הנחיל בצלצירוק, לחקת פיקוד מרכז ותאטרון סמבטיון. נות- גים לקורא הזדמנות להכיר מקרוב את דמויותיהם של סלאח שבתי, הסרן שולט- הייס ודמויות אחרות, מפרי רוחו של קישון, ולהתמודד עמן בנוסיונות-משחק ביתיים.

מפוזרה למדינה (מאת יוסף או- ליצקי; הוצאת אחיאסף; כרך א' — 551 עמודים) — ההיסטוריה של ארץ-ישראל, הערבית והיהודית כאחת, החל ממלחמת העולם הראשונה, בתיאור אוניקטיבי מקיף וממצה, היכול בהחלט למלא את החלל ה- חסר של ספר היסטוריה על מאורעות שני הדורות האחרונים בישראל. שפע של תמו- נות ומסמכים מאליפם.

גמאי גילתה במקרה תגלית פדגוגית-פסיכולוגית, הפותחת דרך חדשה להבנת הילד

מצייירים גם ללא עיניים!

תגלית נמצאה במקרה. יהודית בלומנטל, מורה לציון מזה 11 שנה בבתי הספר היסודיים תלחי וגרץ בתל-אביב, החליטה, באחד משיעורי הציון של תלמידי כיתה ו', להתגבר על אייכולתם של התלמידים לציור ראשי-אדם. ילד בגיל עשר אינו יכול, בדרך כלל, לצייר את ההבדלים שבין גבר לאשה, או בין ילד למי בוגר. הוא גם מתקשה מאוד בקביעת מקור מם המדויק של האברים בראש האדם. יהודית החליטה להדריך את תלמידיה, להתגבר על חוסר-בטחונם וידיעתם בציוור-פנים. היא חלקה לתלמידים את הנייר, בגודל הסטנדרטי שמחלקת העירייה, ביקשה מהם לצייר ראש אדם על פני כל שטח הנייר. לילדים היתה זו משימה קשה. בכיתות ה' נמוכות של בית-הספר היסודי, מצייירים הילדים, ללא הדרכה של מורים מיוחדים ל- ציור, מעלים על הנייר נושאים במידת כשי רונם ודמיונם האישי. רק בכיתה ה' מתחיל, בדרך כלל, מורה מקצועי לציוור להדריך את התלמידים, שעה אחת בשבוע. המורה לציור אינו מלמד לצייר. הוא רק מדריך את התלמידים להשתמש בחומרים, מנסה לעזור להם לפתור בעיות מבלי להגבילם. יהודית ניסתה לשחרר את תלמידיה מכל מכשולים, או פחדים, שיכלו להתעורר אם ינתן להם לצייר את עצמם או את חבריהם. היא הדריכה אותם צעד אחר צעד. תחילה ביקשה שכל אחד ימשיך את ראשו, ולפי חושו יצייר על הנייר צורת גולגולת.

ידעה ששיניה בולטות, הבליטה אותן בציוור. התמונות לתערוכה נבחרו באופן מקרי לי- אחר שהורים הרשו פרסום תמונות ילדיהם.

דרורה

שהיגרה לאחרונה עם הוריה לארצות-הברית, היתה ילדה שהתכונות הבול- טות ביותר בה היו יופיה, קור-מונה ורשעות ילדותית מסויימת. תכונות שבאו לידי ביטוי ברור בציוורה. תוצאות הציוורים לא עמדו ביחס ישר לכשרון הציוור.

אחרי שציירו את הגולגולת, ביקשה ה- מורה מתלמידיה למצוא איזה אבר נמצא במרכז הפנים. התלמידים מצאו שם, להפ- תעתם, את העיניים, שעד אז ציירו בחלק העליון של הפנים. כך התקדמה יהודית עם תלמידיה צעד אחר צעד, כשהתלמידים מצייירים לחד כל גילוי שגילו.

באותו שיעור ניתן לילדים לצבוע את ציוריהם כהבנתם, לפי דרכי השימוש ב- צבע, שלמדו קודם לכן. אותה שעה, כשי יהודית עברה וסקרה את יצירות תלמידיה, קפצה אל מול עיניה עובדה מתמיהה - הרבה ציורים, כמחציתם, היו דומים באופן מפליא למצייריהם.

התסרוקת של הדמויות היתה אחרת, לכן לא הורגש הדמיון שביניהם. אריה הוא ילד ער ורגנשי, משתתף בפעילות באירועים.

יעקוב

בן ה-13, הוא הטוב בצייירי כיתתו, צייר את עצמו על רקע ירוק. הוא נמ- נה בין המוכשרים, האינטלקטואליים והרציניים שבתלמידים. תכונות המוש- תקפות בציוור, יותר בתמונה. הציוור משקף את נפשו של המצייר יותר מאשר את חיצוניותו.

למורה, שנהגה לשמור בארון מיוחד ב- ביתה את ציוריהם של תלמידיה מכל ה- שנים, לא היתה הפתעה בעובדה שיש דמ- יון שהוא בין הציוור למצייר. לכל ילד יש סגנון ציור משלו, כשם שיש לו סגנון כתבידי. ילד מצייר תמיד טיפוס אדם מיר- חו, הדומה לעצמו. אולם ציורי פורטרטים אלה היו שונים. נוסף לדמיון הרב שהיה בהם למצייריהם, הם תיארו ברוב המקרים את אופים המיוחד של המציירים, יותר מכפי שהוא השתקף בחיצוניותם. הם הכיחו ב- אופן ברור ביותר, שהילדים ציירו את פנימיותם יותר מאשר את תיאורם החיצוני.

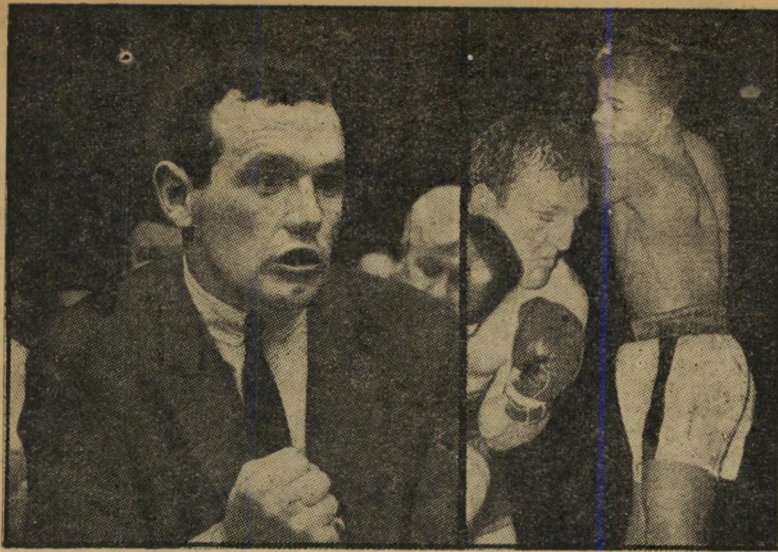
המורה לציוור המשיכה נסיון מעניין זה בשאר 22 הכיתות, אותן הורחה. בכלל- התקבלה אותה תוצאה בדיוק. כדי לצייר את עצמם, לא נזקקו הילדים לכל תמונה או ראי- רק מורה שהכיר את אופיו של התלמיד, יכול היה להרגיש מה רב הדמיון בין הציוור למצייר באופיו הכללי. סקירה של אותם תלמידים, שציוריהם לא דמו להם, גילתה כי היו אלה ברוב המקרים ילדים אמביציוניים. ילד הרוצה משהו מסויים, או ילדות שהיו להן אידיאלים, כיצד צריכה ילדה יפה להיראות, לא ציירו את עצמם. רק אלה שציירו באופן ספונטאני, הצליחו בכך. נסיון מרחיק-לכת יותר, בו היו ה- ילדים צריכים לצייר ראשים גדולים, ללא מישוש מוקדם, הוכיח שוב את מידת הדמיון הרבה, ביחוד בתיאור האופי, אם כי בפרטים חיצוניים היו שגיאות יסודיות. היה בתגלית זאת ערך פדגוגי-פסיכולוגי רב. ציורים מעין אלה, שציורו בידי ילדים, יוכלו לשמש בעתיד חומר מבחן-חשוב ל- פסיכולוגים, לשמש כעזר למחנכים כדי לה- כיר בילד צדדים שונים, שלא הכירום קודם- לכן. הילדים עצמם סירבו תחילה להכיר בדמיון בינם לבין ציוריהם. היו להם מושגים אחרים איך הם צריכים להיראות. אולם כשנפתחה השבוע, במוזיאון תל-אביב, תערוכה של ציורים נבחרים, כשכלל ציור מצורפת תמונה (מעשה הצלם סירסט מ- חיפה), הם באו לראות את עצמם ולהצלטלם ליד יצירותיהם.

שציירה קמטים במצח המשויים לה הבעה של בנרות ורצינות לפעלה מגילה האמיתי- והם ביטוי נאטן ונכון לדמותת הפנימית.

אבינה

תלמידת כתי ה' הצליחה להביע בציוורה את רצינותה, הבליטה במיוחד את אוניה, ביטאה עליידי כך את חוש השמיעה המפותח שלה. נסיון פדגוגי- דומה נעשה במוסד עיוורים אשר הצליחו לפפל את עצמם בעזרת חוש המישוש בלבד.

מתאגרה ויהנסון (שמאל) צופה במתאגרה פטרסון*
יד ימין היא ההולמת

פנה אליהם למארק באידיש, הציע בהמשך השיחה לתרגם עבור השניים את שיריהם שירת הרוכבים וזרן הטבק לצרפתית . . . במסיבת עיתונאים שערך בהולבור, שם הוא משתתף בהסרת הפרט סטרסקוס, ציין שחן קן הקולנוע הבריטי פיתר יוסטינוב שני ישראלים לטובה. האחר היה השחקן רהם חלפי, שמילא את תפקיד המרגל במחזהו של יוסטינוב רומנוב ויוליה. הוא שחקן מצוי, ציין יוסטינוב, ישראלי אחר שזכה לשבח הוא עתה ישראלי לשעבר — השחקן תיאודור בינקל. הוא יודי ה טוב ביותר, אמר יוסטינוב, אני מקוה כי בארצכם יודעים להעריך את כשרונו כראוי. אני סבור שהוא עולה עלי בכל המובן נים . . . הנה מה שכתב קופינסקי, בעל טור הרכילות בשיאגו טאיימס, בגיליון שהופיע לפני שבוע: "פנינת ה שבוע — מרים הדר המזרחית, מלכת היופי של ישראל לשנת 1958, התאהבה בודו סם ומתכננת להיות יינקית במקום לחזור לארץ מולדתה. היא ודאי מכירה את ארצות הברית יותר מאתנו, שכן סירה ב-250 ערים כדי למכור אגרות מלוה" . . . פנינת השבוע בישראל — תצוגת אופנה מקורית של הדוגמנית אילנה רובינא. אילנה השתתפה בתצוגת אופנה של משכית, שנערכה בראשית שבוע זה, בביתו של דיפלומט וגנצולי בירושלים. התצוגה נערכה בחצר על הדשא, שם לא התקן מסלול מיוחד, והעקבים הגבוהים של הדוגמנית שקעו בקרקע הרכה. השמלה האחרונה, ש היה על אילנה להדגים, היתה שמלת-חופה לבנה עשויה תחרה. היא נעלה גם גללים עשויים מאותו בד תחרה. אילנה, שחששה פן יתלכלכו הנעלים, הסירה אותן, אחיה אותן בכייה וצעדה יחפה. באותה הזדמנות, מעידה אילנה, כמעט תקף אותה שבץ. היא הגדרה, שחבשה מסכה לבנה ונראתה כרוח רפאים. רק אחריכך התברר לאילנה שהיה זה חולה מבית החולים למצורעים השכן, שהתעניין בתצוגת האופנה.

* בשעה שפטרסון מנחית טכה בלונדון, בתחרות קודמת על כתר אליפות העולם.

פסוקי השבוע

- ראש הממשלה דוד בן-גוריון, כשנשאל אם שרי אחדות העבודה יתפטרו מן הממשלה: "אפילו בולדווין לא יוציא אותם!"
- ראש הממשלה דוד בן-גוריון, בעקבות משבר עיסקת-הנשק: "אני כעת האיש הפחות מעוניין מכולם. אשמת להתפטר מזה, ואוכל להתמסר לקריאת ספרים."
- המשורר חיים גורי: "ישנם אנשים רבים בישראל, ובראשם ראש הממשלה, שמכירת הנשק לגרמניה נראית להם כטבעית ומונבת מאליה, עד כי כוועטים הם עליך בשעה שהדבר מעביר בגבך צמרמורת."
- "בורשנשפט", בטאון הסטודנטים הגרמנים, במאמר תחת הכותרת "היהר דים ברו מליכט את המעשיה על כבשני-האש": "כבשני-האש במיידאנק, אושוויץ, טרבלנית ומקומות אחרים לא היו ולא נבראו. אף אחד מאיתנו לא שמע על כבש שנים אלה. היהודים ברו מליכט מעשיה כזו, כדי לשחוט כסף מממשלתו של אדנאור."
- השופט המחוזי הר"ר יוסף לאם: "מסיבה-הכנסה גורם לדמורליזציה של הקהל, הרואה בחוק דבר שיש לעקוף אותו."
- השופט העליון שלמה זלמן חשין: "מדי בוקר, כאשר אני פותח את העיתון, אני מלא חרדה פן אמצא בין החשודים במעילות אחד מידיי הקרובים, או קרוב משפחה."
- המרופסור ישעיהו ליבוביץ, על משחק הכדורגל בו הפסידה נבחרת ישראל לנבחרת סולין בשיעור 2:7: "זה מוכיח ששערי ישראל פתוחים בפני כל אחד."

אנשים

מה עולרו לאילת ?

בתוך קלחת המשבר הממשלתי סביב עיסקת הנשק עם גרמניה, מצא השבת ראש הממשלה דוד בן-גוריון פנאי לביקור אישי בחברת רעייתו, אצל נהג חברה אבן וסיד, דוד אדלשטיין, ברחוב קורדובה בתל-אביב. אדלשטיין, שהוא פסל-חובב, פיסל פסל ענק מגבס של ביגה מבלי שפגש אותו אפילו פעם אחת בחיים. כשהשלים את כלאכתו, הומין את ראש הממשלה לראות את הפסל בביתו. כאשר סיפר אדלשטיין כי יש ברצונו להציג את הפסל בביתו הנהג רובינשטיין, התעוררה פולח בן-גוריון ב שיחה והציעה הפסל החובב למכור את הפסל למישהו, שיעניו באולם גדול. אמר ביגה: "כן, אבל מאיפה ניקח את הכסף לקנות את הפסל?" שיקנה אותו איזה שהוא מוסד, למשל מפא"י, הציעה פולה. בן-גוריון לא ויתר: "אבל למפא"י אין כסף בשביל דברים כאלה, הסביר, וחוצי מזה יש לה בחירות." אין דבר, הם כולם לקנות גם פסל זה, סיכמה פולה את ה ויכוח . . . השופט העליון משה זילברג נסע השבוע באוטובוס של המשרד בקו 16, מהאוניברסיטה לעיר. באחת התחנות בדרך עלו לאוטובוס שני פועלי-חלק והתישבו בשני המקומות הפנויים, שהיו בדיוק בספסלים שלפני ואחרי הספסל בו ישב זילברג. השניים היו כנראה נרגזים מאוד ומריב שפתיים עברו לתגלית-ידיים בדיוק מעל לראשו של השופט, שנוכחותו לא עוררה להרגיעם . . . ח"כ מפא"י יש"ר רא"ל קרגמן, איש בית-החרושת אתא, אינו מוצא כנראה בכמת-הכנסת כר מספיק לביטוי העצמי. משום כך הוא מפרסם בדי פעם אוסף של אמרות-שפר משלו בדבר. בשבוע האחרון יכלו קוראי דבר לקרוא למשל, בין פניני החכמה של קרגמן, את האמרות הבאות: "גם העונש מתן" או "ה מסתפק במוטע — מעריך השגים, או "ב מאמץ אדירים נתגלתה אילת לעם ולעולם — וכעת כך עוללו לה" . . . בתוקף תפקידו כמנהל מחלקת העליה של הסוכנות היהודית, מקיים שלמה שרגאי מגע ודוק עם חברות הנסיעות הישראליות השונות. אין ספק כי יש לו עם מי לדבר בחברות אלה. כי לאחרונה התמנו שני בוני, אליהו שרגאי לדובר חברת שוהם בחיפה, ואילו יהודה שרגאי כדובר חברת אל-על בניו-יורק . . . הרמטכ"ל רב אלוף חיים לסקוב זכה לאחרונה במתנה מקורית, הוא קיבל מיהודי סקוטי המתחילים סקוטי, כאשר נשאל נותן המתנה, סיר סירלי אסתרמן, מה יכול לסקוב לעשות בחמת החלילים, השיב: "או שיהלל בצעמיו, או שיקים בצהל תומרות בנוסח סקוטי, על שהרת המתחלילים."

מה יהיה בלילה ה-13?

שחקן הבימה שלמה ברשביט איחר להגיע לטקס ברית-המילה של עמיחי, בנו של שמוליק סגל. כשנשאל לסיבת איחורו, השיב: "אני אוהב לראות כל מחזה אחרי הקיצוצים" . . . באותה הזדמנות התערר ויכוח בין שמעון פינקל לבין הפיליסטונאי אפרים קישון, על מהותה של ברית-המילה. אחרי שפינקל טען כי ה ניתוח חשוב לבריאות, אמר קישון: "יש לי כל כך הרבה ידדים גויים, שאינם יודעים בכלל כי הם גויים" . . . בתקופה של חודש וחצי זמן שהתם בפאריו, הצליח צמד הרוזאים בני אמדורסקי וישראל גורי יון להשיג עבודה קבועה בשני קברטים ספרותיים, שם הם מופיעים ערב ערב בהצגה. כמו כן כבר נחתם עםם חוזה על הקלטת תקליט ארדני של שיריהם. באחד הלילות בא לשמוע אותם פרנסיס למר ארק, מחבר פומונים כפורסם, שכתב כמה שירים לאיים מונטנאן. הוא ניסה לפנות אליו הם בצרפתית, אולם השניים הסבירו לו כי הם דוברים רק עברית ואנגלית. להפתעתם

מה יהיה בלילה ה-13?

במועצה הציבורית לתרבות ואמנות, שהתכנסה השבוע לדיון בעתיד התיאטרון הישראלי, גילה השחקן אהרון מסקין אילו הם שני התפקידים שהוא אוהב ביותר — תפקידו במיכל בתי-שאל ובקני-הימים. מי שהו בקהל צעק כלפיו: ומה עם זרוק אותו לכביסד? "פו, פו, השיב מסקין, "תעזבו אותי" . . . יעל דיין עומדת לשכור ב קרוב וילה ביוון, שם הארח את אמה ואחיה בחודשי הקיץ. ביתהיים זוכה יעל לשבחים רבים. אחדים מהם הם בלתי-רגילים גם ל גביה, כמו זה של הסופר הצרפתי הדגול אנדריי מורואה, חבר האקדמיה הצרפתית, שבביקורת על ספרה קבע: "יעל דיין אינה מזכירה לי את פרנסואז סאגאן כי אם את סטנאל". שני הדברים בספר שפוררו את התפעלות הסופר: תיאור התבגרותה של אריאל רון מבת סוררת לבת מבינה ומסורה, ותיאור ההתנגשות בין היסוד הנשי לבין היסוד הצבאי. טוען מורואה: "שום אשה מגויסת לא הצליחה, עד כה, לתאר בצורה משכנעת, כיצד משתלבים שני יסודות אלה בצבא של נשים, עד שבאה יעל דיין ועשתה זאת בסגנון כן וקריא". אגב, על המהדורה הצרפתית של ספרה, מודבקת תיבת פרסומת האומרת: גיבורה בת זמננו . . . במסיכה שערך חברי להקת בצל ירוק על גג ביתו של חיים פזפול, נטשו האורחים את אש הגריל, לא הבחינו כי היא גרמה לשיפה. היה זה המלחין משה וילנסקי שהחבין בשריפה, אירגן בשקט את כיבויה, עד ש חלק מהנוכחים לא ידע עליה כלל . . . ב אותה הזדמנות חזר הבמאי שמואל בונים בוארייציה על הנושא החביב עליו באחרונה, הוא ניגש למרת האורגים רוני גילברט ולחש לה: "אני במאי גדול. אני עושה עכ שיו את הילוח ה-12, אבל חכי ותראי מה

יומי המסין...

AFTER SHAVING
Cremolive
PLUS VITAMIN E

NIGHT AND DAY
Cremolive
PLUS VITAMIN E

לטי: ארץ ובחוק לארץ

היופי מתחיל בשער...

וכל אשה יכולה לטפח שער יפה, אם היא מספיק בו בצורה הי נכונה. נקה קרם שמפון בשטר פרות המספיק ל-6, 10 או 20 חפיפות הוא אמבטי יופי אמיתית לשערות. הקצף הרך והעדין מנקה באופן יסודי, נותן לשערך ברק משי ומקל עליך את סידור התסרוקת... אינך יודעת עד כמה יפה יכול שערך להיות. השתמשי ב-נקה קרם שמפון. אם לא תהיי מרוצה לגמרי, כספך יוחזר לך. המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

קורס לזמן החופש

לתלמידות ב"ס ולמבוגרות מתחיל ביום 2 ליולי תוך החופש תנמדו לתפור ולגזור !

באותו הזמן יתחיל קורס לגזירה ומודליזציה לתופרות ולקונפציונרים ולמתקדמות !

קונפציה לפי מידה ! גזירה מדוייקת !

שיטה אמריקאית ופריסאית קלה !

ב"ס "ליאונורה" שלמה המלך 72 (ע"י גן חיות). הרשמה יום יום : 9-8-4

כדורגלן נבחרת ישראל, שחזרה מפולין, מספר על המסע „אל תאשימו אותי“

מאת שׂייע גלזר -

אבל כמה שזה נכון ראינו רק למחרת היום, במשחק.

המגרש בחרוזבל שוכן בתוך איזור של מגרשי ספורט, בריכות-חשיה ומתקנים אחרים. שחקני הנבחרת הפולנית גרים באותו איזור. הם רשומים באיזה בתי-חרושת, אבל אני לא מאמין שאת המשכורת שלהם הם מקבלים בשביל עבודה. עד שעה 11 לפני הצהריים, ביום המשחק, לא ידענו את ההר"ב של הנבחרת. אבל לי היתה הרגשה שאני לא משחק, עוד כשעליתי לאווירון בארץ. ביחוד הרגשתי זאת לפני המשחק. עד אז נחשבתי אני לראש הקבוצה, סוף סוף אני הותיק ככולם. מאזני העביר דרכי את ההוראות לחברה, ואני הובלתי אותם ברחובות העיר. אבל לפני המשחק, בלי להודיע לי, התחיל מאזני להעביר ההוראות דרך גולדשטיין או הבנתי שהדתינו אותי.

בתור שחקן ממושקע, לבשתי את החולצה, ונסעתי עם כולם למגרש. אם אגיד שזאת היתה הרגשה נעימה לראות את הרשת מהצד השני, ולשבת מאחורי השער על הספסל ולראות איך שהכדור מתגלגל ברשת שלנו, אשקר. מה שקרה אתם יודעים. לי, בתור שחקן נבחרת, אסור לחזות דעה על המשחק או למתוח ביקורת. מה שאני יכול לספר לכם זה על שמונה הרגעים האחרונים, כשהכניסו אותי לשחק במצב של 2:6. זה היה אחרי שרוניק נפצע, או עמידו אותי מגן במקומו. אחרי ארבעה רגעים אמרו לי לעלות חוץ. או הרגשתי בדיוק כמו שחקן כדורסל שמשחק שני רגעים.

אני לא יודע בשביל מה היו צריכים להכניס אותי לאותו שמונה דקות. אולי

לבקר. בחלונות יש נעלים ממודלים ישנים, והשמלות של החתיכות הן כמו אלה שאצל לנו הולכים איתן לעבודה. כשהסתובבנו ברחובות, זה הזכיר לי את התקופה, שהאוסטרלים הסתובבו אצלנו. בי חרוזבל לא רגילים לראות הרבה אנשים זרים והאנשים הפסיקו את העבודה ויצאו להסתכל עלינו, והידיים רצו אחרינו. חבל שלא היו לי גרושים לרווק להם כמו האוסטרלים. הכבישים שם רחבים מאוד ונוחים מאוד, אבל מכוניות כמעט שלא רואים בכלל.

קשה להיות יהודי, ועוד איך

יכנו אותנו במלון, איפה שלפני 20 שנה ומשהו היתה בו המפקדה של היטלר. חבל שלא הקדמו לבוא קצת בכמה שנים, אולי היינו מחסלים או את מלחמת העולם. אבל למרות זאת החברה גורא התי רגשו מהעובדה הלכו מתיחות כשכל אחד ניסה להפחיד את חברו שהוא גר בחדר של היטלר. מספרים, בצחוק כמובן, שמישהו ישן על הארץ ולא על המיטה, מפני שאמרו לו שבמיטה שלו גם היטלר ישן.

או כמו שהשתכנו במלון, שהוא די מפורי, הקיפו אותנו היהודים והתחילו לדבר אידיש. תתארו לעצמכם שאפילו נהרי ורצבי דיברו אידיש, שלא לדבר על בוחוס גיגורי סיאן, שלמרות שהוא ארמני, יודע אידיש כרב מיפוי. בוחוס היה מסכן כבר בהתחלה, רצו להפוך אותו בכך ליהודי. או בשבת,

ת גידו מה שאתם רוצים, תקללו את מי שאתם רוצים, רק נגדי אתם לא יכולים להגיד כלום. לי לא היה חלק בעסק הזה שכל כך הרגיו אתכם, ואני לא יודע למה. אתם יכולים בטח להגיד שבש"מ מונה הדקות ששיחקתי באותו משחק שנגמר בתוצאה 2:7, יכולתי אולי להכניס כמה גולים אם הייתי רוצה, או לפחות להשחית. אבל אם תגידו את זה יצחקו מכם. או לכן, אותי תוציאו מכל העסק הזה.

אני יודע שמישהו הוציא חוק נגד דיבורים על עליה, אבל אני לא חושב שיעשו לי משהו אם אני אעבור קצת על החוק הזה. ובכן, כשחזרתי השבוע מפולין או חשבו אותי לעולה חדש. יש אחד מפולין בארץ, שמחפש את אחיו, שנאבד לו לפני 20 שנה. הוא אומר ששמו של האח היה שיייע גלזר ושהוא היה בלונדי. או אמרו לו: הגת השבוע בא עולה חדש מפולניה, שיייע גלזר, לך תראה אולי זה הוא.

או הוא היה הדבר הראשון שחיקה לי בבית כשחזרתי. אמרתי לו שאני יליד הארץ, שיש לי ארבעה אחים ושאני מכיר את כולם ולא איבדתי אף את. הוא לא האמין לי כל כך, אבל הוא הלך.

בפולין עצמה זה היה הרבה יותר גרוע. אמנם לא היו שם כאלה שחשבו שאני האח האבוד שלהם, אבל איפה שהיינו, במלון או ברחוב, באו אלינו יהודים ושאלו באידיש אם אנחנו מכירים את זה בתל-אביב או את זה בחדרה. שם עוד חושבים, שתל-אביב זאת עיר של אלף איש, ושבארץ כל אחד

לפני המפלה (מימין לשופטים) ונבחרת פולין חרת ישראל, לפני תחילת המשחק בחרוזבל. השני סימין הוא החלוץ הפולני באשקביץ ואילו השישי

זה היה בכדי שאני ארד עם המופסדים.

באצטקות, שלשה וחמישה

ה שאומרים לכם, שליהודים שבאו לראות את המשחק לא היה איכפת כמה הפסדנו, זה די נכון. היהודים באו אלינו ואמרו: מה יש? ספורט זה ספורט, העיקר ששמענו התקוה ראינו את הדגל. אבל את החברה זה לא עווד כל כך. מה שחשבנו זה לא על הפולנים או על היהודים, חשבנו מה יגידו בארץ, ידענו שאצלנו לא סולחים על תוצאות כאלה. זה לא הפריע לנו ללכת, אחרי המשחק, לבאנקט עם השחקנים הפולנים. הם היו אדיבים מאוד ולא צחקו לנו. מה יש — הם לא קיבלו פעם חוקן? כשי אחד מהם ניסה להתנצל על זה שהכניסו לנו כל כך הרבה, אמרתי לו: אדוני, גם אני, כששיחקתי נגד התורכים, לא התבישתי לתת להם עד חמש.

קיבלנו צלחות קריסטל ונתנו להם כדים ומזלגות מצופים כסף. למחרת יצאנו באוטו בוס ללודז. האוטובוס נע 50 קילומטר לשעה בדרך היה פנציר, שעיקב אותנו כמה שעות. כל הדרך השתעממנו. ראינו רק

כשלקחו אותנו לבית-הכנסת, כדי לחלק סמלים ליהודים ומתקנים לילדים, הלבשונו לו כיפה ולא שכתו לקחת אותם. גויים כמעט ש,א באו אלינו בכלל, שלא לדבר על חתיכות. היו כמה פולנים שלא יכלו להתאפק, ושאלו: מה יש לכם שם בארץ? נגיד לכם את האמת: פה יכולים להגיד מה שרוצים, אבל שם אמרתי להם שמי שאוהב לעבוד יש לו עתיד בארץ. אני לא מבין הרבה בפוליטיקה, אבל תיכף ראיתי שיש הבדל בין פולין לרוסיה. יכולנו כאן ללכת ברחוב לבד והאנשים לא פחדו לדבר איתנו, ובתי-הקפה היו פתוחים. עד שעה 12 בלילה עם מוזיקה ורקודים. מה להגיד לכם? כל זמן שהמשחק לא התחיל הכל היה טוב ויפה. הלכנו לאופרה ושמענו זמרת גרמניה שרה עם מקהלה פולנית על מדאם ברטרליי היאפנית. עוד כמה נסיעות כאלה והנבחרת תוכל להקים אופרה. בחיים שלנו לא הלכנו לדבר כזה, אבל בכל פעם שנוסעים מוכרחים לראות אופרה, זה דרוש להרמת הרמה הכללית שלנו, מבינים! בערב המשחק הלכנו לתר אטרון היהודי של אידה קמינסקה, שיציג לכבודנו את ההצגה קשה להיות יהודי.

מכיר את השני, כמו שהיה לפני 50 שנה. אבל נתחיל מהתחלה. יצאנו מלוד כרגיל. ההרגשה היתה כמו לפני הנסיעה למשחק נגד רוסיה. ידענו שאנחנו נוסעים לשחק נגד נבחרת חזקה, וביחוד אחרי שמענו שם יצאו נגד גרמניה 1:1, אי אפשר להגיד שם היינו הכי שמחים. במקרים כאלה, אמילו עם כל הרצון הטוב, לא חושבים על נצחון. יודעים רק מלה אחת — תוצאת-כבוד.

מוינה לקח אותנו אירון פולני, בעל שני מנועים, עד חרוזבל. בחרוזבל יש שדה תעופה מרשא, שנראה כמו איזה שדה בקיבוץ. אין כמעט בנינים, ואין מתקנים אחרים, ואירונים יורדים שם רק כשהם נופלים. הגענו לשם וכמעט אף אחד לא בא לקבל את פנינו. התברר שהמוסט, ש"ה היה צריך להביא את ראשי ההתאחדות הפולנית מורשה, איתר קצת. או במקום שהם יקבלו את פנינו — קיבלנו אנחנו את פניהם. אמרנו להם שירגישו כמו בבית. אחר כך הגענו לחרוזבל, שהיתה פעם העיר הגרמנית ברטלאו. זאת עיר יפה מאוד. בכל מקום יש שם חורבות כמו במנשיה. ומכיוון שיש שם עדיין כל כך הרבה בתים הרוסים, יש המון מקומות

אני ככה צייר אותי צייר הקריקטורות הפולני, שצייר את כל חברי הנבחרת. פרסמתי את הציור כי אני נראה בו יפה.

איכרים עובדים את האדמה. לודו היתה כבר משהו אחר. זאת עיר יותר גדולה ויותר חיה, ואין שם כל כך הרבה הריסות בשביל לבקר. הלכנו לראות מירון-אופנים, והאנשים הראו לנו ברחוב שלוש אצבעות, או חמש, כסימן למה שנקבל הפעם. האמת היא, שאחרי המפלה הראו שונו, החברה חיכו למפלה שניה. לא ידענו בדיוק מה צריך לעשות כדי לנצח, אבל בכל זאת החליטו לעשות משהו. מאזני הודיע לי הפעם שאני משתתף במשחק. הוא שאל אותי איזה תפקיד אני משחק, הוא בכלל לא ידע שאני משחק חלוץ מרכזי.

אמרתי לו שהתפקיד שלי היה תמיד חולצה מספר 9. לא היה לו הרבה מה להפסיד זה הוא שם אותי מרכזי. עשינו הכל כדי לא לחזור על מה שקרה בחרוזבל, למרות שהקבוצה לא היתה אותו דבר. במיוחד השתנתה ההגנה. ההבדל בה, בשני המשחקים, היה כמו יום ולילה. עם אותו משחק לא היינו מקבלים שבע במשחק הראשון.

אני עמדת מרכזי. גם לי לא היה מה להפסיד. נלחמתי על כל כדור וכדור וביי חוד היו לי צרות עם הבלם. הפולנים שיחקו משחק נוקשה וכל הזמן נכנסו בי משמאל ומימין, אבל לא כעסתי עליהם, כי זהו הכדורגל היום. ובאמת התוצאה הפעם היתה אחרת. אני לא אומר שזה בגללי, אבל היה לי אחד חלקי אחר-עשרה במאמץ הכללי. הובלנו 1:0. רובע שעה לפני הסוף, כשהמשחק התחיל להתחמם, אני רואה את בוחוס נכנס לפני. נהיה לי חושך בעיניים. יצאתי החוצה.

זה שמספרים לכם כאילו הייתי עיף ופצוע זה סיפורים. וככה קרה שבמשחק שלא שיחקתי, ירדתי בין המופסדים, ובמשחק שכן שיחקתי, לא ירדתי עם אלה שיצאו בכבוד.

כסדר, בני וורוצלב

כ כש שהתקרב מועד שובנו ארצה, נעשה לנו רע על הגשמה. זה שאני לא מספר לכם בדיחות, או מתיחות מהמסע, זה בגלל זה שפשוט לא היו. אף פעם לא היה לנו מצב רוח כזה, כמו במסע הזה. ודוקא הכל היה יפה בסדר וכשור. אילו לא אותו הפסד בחרוזבל, זה יכול היה להיות מסע נהיר.

החברה התחילו לפחד מפני מה שמתכה לנו בארץ. הסתובבנו עוד קצת בפולין, ראינו סרט איטלקי וביקרנו בגטו ורשה, שם הראו לנו עוד פעם הריסות, בילינו קצת ונסענו לוינה. שם לקחו אותנו לטיול ב"טייטיינג, וראינו כל מה שיש לראות, ובכל מקום אכלנו וקניקיות עם בירה. היחיד ששעשה לנו מצב רוח היה השופט פריד. פריד היה חולה כל הזמן כמעט. הוא רגיל לאכול תמיד עוף צלוי, ובפולניה לא היה לו. אז הוא נעשה חולה. אבל זה לא הפריע לו לעשות שמח.

בוינה ראינו איך שאוסטריה מנצחת בכדור רגל את קבוצת ספרטאק מהולנד 3:0. כולנו הסכמנו שנגד קבוצה כמו ספרטאק היינו צריכים לשחק. אותם בטח היינו מנצחים.

כשהגענו ללוד פחדנו גורא. נהרגנו הפעם שלא לדבר עם עתונאים, ובעצם גם לא היה מה לדבר. אבל אחרי-כך התברר שלא היה לנו מה לפחד. במכס התנהגו אלינו בסדר.

הגזבר המושלם

תזכיר

עירית אילת מודיעה בזה על משרה פנויה, לתפקיד גזבר העיר. על המועמד להיות בעל גסיון משפטי של לא פחות משלושה משפטים פליליים, ואשר בעניו יהיו כספי הציבור מעל לכל. כלומר: פקיד שמעל — יתחלק שוה"ב בשחה במעל.

משכורתו ההתחלתית תהיה נמוכה מאוד. אבל כל התחלה טובה, ובפני מועמד חרוץ עומדות אפשרויות בלתי מוגבלות. תוך זמן קצר יוכל להגיע רחוק מאוד. הגזבר האחרון הגיע עד לבית-הסוהר בתל-אביב.

על המועמדים להגיש את בקשותיהם בצירוף המלצות ותעודות יושר בשלושה העתקים: אחד אמיתי, אחד מזויף ואחד אמיתי-מזויף.

כאשר נאלצה העירייה לותר על שני רותיו של הגזבר הקודם, צבי בן-אפרים, גילו תושבים רבים כי שמו את כספם על קרן הצבי. אולם הקרן קיימת ליש-ראל, או למשה, או ליעקב. הוא רק צריך ליטול את גורלו בידיו ולברוח לפני שהמטרה תשיג אותו.

זכרו: אילת היא השער לדרום, שהוא גם שער נוח מאוד לדולאר. מכאן יוציאו אות נתיבות אל ארצות השמש העולה ביותר. תחת קרני השמש אפשר להשיג תזו, עד שכל עסק נראה עסק שוה"ב — ואם תדעו לצרף את הנאה עם המועל — מצפה לכם עתיד מזהיר, שיהיה את הבאים אחריכם.

יוחנן לוי, תל-אביב

העולם הבא

בעריכת לילי גלילי

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים מבין המשתתפים בשליחת חומר לעמוד זה יזכה מדי שבוע בשבוע בפרס של עשר לירות ישראליות. הזוכה בפרס השבוע הוא יוחנן לוי, תל-אביב.

רצח בגרוש
אדם הובא למשפט, על כי רצח מישהו בשביל גרוש. השופט תמה: "איך אפשר לרצוח אדם בשביל גרוש אחד?" "כבוד השופט, ענה הנאשם, "גרוש פה, גרוש שם...". ועוד בדיחה: שתי תרגולות מח' ליפנת רכילות בלול. "שמעת? יוסקה ומלחינה מסתובבים אחד. "איפה?" על השיפור של הגרילר, במסעדת קראו."

שמעון ישראלי, תל-אביב

טעות לעולם צודקת

יש עדיין סיכויים לוועידה בינכושית. (ידיעות אחרונות)

דויד כהן, פתח-תקוה

על אף נבואותיהם של רואי-השחורות.

קונצרטם בארצות-הרבית. (הארץ)

יורם ברנע, תל-אביב

מולדת ההון הגדול.

"קול ישראל" ביטל את "השחרית לי בשת". (הארץ)

יורם ברנע, תל-אביב

מרוב בושה.

מסיקה לריקודים. (מעריב)

מרדכי דן, תל-אביב

מאפשרת לחברה להתחמם.

מידד שיך

מדוע אינני שוטר

רציתי להיות שוטר. היו לכך כמה סיבות. האחת היא כי חתיכות נצמדות למדים. השניה היא כי מאסתי בעבודתי עתה. השלישית היא כי אם תימשכנה המעילות בקצבן היום, עתידים השוטרים שיהיו סוף-סוף יהודים בישראל. והעיקר: מאז קנה אברהם לבינסון מכונית, מפעפעת בי השנאה לכל הנהגים.

ובכן פניתי אל נש. הוא היה אתי בחיל המשלוח הבלתי מנוצח, שנשלח להגן על הגליל בימים הטרופים ההם, ומאז תמיד אני מבקש ממנו פרוטקציה כשאני מסתבך באיזה רצח קטן. עתה ביקשתי ממנו שיכניס אותי למשטרה. אמר לי: "זה לא בש"בילך". אמרתי לו: "הנח לי ואנסה". נתן לי נש תעודה:

"ראש לשכת המפכ"ל, אל כל אנשי החיל, ברכותו.

"ואחריהן הננו להודיעכם בזה כי בעור נותניו הרבים נעשה אותו לגלגל הידוע לי שמצה (אל יזכר שמו בישראל), שוליה של שוטרים, החל מהיום. הואיל נא להוסיפו על סבלותיכם, עד שימאס בענין ויניח לי נותני ואהדתי נותנות לכם מראש."

(חתום) "יעקב נש, סגן-ניצב, ראש לשכת המפכ"ל הכללי."

"הא?!" קרא הנהג. "מדוע?"

"חופרים."

"מה חופרים?"

"תעלה."

"למה?"

"לצינורות ביוב."

"מי חופר?"

"פועלים."

"איך להם מחפר?"

"יש להם."

את זה כבר שמעת?

"מדוע אין אני רואה אותי?"

"הוא מאחורי הבית."

"לא יכלו לעשות זאת אתמול?"

"אולי ואולי לא."

"דוקא היום! כשאני ממהר!"

בינתיים כבר עמדו מאחורי הנהג הזה עשרים מכוניות, וכל הנהגים צופרים. ניגשתי אני אל הנהג הממהר והמרהב בקר שיות ואמרתי: "סתלק מפה!"

אמר: "הוי! הוי! ראו גיבור!"

שלפתי ממותן השוטר את אקדח השרות, והתחתי לנהג אווין.

"אגיש תלונה!" צעק.

"עוד אווין? שאלתי בשקט."

כל המכוניות נעלמו בכהרף עין.

אותו יום עשיתי סדר בכל העיר. בערב היתה רוחי טובה עלי. הלכתי אל נש. אמרתי לו: "חביבי, מטאטא חדש מיטיב לטאטא. יש לי הצעות ליעול המשטרה. הנה דו"ח מפורט."

אמר נש: "כבר שמעתי. אני מחפש אותך מאז הבוקר. הבט. ההצעות שלך ליעול הי מלחמה בנהגים מענינות מאוד, אבל לצערי הרב אין החיל מוכן ברגע זה לחידושים כה מפליגים. אתה מבין, משרד המשטרה, הבי חירות — אולי תחזור אלי בנובמבר? באי מת מה?"

הוא סתם אמר לי, מתוך נימוס. הם פשוט אינם מוכנים ליעול. זאת הצרה בכל מש-רדי הממשלה.

הערות-שוליים

דמיון מוזר ביותר...

...לפצצות הנאזים שבחן חים לו הגרמנים את היהודים קראו בשם "צ'יק לז", ואילו בטאון צה"ל, שציטט את הכטאון הי גרמני שחילק שבחים לנשק הי ישראלי, נקרא אף הוא "צ'יק-לז".

★ ★ ★

בגוריון הודיע, כי לא ישב עוד עם אחדות העבודה בממשלה...

...ממילא אין מזמן לא אחי דות ולא עבודה בממשלה הזאת.

★ ★ ★

נעצר מרכז הנוער העובד בתל-אביב, כחשוד בזיוף ובהוצאת כספים בטעות שווא...

...הנוער האובד?

★ ★ ★

גם בטרנדיות לועג הגורל: הנסיך טאמר בן עבר אל-עזיז אל-סעוד, אחיו של מלך הנפט הסעודי...

...התאבד בארצות-הברית, כי אשר יצק על עצמו נפט והבי עירו.

מאת אריה קרו

— צחק!

אשה במכון יופי בתל-אביב

— צחק ליצן —

טוקי ליצן, זירהטרון

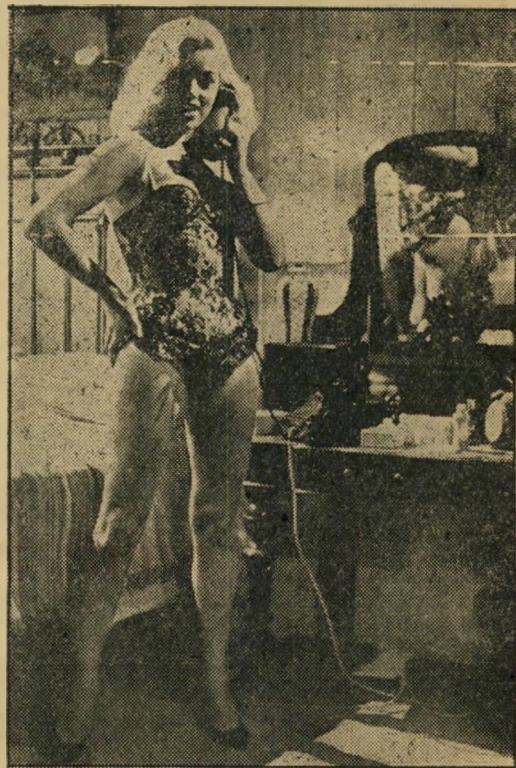
ישראל

ציניות בגן עדן

בפעם הראשונה בתולדות הפסטיבלים הישראלים זכה השבוע סרט על ישראל בפרס בינלאומי ראשון. הסרט הוא סרט דוקומנטרי צבעוני באורך של 40 דקות, שהוסרט בסיוע לשכת התיירות הממשלתית ומשרדים ממשלתיים אחרים. הוא מתאר את גן הארץ ואורחיה, עומד בעיקר על שיקור מם הכלכלי והרוחני של פליטי השואה בגן עדן חדש. זהו אולי הסרט הראשון על ישראל, שאינו עשוי במתכונת סרטי המרד הקיימת, נטול תעמולה ציונית, אך מהדהד יוצא משום כך מכשיר-תעמולה קולנועי יוצא מהלל עבור ישראל.

סרט זה זכה השבוע בפרס הזהב ובפרס ראשון בפסטיבל הסרטים שנערך בכרליון. הוא צויין כסרט הדוקומנטרי הטוב ביותר בשנת 1959.

אולם אורחי ישראל לא יראו סרט זה, מלבד אם הם פקידים ממשלתיים בכירים או מקורבי משרד הפנים, היכולים לחזות בהצגות סגורות מיוחדות. כי הסרט יוצר על ידי צוות גרמני ושפתו היא השפה הגרמנית. בגלל סיבה זו נאסרה הצגתו

שחקנית דורס ב"דרך הברשה" שרות ללא תשלום

בארץ, או הפצתו בעולם, כמכשיר תעמולה ישראלי.

בשבוע בו נודע על עיסקות נשק ישראליות-גרמניות ללא התחשבות בשום גורמים סנטימנטליים, היתה העניקת פרס ראשון לסרט על ישראל, שהוחזר בישראל רק משום שגרמנים עשהו, בת צחוק ציונית של הגרול.

סרטים

בקורת ולהבת

חזוליסו הזמיר מפבייליה (תמר, תל-אביב; ספרד) הוא סיפור בנאלי ופשוט, אודות ילד בן תשע בכפר ספרדי, המצטיין בשתי תכונות: שובבות וזמרה. כאשר חוזר ליטו זה פוגש בילדה עיתרת, הוא מתליט לאסוף כספים למענה, כדי שאפשר יהיה לשלחה לאמריקה לניחוח. למטרה זו הוא משתתף בתחרות-כשרונות ברדיו, גודד מ' עיר לעיר, עד שהוא פוגש בצמד תיירים אמריקאים העוזרים לו להתפרסם ולצבור כספים.

סיפור פשוט ותמים זה הופך לחיה קול-נועית ממדרגה ראשונה, קודם כל בזכותו של חזוליסו חימנו בן התשע, ילד יפה תואר שניתון בבטחון עצמי יוצא מגדר הרגיל, בכשרון משחק ובקול פלאי. הוא מצליח באמצעים הפשוטים ביותר לפרוץ על רגשות הצופה, לעוררו לצחוק עליו או להביאו לידי הוולת דמעה. שירתו היא

חיה בפני עצמה, עשירת רגשות ויכולת קולית כשל זמר בקיא ומנוסה.

אולם חזוליסו הקטן, המשחק את סיפור חייו הוא בשינויים מעטים, הוא רק אחת החוליות בסרט זה, המהווה תגלית מפתיעה לגבי היכולת הקולנועית של ספרד. זהו סרט כמעט-מושלם מבחינה טכנית, עשיר בצילומי נוף וצבע, מבוסס על תסריט המנצל בכשרון עד תום את כל האפשרויות הרבות הטמונות בעלילה.

רק סרטים מעטים יש בכוחם להביא את הצופים בהם לידי התלהבות. חזוליסו הוא אחד מהם. ומה שמתרחש באולם הקולנוע בקרב הצופים המבוגרים והצעירים כאחד הוא הביקורת הטובה ביותר.

הדרך ארוכה היא ורבה

דרך הברשה (המרד, תל-אביב; אנגליה צרפת) היא דרך הברשה — הדרך המובילה נערות מהמדרכה המוארת של הרחוב, אל המדרכה החשוכה שלו; מהגד הארוך, בו מצליחים הגברים לזכות בהן בעזרת חיזור, רים, גיגונים ושאר מוטיבים אנושיים, אל הצד הקצר, בו משיגים אותן הגברים בעזרת תשלום מזומן.

כמו סרטים בריטיים אחרים, שנודעו כבי" כול למלחמה בננות — מת קיף גם סרט זה רק דרגה אחת במקצוע העתיק בעולם — את דרגת הסרטור. סרטור הזונות הוא הפעם הרברט לום (נפוליאון ב' מלחמה ושלום), המפיל ב' רשתו נערות זרות, משיאן נשואים פיקטיביים לאזרחים אנגליים כדי שאי-אפשר יה' יה לגרשן כשיתפשו, מוציא אותן לרחוב לעבוד למענה. אחת מקרבנות אלה היא אודיל ורטואה, צרפתייה ה' פחות לחזור לארצה, שם בויהם נגדה אשמת גנבה.

ללא תשלום. כדי ל' הפכה לאזרחית בריטית, מ' נסה לום למצוא לה בעל. הוא מוצא נהג מוגנית, ה' זקוק לכסף, ומצליח לשחזר לשאת את הנערה. אלא ש' לום לא הבחין כי נהג המר' נית אינו אלא ארי קונס' טנטין.

אדי המכוער והטוב יוצא לחלץ את ורטואה מצרפני הסרטור. הוא נעזר בדיאנה דורס, המשתלבת מאוד ב' תפקיד יצאנית, השונאת את הסרטור, משום שהביא לה' אבדות אחרות. ואחרי כמה סצינות-מכות הגונות בבית' בושת רב קומות וגדוש נע' רות, מוצא הסרטור את ה' דרך למחנה, אדי את הדרך לחיינשוואין מאושרים, וה' יצאנית דורס את הדרך ל' שירותיה.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **הרון השקט** (צפון, תל-אביב) — חלקו הראשון של האפוס של מיכאל שולר' חוב על המהפכה הרוסית, כפי שהיא משת' קפת בקרב קוזקי הרוך.

● **זה קרה לאור היום** (מגדול, תל-אביב) — יומה פרטית בגילוי רוצח' ילדות בסרט שחיצרי מרתק.

● **הבלרינה ואני** (ירון, תל-אביב) — אגדה תמימה על יתום המחפש לו אמ, בה ויטוריו דה סיקה משמש האל הטוב.

● **כפיה** (אמפיית-אטרון, חיפה) — שח' זור פרשת ליאופולד-לייב, שני הסטודנטים היהודים משקאגו שרצחו מתוך השקפה פילוסופית, לפי ספרו של מאיר לויץ, אור' סון חלס.

● **אנדריו העליון** (עצמון, חיפה) — דני קיי בסרט בידור משעשע על מורה' ההופך לבדרן קרקס.

זה הוא זה

עם פילטר דיקו

תשבץ העולם הזה 1135

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12		10
	19		18	17		16		15
		24		23	22		21	20
	28		27			26		25
	33		32			31	30	29
		38		37		36		35
	43	42			41		40	39
47			46			45		44
			52	51		50		49
	58		57		56	55		54
			60					59

מאוזן: 1. מ- ציוד התלמיד; 4. תיאטרון סאטירי; 10. מרכז; 11. טהור; 13. שועל; 14. רעל; 15. ב' על מקצוע בענף פרי-ההדר; 17. חווה לכל חי; 19. דואר צבאי; 20. מזכירו של ראש הממשלה; 22. מה שיש לכלי נשק עת נורה ממנו קליע; 25. אתר ארכיאולוגי; 26. מנגינה; 27. חוף ים; 30. דירה; 32. אוני; 33. צוק סלע; 34. ידיד; 36. בן זוג הש-

מש; 37. מפריד בין החלק העליון ל- תחתון של הגוף; 39. שחקן; 41. שג- ריר ישראל בצרפת; 42. לא טוב; 44. בעל מלאכה; 46. סיפור שאינו מציאותי; 48. חול המדבר; 50. מלת קריאה; 51. שחקן קולנוע; 53. שתיים עשרה שעות; 55. מלה מצוייה בעש- רת הדיברות; 57. נמיר, למשל; 58. אבל; 59. ממשפחת שאול; 60. גם היא.

מאונך: 1. חרפה; 2. פרק הא- זינו בספר דברים; 3. שאיפת האשה המודרנית; 5. לא חי; 6. שחקן תי- אטרון; 7. יש אומרים; 8. פרח; 9.

מושבה בשפלה; 12. דשא; 15. חדר גדול מאד; 16. יסוד חימי; 18. חיור- גית בבית רב-קומות; 21. דינה ליע- קב; 23. חייה; 24. מלת חיבה; 26. מבנה חקלאי; 28. דרישת שלום; 29. אניית פאר; 31. תוצאה של בלימה; 32. אלוף צה"ל; 35. בן יהודה; 37. פירוש; 38. נודניק, בעברית; 40. בקצה המעיל; 41. אויב; 43. מופיע לפני השופט; 45. תנועה ציונית; 46. שמו המקורי של אברהם; 47. ארמון; 49. קץ; 52. קיים; 54. מלת שאלה; 56. אחד מיסודות הקדמוניים; 58. אכזר, אך רק למחצה.

המינוי -
קיבלת
חשבונו,
נא
פרע
אותו
בהקדם.

תה
תסט
תקבל פרס

אלכת המים '59

סידרת מועמדות שניה

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא הסועמדת עצמה. וכן כל אדם אחר המעוניין להמ' ליץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות.

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מצב משפחתי: _____

הכתובת המלאה: _____

שנת הלידה: _____

מקום הלידה: _____

שנת העלייה: _____

גובה: _____

צבע שיער: _____

צבע עיניים: _____

השכלה קודמת: _____

ידיעת שפות: _____

ספורט (לציין איזה): _____

מקצוע או שטח לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

האם הסועמדת היתה או חנה חברה בתנועת נוער, תנועה קיבוצית, אירגון ספורט, להקה אמנותית או כל אגוד אחר?

פרט איזה ומתי: _____

חובבויות: _____

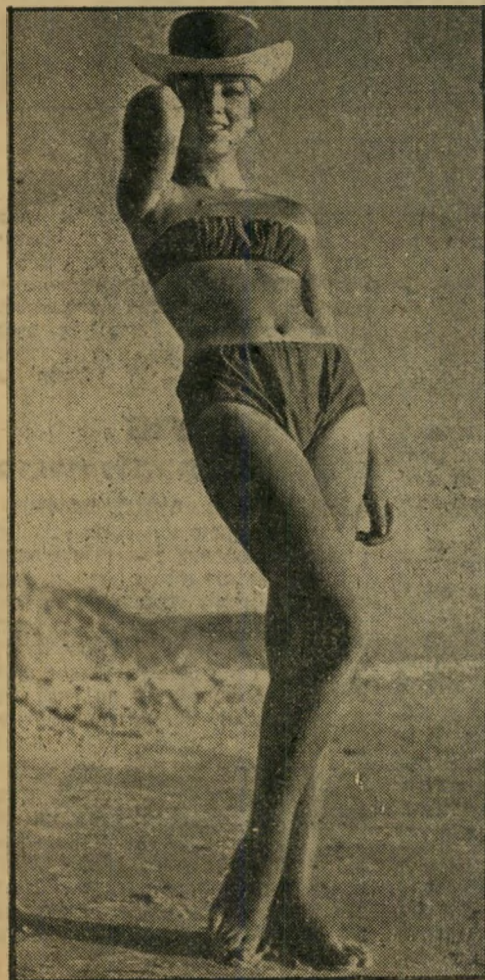
אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותו. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות לממלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף החומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על המעטפה "מלכת המים 1959".

נא להזיב את תמונת המועמדת כאן.

לילי סוסנה הספורס שלה הוא הריקוד. במשך היום עובדת בת ה'17 כתופרת בחנות תל-אביבית, ובשעות הפנאי לומדת ריקוד בלהקת טוריה כהן. הניעה לארץ לפני חמש שנים ממרוקו. צילום: אסאר.

גניה אבני היא ילידת הארץ, בת 20. צבע עיניה ירוק, דבר ההולם מאד את שניה הבלונדי ואת עורה השזוף. צופה בילדותה וכיום רקדנית וגם נשואה. יודעת לספר זאת בארבע שפות. צילום: אסאר.

בתיה בנדיקט נבחרה בשנה שעברה לועדה ש' פיקחה על בחירת מלכת המים. בת 17 ודומה להפליא למריה ולאדי. משתתפת בחוג הבימה לדוגמניות.

דורית גל יכולה באותה קלות להיות גם מלכת האויר, כי הצעירה, ילידת פאריס, הינה מייסדת מזה חמש שנים — והיא בסך הכל בת 19. פוסקת גם בדוגמנות, לפעמים.